

- 1 Opening
 Agenda_Raadscommissie_Fysiek_domein_en_Middelen_27_augustus_2019.docx
- 2 Vaststellen agenda en vergaderorde
- 3 Vragen halfuur inwoners
- 4 Verslag van de vergadering van d.d. 6 juni 2019 + toezeggingenlijst
 Concept verslag commissievergadering FDM d.d. 6 juni 2019
 Inspreektekst mevrouw A. Eiting - Gaswinning
 Overzicht van toezeggingen tot en met 6 juni 2019
- 5 Rondvraag
 1. Rondvraag PvdA over Bestemmingsplan buitengebied
 2. Rondvraag CDA over onduidelijkheid verschillende versies bestemmingsplan buitengebied
 3. Rondvraag PvdA over onveilige situatie deel Dwingeldijk (60 km zone) in Dwingeloo
- 6 Voorstel opstellen Integraal veiligheidsplan 2019-2022
 In samenwerking met de gemeenten Hoogeveen/ De Wolden, Meppel en Midden – Drenthe werkt het college van de gemeente Westerveld op dit moment aan het opstellen van een Integraal Veiligheidsplan (IVP). Het IVP zal bestaan uit een algemeen deel aan doelstellingen en een gemeente specifiek deel waar de lokale doelen van elke gemeente worden geborgd.

 De eerste stap die nu wordt gezet is per gemeente het realiseren van een veiligheidsanalyse, welke is beschreven in het plan van aanpak. Het college vraagt de raad om de startnotitie/ plan van aanpak Integraal veiligheidsplan 2019 – 2022 vast te stellen.
 6.0 Voorstel opstellen Integraal veiligheidsplan 2019-2022
 6.1 Plan van Aanpak IVP Westerveld 2019-2022
- 7 Voorstel tussenuitspraak Raad van State inzake bestemmingsplan Havelte, onderdeel afronding Meerkamp
 Tegen het besluit van de gemeenteraad inzake bestemmingsplan Havelte, onderdeel Meerkamp, zijn twee beroepsschriften ingediend bij de Raad van State (RvS). Hierover heeft de RvS in maart 2019 een tussenuitspraak gedaan. De RvS heeft bepaald dat de gemeenteraad beter moet onderbouwen waarom een grotere afstand van 50 meter tussen de camping en bestemming wonen-uit te werken is gehanteerd. De gehanteerde milieu zone moet beter gemotiveerd worden. Daarnaast dient door middel van onderzoek aangetoond te worden dat de geplande ontsluiting een verkeersveilige ontsluiting is.

 Het college stelt de gemeenteraad voor om het vaststellingsbesluit van 27 juni 2017 niet te herzien en de afdeling Bestuursrechtspraak van de RvS te informeren door middel van de brief die als bijlage bij het raadsvoorstel is gevoegd.

 De bijlagen 2 tot en met 6 liggen ter inzage bij de griffie.
 7.0 Voorstel tussenuitspraak Raad van State inzake bestemmingsplan Havelte, onderdeel afronding Meerkamp
 7.1 Tussenuitspraak ABRS 27 maart 2019
 7.2 Concept brief raad aan RvS reactie tussenuitspraak
- 8 Voorstel vaststellen startnotitie Regionale Energiestrategie (RES) Drenthe 1.0
 Met het vaststellen van de startnotitie RES-Drenthe dient er een Regionale Energiestrategie (RES) voor Drenthe opgesteld te worden. Daarbij gaat het om de hoeveelheid opgewekte hernieuwbare elektriciteit, de verdeling van de aanwezige warmte en de hiervoor benodigde energie-infrastructuur. Vervolgens worden alle maatregelen vertaald in de omgevingsvisie.

 Het college stelt de gemeenteraad voor om de startnotitie RES Drenthe 1.0 vast te stellen, waarmee de Drentse ambitie, opgave, aanpak en de processtappen om tot de vaststelling van de RES Drenthe 1.0 te komen, worden vastgesteld.
 8.0 Voorstel vaststellen startnotitie RES Drenthe 1.0
 8.1 Startnotitie RES
 8.2 Aanbiedingsbrief Startnotitie RES 1.0
- 9 Voorstel vaststellen startnotitie duurzaamheid

In april 2015 heeft uw raad de beleidsnota Duurzaam Westerveld 2.0 vastgesteld. In deze actualisatie van de beleidsnota Duurzaam Westerveld is stilgestaan bij de ontwikkelingen van de jaren voor 2015 en er zijn voorstellen gedaan voor de afgelopen periode.

Er zijn veel successen geboekt, maar er zijn de afgelopen jaren ook veel ontwikkelingen geweest op het gebied van duurzaamheid. Deze ontwikkelingen zijn samen met de ambitie van het college de aanleiding geweest voor een algehele herziening van het duurzaamheidsbeleid. Deze Startnotitie Duurzaamheid fungeert als startpunt voor de Beleidsnota Duurzaamheid.

9.0 Voorstel vaststellen startnotitie duurzaamheid

9.1 Startnotitie duurzaamheid 2019-2030

10

Voorstel vaststellen beleidskader kleinschalige hernieuwbare energiebronnen

Het college heeft op 1 juli 2019 toegezegd aan de gemeenteraad om na het zomerreces, vooruitlopend op de energievisie, een beleidskader kleinschalige hernieuwbare energiebronnen voor te leggen.

Met het procesvoorstel wordt een aanzet gemaakt om het planologische beleid op het gebied van kleinschalige opwek van zonne- en windenergie in overeenstemming te brengen met de duurzaamheidsambitie.

10.0 Voorstel vaststellen beleidskader kleinschalige hernieuwbare energiebronnen

10.1 Procesvoorstel Kleinschalige Hernieuwbare Energiebronnen

11

Ingekomen stukken en mededelingen

OverzichtslIJst ingekomen stukken cie FDM 27 augustus 2019 - bijgewerkt tot en met 31 juli 2019.docx

12

Informatie van het college van burgemeester en wethouders

Overzicht informatie vanuit het college tot en met 23 juli 2019

13

Informatie over verbonden partijen

A. Agenda AB VRD 10-07-2019

B. Jaarverslag Regio Zwolle 2018

14

Sluiting

Agenda Raadscommissie Fysiek domein en Middelen

Datum	27-08-2019
Tijd	20:00 – 23:00
Locatie	Raadzaal
Voorzitter	R. Masselink
Omschrijving	Als u gebruik wilt maken van het vragenhalfuur voor inwoners of wilt inspreken, meldt u dit dan uiterlijk maandag 26 augustus 2019 vóór 16.30 uur bij de griffie.

1 Opening

2 Vaststellen agenda en vergaderorde

3 Vragen halfuur inwoners

4 Verslag van de vergadering van d.d. 6 juni 2019 + toezeggingenlijst

5 Rondvraag

6 Voorstel opstellen Integraal veiligheidsplan 2019–2022

In samenwerking met de gemeenten Hogeveen/ De Wolden, Meppel en Midden – Drenthe werkt het college van de gemeente Westerveld op dit moment aan het opstellen van een Integraal Veiligheidsplan (IVP). Het IVP zal bestaan uit een algemeen deel aan doelstellingen en een gemeente specifiek deel waar de lokale doelen van elke gemeente worden geborgd.

De eerste stap die nu wordt gezet is per gemeente het realiseren van een veiligheidsanalyse, welke is beschreven in het plan van aanpak. Het college vraagt de raad om de startnotitie/ plan van aanpak Integraal veiligheidsplan 2019 – 2022 vast te stellen.

7 Voorstel tussenuitspraak Raad van State inzake bestemmingsplan Havelte, onderdeel afronding Meerkamp

De bijlagen 2 tot en met 6 liggen ter inzage bij de griffie.

8 Voorstel vaststellen startnotitie Regionale Energiestrategie (RES) Drenthe 1.0

Met het vaststellen van de startnotitie RES–Drenthe dient er een Regionale Energiestrategie (RES) voor Drenthe opgesteld te worden. Daarbij gaat het om

de hoeveelheid opgewekte hernieuwbare elektriciteit, de verdeling van de aanwezige warmte en de hiervoor benodigde energie-infrastructuur. Vervolgens worden alle maatregelen vertaald in de omgevingsvisie.

Het college stelt de gemeenteraad voor om de startnotitie RES Drenthe 1.0 vast te stellen, waarmee de Drentse ambitie, opgave, aanpak en de processtappen om tot de vaststelling van de RES Drenthe 1.0 te komen, worden vastgesteld.

- 9 Voorstel startnotitie duurzaamheid**
- 10 Voorstel vaststellen beleidskader kleinschalige hernieuwbare energiebronnen**
- 11 Ingekomen stukken en mededelingen**
- 12 Informatie van het college van burgemeester en wethouders**
- 13 Informatie over verbonden partijen**
- 14 Sluiting**

Besluitenlijst van de vergadering van de commissie Fysiek Domein en Middelen van 6 juni 2019

Aanwezigen

Raadsleden/ duoleiden: De heren M. van de Kasteelen (PW), W. Beets (PW), G.J. Ballast (CDA), D.H. Simonides (CDA), J. Puper (PvdA), A. Fopma (PvdA), K. Molenkamp (DSSW/ SW), A.K. Schoenmaker (DSSW/ SW), H.C.R. Proost (GB) en J.H. Bruursema (GB) en de dames S. Hornstra (VVD) en C.N.G. Starke (VVD)

Collegeleden: de wethouders W.J.N.M. de Jong, J.A.Y. De Haas en H. Doeven

Medewerkers ambtelijke organisatie: De heer Meulenbeld

Externen: —

Afwezigen (m.k.)

Mevrouw G. Kiers (DSSW/ SW)

Voorzitter: Mevrouw R. Masselink – Den Hollander

Griffier: Mevrouw J. van Roeden - Hoekstra

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering en meldt de afwezigheid van mevrouw Kiers. Zij wordt vervangen door de heer Schoenmaker.

Bekijk [hier](#) de live beelden.

2. Vaststellen agenda en vergaderorde

De agenda wordt conform vastgesteld.

Bekijk [hier](#) de live beelden.

3. Vragen halfuur inwoners

Onderwerp: Gaswinning

Mevrouw Eiting, namens Milieudefensie Westerveld

Mevrouw Eiting maakt gebruik van het vragen halfuur inwoners. Ze vraagt namens Milieudefensie Westerveld aandacht voor gaswinning. De inspraaknotitie hangt aan dit verslag en maakt hiervan onderdeel uit.

Bekijk [hier](#) de live beelden.

4. Verslag van de commissievergadering d.d. 7 mei 2019 + toezeggingenlijst

Het verslag van de commissievergadering d.d. 7 mei 2019 en toezeggingenlijst worden conform vastgesteld.

Bekijk [hier](#) de live beelden.

5. Rondvraag

Onderwerp: Zendmast Diever

Mevrouw Starke (VVD)

Vragen

De portefeuillehouder wordt gevraagd om los van de nu ruimtelijke procedure, met de KPN de mogelijkheid te bespreken om gebruik te maken van zendmasten van Vodafone en Tele 2.

Toezegging

--

Beantwoording college

Volgens wethouder De Jong is de lopende procedure opgeschort in verband met een onderzoek door de KPN naar de mogelijkheid van sharing.

Bekijk [hier](#) de live beelden

Onderwerp: Zendmast Diever aanzet nieuw beleid

De heer Beets (Progressief Westerveld)

Vragen

1. Op welke wijze is de gemeente Westerveld betrokken bij de totstandkoming van een nieuwe versie van het antenneconvenant waarin afspraken staan vermeld tussen Rijksoverheid, gemeenten (VNG) en de aanbieders van mobiele telefonie over de plaatsing van antennes?
2. Is het college het met de fractie van Progressief Westerveld eens dat het wenselijk is om een eigen Westerveldse visie op de plaatsing van zendmasten te ontwikkelen op basis van de hiervoor genoemde uitgangspunten van inwonersparticipatie in een vroegtijdig stadium.

Toezegging

Naar aanleiding van de vraag van de heer Schoenmaker zegt wethouder De Jong toe bereid te zijn om als college een actieve rol te spelen om omwonenden van een locatie waar een vergunning is aangevraagd voor een zendmast mobiele telefonie, van informatie te voorzien.

Beantwoording college

Op dit moment vinden er vanuit de VNG overleggen plaats over de plaatsing van telefoonmasten. Wethouder de Jong geeft aan dat hij bereid is (samen met omwonenden) naar de wijze van het plaatsen van nieuwe telefoonmasten kijken. Hij kan zich vinden in de suggestie van de heer Beets om in september/ oktober 2019 hierover een bijeenkomst te organiseren en adviseert de heer Beets om een verzoek bij de agendacommissie in te dienen.

Bekijk [hier](#) de live beelden

Onderwerp: PAS-uitspraak

De heer Fopma (PvdA)

Vragen

1. Deelt het college de mening dat nu geen adviezen gegeven kunnen worden over lopende procedures waar mogelijk sprake is van stikstofdepositie hoger dan 0,00 mol/ha/jr.
2. Is het college bereid om voor de volgende commissievergadering een overzicht te laten maken van de plannen en lopende vergunningen die vastlopen op de PAS? Het college mag hierbij rekenen op de hulp van de PvdA-fractie indien dat gewenst is.

Toezegging

Wethouder De Jong zegt toe om te proberen de commissie Fysiek Domein en Middelen d.d. 27 augustus 2019 van nadere informatie te voorzien over de gevolgen van de uitspraak PAS.

Beantwoording college

Op dit moment is het volgens wethouder De Jong nog te ingewikkeld om de gevolgen van de PAS-uitspraak in beeld te hebben. Dit vergt verder onderzoek.

Bekijk [hier](#) de live beelden

Onderwerp: Verkeerspaal

De heer Fopma (PvdA)

Vragen

1. Is het obstakel (de verkeerspaaltjes in Vledder) nog wel goed te nemen door zware vrachtwagens?
2. Is het obstakel niet te veel in de richting de kern van Vledder geplaatst? Nu net voor de bushalte en kort voor de bocht. Zou je het eerder plaatsen, dan haal je de snelheid er eerder uit. De drempel bij binnenkomst van Vledder heeft weinig effect op moderne goed geveerde auto's.
3. Is het college bereid om dit nog eens ter plekke te bekijken en indien nodig aan te passen?

Toezegging

--

Beantwoording college

Het is wethouder Doeven niet bekend of er vrachtwagens zijn die moeite hebben met de obstakels. Hij meldt dat de verkeerssituatie samen met omwonenden en de verkeersdeskundige tot stand is gekomen. Het gaat om een pilot van een halfjaar, daarna vindt er een evaluatie plaats. Voor nu zullen er geen aanpassingen plaatsvinden.

Bekijk [hier](#) de live beelden

6. Voorstel verordening rechtspositie raads- en commissieleden

<u>Voorgesteld besluit</u>
Besluitpunt 1
1. vaststelling van de verordening rechtspositie raads- en commissieleden Gemeente Westerveld 2019,
Besluitpunt 2
2. Intrekking van de verordening wethouders, raads- en commissieleden 2017 met uitzondering van artikel 4 van deze verordening. Dit artikel blijft van kracht tot 16 maart 2022 of tot het moment dat gemeenteraadsverkiezingen worden gehouden.
<u>Conclusie voorzitter</u>
Het voorstel wordt voor de raadsvergadering geagendeerd als A-stuk.
<u>Toezeegging</u>
--
<u>Aantekeningen</u>
--
Bekijk hier de live beelden

7. Voorstel vaststelling verslag horizontale verantwoording archiefbeheer van de gemeente Westerveld over 2018

<u>Voorgesteld besluit</u>
Besluitpunt 1
Vaststelling verslag horizontale verantwoording archiefbeheer van de gemeente Westerveld over 2018
<u>Conclusie voorzitter</u>
Het voorstel wordt voor de raadsvergadering geagendeerd als A-stuk.
<u>Toezeegging</u>
In 2017 heeft de raad extra budget beschikbaar gesteld om het archief op orde te brengen. De vraag van de heer Bruursema over wat hiervan de stand van zaken is, wordt door wethouder De Jong schriftelijk beantwoord.
<u>Aantekeningen</u>
--
Bekijk hier de live beelden

8. Voorstel vaststelling bestemmingsplan 'Vledder-Noord, partiële herziening zorgvoorziening'

<u>Voorgesteld besluit</u>
Besluitpunt 1
De raad besluit de zienswijze ontvankelijk te verklaren.
Besluitpunt 2
De raad besluit op de zienswijze te besluiten conform het bepaalde in de Zienswijzennota;
Besluitpunt 3
De raad besluit het ontwerp-bestemmingsplan 'Vledder-Noord, partiële herziening zorgvoorziening' ongewijzigd vast te stellen.
<u>Conclusie voorzitter</u>
Het voorstel wordt voor de raadsvergadering geagendeerd als A-stuk.
<u>Toezeegging</u>
--
<u>Aantekeningen</u>
Met de initiatiefnemers is afgesproken dat alvorens de raad het bestemmingsplan vaststelt er eerst een overeenkomst met de gemeente dient te zijn gesloten, welke afhankelijk is van de financiering van het plan. Wethouder De Jong geeft aan dat er nu nog geen overeenkomst ligt, maar hij gaat er van uit dat die er wel op 2 juli 2019 ligt, de dag waarop de raadsvergadering plaatsvindt.
Bekijk hier de live beelden

9. Voorstel afvalstoffenverordening Westerveld 2019 en Uitvoeringsbesluit Afvalstoffenverordening Westerveld 2019

<u>Voorgesteld besluit</u> Besluitpunt 1 Vaststellen de 'Afvalstoffenverordening Westerveld 2019'. Besluitpunt 2 Kennismaken van het 'Uitvoeringsbesluit Afvalstoffenverordening Westerveld 2019'.
<u>Conclusie voorzitter</u> Het voorstel wordt voor de raadsvergadering geagendeerd als A-stuk.
<u>Toezegging</u> --
<u>Aantekeningen</u> - Volgens de heer Puper geeft de inzameling van het afval via de grijze container problemen. Volgens hem dient er meer maatwerk ingezet te worden. - De heer Beets vraagt om de ingediende zienswijze serieus te nemen en stelt voor om het beleid na een jaar te evalueren. - Volgens wethouder Doeve vindt er binnenkort een evaluatie plaats. Hij wil hiervan eerst de uitkomsten en voor nu nog geen toezegging doen. Wel is hij bereid om de opmerking van de heer Puper mee te nemen.
Bekijk hier de live beelden

10. Voorstel begrotingswijziging 2019, ontwerpbegroting 2020, jaarverslag en jaarrekening 2018 Gemeenschappelijke Regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe (GR Publiek Vervoer)

<u>Voorgesteld besluit</u> Besluitpunt 1 Kennis te nemen van het Jaarverslag en de Jaarrekening 2018, begrotingswijziging 2019 en de Ontwerpbegroting 2020 van de GR Publiek Vervoer. Besluitpunt 2 De zienswijze van de raad aan de GR Publiek Vervoer kenbaar maken, zoals verwoord is in bijgaande conceptbrief.
<u>Conclusie voorzitter</u> Het voorstel wordt voor de raadsvergadering geagendeerd als A-stuk.
<u>Toezegging</u> --
<u>Aantekeningen</u> --
Bekijk hier de live beelden

11. Voorstel jaarrekening 2018, begrotingswijziging 2019 en begroting 2020 van de RUD Drenthe

<u>Voorgesteld besluit</u> Besluitpunt 1 Kennis nemen van de jaarrekening 2018 Besluitpunt 2 Kennis nemen van de voorgestelde concept begrotingswijziging 2019 en de concept begroting 2020 en meerjarenraming 2020-2022 en de financiële gevolgen voortsnog verwerken in de Voorjaarsrapportage 2019. Besluitpunt 3 Niet instemmen met een verhoging van de gemeentelijke bijdrage en dit via de zienswijze van de raad kenbaar maken aan de RUD, waarbij wij, gelet op de ontwikkeling van de financiën van de gemeente Westerveld, uitgaan van de nullijn in de begroting van 2020 e.v. van de RUD ten opzichte van 2019.
<u>Conclusie voorzitter</u> Het voorstel wordt voor de raadsvergadering geagendeerd als A-stuk.
<u>Toezegging</u> --

Aantekeningen

De heer Bruursema vraagt of misschien de woorden verlenging en verlening door elkaar heen zijn gebruikt. Daarnaast geeft hij aan dat de fractie van Gemeentebelangen overweegt om een amendement tijdens de raadsvergadering in te dienen om wel in te stemmen met de verlenging van de incidentele verhoging van 5% voor het jaar 2020.

Bekijk [hier](#) de live beelden

12. Voorstel recreatieschap Drenthe jaarrekening 2018 en Begroting 2020

Voorgesteld besluit

Besluitpunt 1

Kennismemen van de jaarrekening 2018 en Begroting 2020 van het Recreatieschap Drenthe.

Besluitpunt 2

Geen nadere zienswijze op de begroting 2020 in te dienen en het Algemeen Bestuur van het Recreatieschap hiervan in kennis te stellen.

Conclusie voorzitter

Het voorstel wordt voor de raadsvergadering geagendeerd als A-stuk.

Toezegging

--

Aantekeningen

--

Bekijk [hier](#) de live beelden

13. Voorstel ontwerpbegroting 2020 VRD, Jaarverslag en -rekening 2018 VRD en een verzoek om een aanvullende financiële bijdrage voor de reserves

Voorgesteld besluit

Besluitpunt 1

kennismemen van het Jaarverslag 2018 VRD en de Jaarrekening 2018 VRD

Besluitpunt 2

de raad voorstellen:

1. Kennis te nemen van het Jaarverslag en -rekening 2018 VRD en de ontwerpbegroting 2020;
2. Een zienswijze in te dienen waarbij wij niet instemmen met een verhoging van de gemeentelijke bijdrage en uitgaan van het hanteren van de nullijn in de begroting 2020 e.v. van de VRD, ten opzichte van 2019.

Conclusie voorzitter

Het voorstel wordt voor de raadsvergadering geagendeerd als B stuk.

Toezegging

--

Aantekeningen

De heer Van de Kasteelen overweegt, mede namens mevrouw Kiers, tijdens de raadsbehandeling een amendement in te dienen. Hij wil instemmen met de voorliggende ontwerpbegroting 2020, maar wil een taakstelling opleggen waarbij wordt toegewerkt naar een reductie van 5%. Het is aan de VRD om dit verder uit te werken en met voorstellen naar de raad te komen.

Bekijk [hier](#) de live beelden

14. Ingekomen stukken en mededelingen

De ingekomen stukken en mededelingen worden voor kennisgeving aangenomen.

Bekijk [hier](#) de live beelden

15. Informatie van het college van burgemeester en wethouders

De informatie van het college van burgemeester en wethouders wordt voor kennisgeving aangenomen.

Bekijk [hier](#) de live beelden

16. Informatie over verbonden partijen

De informatie over verbonden partijen wordt voor kennisgeving aangenomen.

Bekijk [hier](#) de live beelden

17. Voorstel Grondexploitatie Vledder Noord 1A

<u>Voorgesteld besluit</u>
Besluitpunt 1 De grondexploitatie Vledder Noord fase 1A vast te stellen.
<u>Conclusie voorzitter</u> Het voorstel wordt voor de raadsvergadering geagendeerd als A-stuk.
<u>Toezegging</u> --
<u>Aantekeningen</u> --
Bekijk hier de live beelden

18. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 21:33 uur
Bekijk hier de live beelden.

Vastgesteld in de openbare vergadering van de commissie van 27 augustus 2019.

De commissiegriffier,

De voorzitter,

J. van Roeden – Hoekstra

R. Masselink – den Hollander

Geachte raadsleden, college en aanwezigen op de tribune,

Het zal u vast niet zijn ontgaan dat de gaswinning in onze regio toeneemt en ook de bezorgdheid erover. Menigeen van u zal onlangs de info-avond op 29 mei in het dorpshuis te Wapse hebben bezocht, waarin thematisch werd uitgelegd dat gaswinningsbedrijf Vermilion veel meer gas wil winnen in veld Diever dan in juli 2017 bekend zou zijn.

In juli 2017 stemde de minister er namelijk mee in dat het bedrijf vanaf eind 2015 ruim 1 miljard kuub gas in circa 10 jaar zou gaan winnen in veld Diever. De einddatum van de winning zou circa 2025 zijn. Echter deze hoeveelheid gas is inmiddels al gewonnen, in een driemaal hoger tempo. En niet alleen in veld Diever, maar ook in het naastgelegen veld Vinkega. Daar is inmiddels een bodemdalingskom ontstaan door de gaswinning, waarvan het Staatstoezicht op de Mijnen (het SodM) niet op de hoogte was gesteld door het bedrijf. We hebben een e-mail in ons bezit waarin de toezichthouder het bedrijf sommeert dat zij de gaswinning in Vinkega om deze reden niet mag hervatten omdat het bedrijf anders in overtreding is.

Dus mogen die versnelde winningen zomaar? En leidt dit niet tot hogere risico's ten aanzien van bodembeweging? En zo ja, zijn die risico's dan ook in kaart gebracht? En is het SodM in staat om haar toezichthoudende taak in voldoende mate te kunnen uitvoeren? En moeten er dan voorzorgsmaatregelen worden genomen door inwoners om zich bij voorbaat te kunnen wapenen tegen deze risico's en wat kunnen zij zoal doen? En als er schade is bij welk loket kunnen ze dan afrekenen?

Tegelijkertijd met de gemeente Westerveld heeft Milieudefensie de procedure rond het vigerende instemmingsbesluit uit 2017 voorgelegd aan de rechtbank Den Haag. Tijdens de dagvullende zitting kregen zowel Vermilion als het ministerie zeer kritische vragen voorgelegd. Vermilion bevestigde uiteindelijk dat zij niet alle factoren kan meenemen in de door haar gehanteerde risicoberekeningen. Maar dat het bedrijf goedkeuring heeft van het ministerie om desondanks met deze berekeningsmethodieken te mogen werken. In dat geval blijven risico's dus hetzelfde ongeacht de hoeveelheid gas dat wordt gewonnen of het tempo 'waarin'.

Niet alleen wij vonden dit opzienbarend nieuws maar kennelijk ook de rechtbank. Zij heeft inmiddels een tussenuitspraak gedaan en geoordeeld dat het besluit uit 2017 op belangrijke punten "ontoereikend is gemotiveerd door de minister en als gevolg ervan niet in stand kan blijven". De minister heeft evenwel de geboden mogelijkheid om een herstelpoging te mogen doen, aangenomen, maar het staat niet vast dat deze herstelpoging als voldoende zal worden beoordeeld door de rechtbank. Ik wil de gebreken even kort met u doornemen.

- de rechtbank deelt onze mening dat de onderbouwing van de bodemdalingsprognose gebrekkig is. Het zou zomaar kunnen betekenen dat de minister de bodemdalingsprognose behorend bij de reeds gewonnen gashoeveelheid, moet bijstellen.
- de rechtbank deelt onze mening dat de minister verouderde inzichten ten grondslag heeft gelegd aan zijn conclusie dat de kans op beving en de grootte van de beving klein zijn. Immers in 2017 werd vastgelegd dat sprake is van 'een reële kans op beving' (namelijk 42% kans op beving boven de 2.5 op de schaal van Richter)
Nu uit onderzoek van SodM is gebleken dat versnelde winning 1 op 1 leidt tot verhoogde risico's in veld Groningen, waarom zou dit dan niet voor gaswinning in veld Diever zou gelden? De rechtbank deelt onze mening dat de minister dit niet voldoende heeft onderbouwd.
- de rechtbank deelt onze mening dat het voorschrift van de minister ten aanzien van het proces van schademelding en afhandeling niet duidelijk is. Ik citeer de rechtbank als volgt:

“De rechtbank stelt vast dat in artikel 6 kwalitatieve termen worden gebruikt zonder dat zij van randvoorwaarden worden voorzien, te weten “adequaat onderzoek” en “redelijke termijn”. Gelet hierop is dit voorschrift te onbepaald. Dit klemmt des te meer nu zich in Groningen en dus op relatief geringe afstand van Diever daadwerkelijk schadeveroorzakende bodemschokken hebben voorgedaan ten gevolge van gaswinning. Dat deze gaswinning van een andere orde is wat betreft duur en omvang maakt niet dat in dit geval met een dergelijk voorschrift kan worden volstaan. Ook de komst van een landelijk schadeprotocol en een landelijke schadecommissie leidt niet tot een ander oordeel, aangezien zeker ten tijde van het bestreden besluit nog volstrekt onduidelijk was hoe lang verwezenlijking daarvan op zich zou laten wachten. Naar het oordeel van de rechtbank kan dit gebrek niet worden gepasseerd. De beroepsgrond slaagt”. Aldus de rechtbank Den Haag.

Terwijl de minister bezig is om de gebreken van de huidige winning te motiveren aan de rechtbank, heeft hij in de tussentijd de onbegrijpelijke beslissing genomen om in deze fase te willen instemmen met een extra 1.8 miljard kuub gas. Onbegrijpelijk omdat niet vaststaat dat de rechtbank akkoord zal gaan met de herstellpoging en wat dat zou gaan betekenen voor de verdere gaswinning in het zeer productieve veld Diever.

Volgens het ministerie is de werkwijze geoorloofd omdat het twee verschillende procedures zou betreffen. Alhoewel dit volgens ons nog te bezien valt, staat in ieder geval vast dat in tien jaar tijd veel meer gas zal worden gewonnen dan in 2017 voorgespiegeld. Het bedrijf wist al in 2016, aan de hand van een omstreden langdurige test in dat jaar, dat het veld veel meer gas herbergt dan 1 miljard kuub gas. Dit blijkt uit een advies aan de minister, van TNO uit 2016. Nu de minister aangeeft in zijn ontwerp-besluit dat het nieuwe gasvolume van 1.8 miljard kuub gas wat hem betreft ook versneld mag worden gewonnen, baart dit zorgen.

Bijzonder is dan dat het bedrijf van de minister door mag gaan met iets dat volgens de rechtbank vooralsnog niet mag. Met name omdat de minister in zijn ontwerp-besluit ermee akkoord gaat dat het seismisch risico wordt *verlaagd* in plaats van verhoogd. De minister stelt zich op het standpunt dat er in veld Diever nog geen beving heeft voorgedaan en dat het om deze reden niet waarschijnlijk is dat dit zal gebeuren. Vervolgens wordt uitgelegd dat in de nieuwe rekensom voor de kans op beving belangrijke factoren mogen worden weggelaten, waardoor de uitkomst lager is dan die in 2017. Wij vinden het ongeloofwaardig dat de reële kans op beving in 2017 nu is verlaagd naar een ‘verwaarloosbare kans op beving’. Namelijk van 42% naar nu 19% kans op beving zonder berekening van de mate van beving. Dan is er niet zozeer sprake van nieuwe inzichten, maar doorgaan met gebrekkige rekensommen. Wij zijn zeer benieuwd of de rechtbank deze nieuwe inzichten van de minister deelt.

Dit biedt inwoners in onze gaswinregio vooralsnog onvoldoende zekerheid om bij eventuele schade te kunnen aantonen dat deze door gaswinning is veroorzaakt. Een nulmeting bij aanvang van gaswinning en uitbreiding van het KNMI meetnetwerk met versnellingsmeters en tiltmeters zijn dan ook noodzakelijk. Zeker als de minister deze noodzaak niet wil inzien en de zorgplicht naast zich neerlegt. Dan moeten inwoners het blijkbaar zelf maar uitzoeken.

Wij willen u, raadsleden en college, nogmaals met klem verzoeken hierin een ondersteunende taak te willen nemen. Niet alleen in financieel opzicht, zoals in de aanschaf van bijvoorbeeld tiltmeters, maar ook in het ondernemen van andere stappen. Bijvoorbeeld vervolgstappen ten aanzien van het op 10 mei ter inzage gelegde ontwerp-instemmingsbesluit. We sluiten af met het verzoek dat de gemeente, net als wij, voor 20 juni een Zienswijze zal indienen.

We willen nog onder uw aandacht brengen de prima website van de gemeente waar u ook de tussenuitspraak van de rechtbank kunt vinden.

Wij danken u hartelijk voor uw belangstelling namens Milieudefensie Westerveld.

Op deze link staat het ontwerp-instemmingsbesluit en alle bijbehorende stukken:
<https://www.nlog.nl/ter-inzage-legging-diever>

	Hieronder treft u een overzicht van de openstaande toezeggingen die door de collegeleden in de vergadering van de raadscommissie Fysiek Domein en Middelen zijn gedaan. Toezeggingen die sinds de vorige keer zijn voldaan, worden van dit overzicht verwijderd. Toezeggingen die in de commissie Sociaal Domein of de raad zijn gedaan komen op het overzicht van het betreffende orgaan.				versie: 11 juni 2019	
0	Datum vd toezegging	portefeuillehouder	Toezegging	stand van zaken	afdoeningstermijn	ambtelijk verantwoordelijk
1	6-11-2018	wethouder De Jong	Wethouder De Jong zegt naar aanleiding van de memo van het college over de stand van zaken proces bollenteelt (7A) en de vraag van de heer Beets (PW) toe om de raad vaker te rapporteren over de stand van zaken, met dien verstande dat het resultaatgericht dient te zijn en dat het verstandig kan zijn dat soms gekozen wordt om de inhoud niet met elkaar te delen.			
2	7-1-2019	burgemeester Jager	Naar aanleiding van de rondvraag inzake de MTB-toch Fiets Tour Club Diever, zegt burgemeester Jager toe om in het kader van de natuurwetgever bij de provincie Drenthe aandacht te vragen voor een passende beoordeling als het gaat om evenementen binnen natuurgebieden.			
3	7-1-2019	wethouder Doeven	Wethouder Doeven is voornemens om zowel de schoolfietsroutes als het plan van aanpak verkeersborden beleid te betrekken in het gemeentelijk verkeers- en vervoerplan (GVVP). Hij neemt de ruimte om na te denken over de wijze waarop natuurorganisaties bij het opzetten van het GVVP betrokken kunnen worden.			
4	7-1-2019	wethouder Doeven	Wethouder Doeven zegt toe dat hij na 2.2 (Beleidskaders) of 2.3 (Aandachtspunten) door middel van verslaglegging een terugkoppeling over het GVVP aan de raadscommissie geeft.			
5	7-1-2019	college	Het college is bereid om de gewasbescherming breder te trekken dan alleen lelieteelt. Het gaat om een breder dilemma, maar voor nu is afgesproken te concentreren op de lelieteelt.			
6	5-2-2019	wethouder De Jong	Naar aanleiding van de vraag van de heer Simonides over het vereenvoudigen van asbest verwijderen door inwoners en de voorbereidingen hierop (invullen van formulieren), zegt wethouder De Jong toe bereid te zijn om hier naar te kijken in hoeverre het college dit eenvoudiger kan maken.	Hier wordt landelijk naar gekeken.		
7	5-2-2019	wethouder De Jong	Nog dit jaar wordt een overzicht gemaakt van de risico's die naast de Waterleidingmaatschappij Drenthe (WMD), binnen andere gemeenschappelijke regelingen spelen. Wethouder De Jong zegt toe deze aan de raad voor te leggen, om vervolgens hierover met de raad de discussie te voeren hoe hier mee om te gaan.			
8	12-3-2019	wethouder De Haas	Wethouder De Haas zegt toe het meldpunt voor vragen en klachten over bollenteelt en het gebruik van bestrijdingsmiddelen dominant aanwezig te laten zijn op de website.			

9	2-4-2019	wethouder De Haas	De vraag om lid te worden van de regionale coöperatie Zuidwest Drenthe zou volgens wethouder De Haas aan de ondernemers gesteld moeten worden. Daarom dat hij deze vraag aan de ondernemerskoepel voorlegt. Hij zegt toe hun bevindingen terug te koppelen aan de commissie Fysiek Domein en Middelen			
10	2-4-2019	wethouder De Jong	Wethouder De Jong erkent de noodzaak van een toegankelijke gemeentelijke website en zegt toe hier op korte termijn naar te kijken en daar waar nodig te verbeteren			
11	2-4-2019	wethouder De Haas	Wethouder De Haas is bereid om de vraag van mevrouw Starke over welke acties er dienen te worden ondernomen om er voor te zorgen dat het Recreatieschap Drenthe in de gemeente Westerveld blijft gehuisvest bij het Recreatieschap onder de aandacht te brengen.			
12	7-5-2019	wethouder De Jong	Als het gaat om de mobiele bereikbaarheid zegt wethouder De Jong toe om hierover contact op te nemen met de providers			
13	7-5-2019	burgemeester Jager	Burgemeester Jager zegt toe de administratieve problemen bij het CBR onder de aandacht te brengen bij het ministerie, ondersteunt met een aantal suggesties ter verbetering.			
14	7-5-2019	wethouder De Jong	Wethouder De Jong zegt toe de opmerking van mevrouw Starke over dat de indruk wordt gewekt in de grondprijzenbrief Westerveld 2019 onder 2.6 Maatschappelijke voorzieningen (pagina 8) dat het over de huurprijs van een gebouw gaat en niet over de grondprijs, van een schriftelijke reactie te voorzien.			
15	7-5-2019	wethouder De Jong	De vraag van de heer Jansen over wat het grondprijzenbeleid betekent voor grond voor sportvelden (pagina 8) wordt door wethouder De Jong schriftelijk beantwoord.			
16	7-5-2019	wethouder De Jong	Wethouder De Jong zegt toe de vraag van de heer Beets over wanneer en op welke wijze de raad te betrekken bij grondtransacties schriftelijk te beantwoorden.			
17	7-5-2019	wethouder De Jong	Naar aanleiding van de suggestie van de heer Beets om compensatie voor omwonende van bijvoorbeeld windmolens en zendmasten in het grondprijzenbeleid op te nemen wordt door wethouder De Jong schriftelijk op gereageerd.			
18	7-5-2019	wethouder De Jong	Wethouder De Jong zegt toe dat de raad de informatie ontvangt die tijdens informatieavond van de RUD voor raads- en statenleden in Drenthe op 7 mei 2019 is besproken			
19	6-6-2019	wethouder De Jong	Wethouder De Jong zegt toe bereid te zijn om als college een actievere rol te spelen om omwonenden van een locatie waar een vergunning is aangevraagd voor een zendmast mobiele telefonie, van informatie te voorzien.			
20	6-6-2019	wethouder De Jong	Wethouder De Jong zegt toe om te proberen de commissie Fysiek Domein en Middelen d.d. 27 augustus 2019 van nadere informatie te voorzien over de gevolgen van de uitspraak PAS.			

21	6-6-2019	wethouder De Jong	In 2017 heeft de raad extra budget beschikbaar gesteld om het archief op orde te brengen. De vraag van de heer Bruursema over wat hiervan de stand van zaken is, wordt door wethouder De Jong schriftelijk beantwoord.			

Rondvraag

Commissie Fysiek Domein en Middelen: Dinsdag 27 augustus 2019

Onderwerp: Bestemmingsplan buitengebied

Vragen:

1. Kan het college een korte samenvatting geven van de laatste ontwikkelingen rond het bestemmingsplan buitengebied 2019?
2. Zijn er naast de zienswijze van Milieudefensie Westerveld al meerdere zienswijzen ontvangen?

Westerveld

Rondvraag

Commissie Fysiek Domein en Middelen : Dinsdag 27 augustus 2019

Onderwerp: Onduidelijkheid verschillende versies bestemmingsplan buitengebied

Geacht College,

Rond het zomerreces zijn er in de Westervelder zowel publicaties geweest van ter inzage leggen van gewijzigd Bestemmingsplan buitengebied 2018 alsook voorbereiding bestemmingsplan buitengebied 2019. In de Westervelder van 31 juli 2019 stonden zelfs beide plannen naast elkaar ter inzage. Vervolgens is versie 2018 in de publicaties verdwenen maar ook verdwenen op onze agenda van Commissie Fysiek Domein waar we het niet vaststellen zouden beslissen. Door de vele ontwikkelingen rond dit onderwerp is er in de samenleving onduidelijkheid over de actuele status. Kan het college een korte toelichting geven.

1. Welk bestemmingsplan is actueel ?
2. Welk bestemmingsplan ligt ter inzage en kan men een zienswijze op geven ?
3. Wat zijn de verschillen tussen de verschillende bestemmingsplannen?

Namens de fractie van CDA-Westerveld

Rondvraag

Commissie Fysiek Domein en Middelen: Dinsdag 27 augustus 2019

Onderwerp: Onveilige situatie deel Dwingelderijk (60 km zone) in Dwingeloo

De fractie van de PvdA krijgt berichten door van onveilige verkeerssituaties aan de Dwingelderijk (60 km zone) in Dwingeloo.

Vragen:

1. Heeft het college contact gehad met de lokale buurtvereniging over de verkeerssituatie buiten de bebouwde kom op de Dwingelderijk in de 60 km-zone?
2. Zo ja, is hier net als in Vledder het plaatsen van een hindernis een optie om dit onveilige gevoel bij de burgers weg te nemen. In Vledder was de klacht van 1 persoon al voldoende om een maatregel te treffen. We moeten voorkomen dat er sprake is van rechtsongelijkheid. Het optisch versmallen van de weg door het verbreden van de fietsstrook aan beide zijden zou mogelijk ook een goede en efficiënte oplossing zijn.

Commissie Fysiek Domein en Middelen

Voorstel

Vergadering van 27 augustus 2019
Openbare orde en veiligheid

Opstellen Integraal veiligheidsplan 2019-2022 - Besluitvorming College/besluitvorming Raad

Auteur

Beknopte samenvatting

Het opstellen van een Integraal Veiligheidsplan 2019-2022 voor de gemeente Westerveld.

Besluit

Besluitpunt 1

Instemmen met startnotitie/plan van aanpak Integraal veiligheidsplan 2019-2022

Motivering

Aanleiding en context

De gemeente heeft de regierol bij het ontwikkelen van het Integraal Veiligheidsbeleid. Een effectieve inzet op het veiligheidsdomein vereist keuzes – keuzes over prioriteiten, instrumenten en samenwerking met ketenpartners. Dit wordt bij voorkeur vastgelegd in een Integraal veiligheidsplan (hierna te noemen als: IVP). Het is niet wettelijk verplicht om een IVP te hebben maar het is wel raadzaam. Het geeft richting aan waar de gemeente Westerveld en haar ketenpartners aan wil werken de komende vier jaar. Hierbij is de samenwerking gezocht met andere gemeenten om gezamenlijk op te trekken bij het opstellen van het IVP. Dit zijn de gemeenten: Hoogeveen/De Wolden, Meppel en Midden-Drenthe. In het IVP wordt een algemeen deel aan doelstellingen opgenomen en een gemeente specifiek deel om de lokale doelen te borgen van elke gemeente.

Beoogd resultaat

Door het beleid vast te leggen in een IVP worden doelen op het gebied van veiligheid vastgelegd. Dit beleid wordt doorvertaald in een uitvoeringsplan, in de uitvoeringsfase wordt hierop gestuurd, tussenevaluaties zijn input voor nieuwe uitvoeringsplannen en beleid. Hierdoor maak je het meetbaar door in het IVP heldere doelstellingen te formuleren en in het uitvoeringsplan tastbare prestatie-indicatoren.

Argumentatie

Met het opstellen van een IVP geeft de gemeente Westerveld uitvoering aan de regierol die zij vervult. Gemeenten werken in de aanpak van veiligheidsproblemen al veelvuldig samen. Dat is ook nodig. Ten eerste omdat het delen van kennis en bundelen van capaciteit meer oplevert dan de inspanningen van

gemeenten afzonderlijk. Ten tweede kan samenwerking voorkomen dat een gemeente zelf het wiel uitvindt terwijl andere gemeenten wellicht al een oplossing hebben gevonden voor hetzelfde probleem. Ten derde is samenwerking gewenst omdat onveiligheid zich doorgaans weinig aantrekt van gemeentegrenzen. Veel lokale problemen strekken zich uit tot buiten de eigen grens of hebben waterbedeffecten bij buurgemeenten.

Aanpak/uitvoering en communicatie

Voor het tot stand komen van het IVP wordt er eerst een veiligheidsanalyse gerealiseerd per gemeente met zowel objectieve als subjectieve gegevens. In de bijlage is het Plan van Aanpak toegevoegd die de aanpak/uitvoering en communicatie breder belicht.

Integrale advisering

Intern_en_extern

Duiding integrale advisering

Om tot een gedegen IVP te komen is een integrale samenwerking van belang. Gemeente Meppel, Midden-Drenthe en Westerveld trekken samen op, om een IVP te realiseren. Samen zal er gekeken worden waar de doelstellingen elkaar raken en waar lokale doelstellingen aan de orde zijn. Aan het einde van de looptijd van het IVP sluit gemeente Hogeveen/De Wolden hierbij aan.

Extern is de politie voor het opstellen van het IVP een onmisbare partij om input te leveren maar vervolgens ook voor de uitvoering van het IVP. Daarnaast de Veiligheidsregio Drenthe en Welzijn Mensen Werk. Afhankelijk van de input kan het O.M, Actium, GGD Drenthe of het Zorg- en veiligheidshuis Drenthe een rol spelen.

Intern betrokken partijen zijn bijvoorbeeld Openbare ruimte, Leefomgeving, Cluster Recreatie Toerisme en Economie, Verkeer, Vergunningverlener APV en Bijzondere wetten, Sociaal domein (jeugd) en Handhaving.

Evaluatie

Dit zal nog besproken moeten worden maar er zal een evaluatie component aan dit plan gekoppeld worden. Afhankelijk van de input zal er een besluit volgen, om te bepalen wat een effectief moment is om te evalueren.

Kosten, baten, dekking

Er zijn geen kosten verbonden aan het realiseren van het IVP maar het aantal uren daarentegen die worden geschat op: 200 uur. Inhoudelijk kan er nog niets gezegd worden over eventuele kosten. Mocht dit aanbod komen dan zal hier kritisch naar gekeken worden welk effect dit met zich mee brengt.

Bijlagen

1. Plan van Aanpak IVP Westerveld 2019-2022.docx

PLAN VAN AANPAK

Integraal Veiligheidsplan 2019-2022

Afdeling: Team Veiligheid
portefeuillehouder: H. Jager (burgemeester)
Jaar: 2019

INHOUD

1.	Inleiding.....	2
2.	Doel	3
3.	Beoogd resultaat.....	3
4.	Aanpak & Borging	4
5.	Rollen & Deelnemers	6
6.	Planning.....	6
7.	Bijlage.....	7

1. INLEIDING

Als gemeente dragen we zorg voor een veilige leefomgeving. Dit vraagt een continue inspanning die we samen met onze ketenpartners leveren. De gemeente heeft de regie maar de verantwoordelijkheid delen we met inwoners, veiligheidspartners, ondernemers en bezoekers. Deze rol van de gemeente wordt door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) als volgt beschreven: *het zodanig sturen, interveniëren en in stand houden van allerlei randvoorwaarden dat de diverse betrokken partijen op het terrein van veiligheid op een effectieve manier blijven samenwerken en met elkaar een aanvaardbaar niveau van veiligheid en leefbaarheid weten te consolideren.*

De taak van de burgemeester in de openbare orde en veiligheid is wettelijk geregeld (artikel 172 Gemeentewet). De burgemeester is verplicht zorg te dragen voor de handhaving van de openbare orde en is bevoegd om met behulp van politie overtredingen van wettelijke voorschriften betreffende de openbare orde te voorkomen of te beëindigen.

De gemeente heeft de regierol bij het ontwikkelen van het Integraal Veiligheidsbeleid (hierna te noemen als: IVP). Het is niet wettelijk verplicht om een IVP te hebben maar het is wel raadzaam. Hierin worden de doelen benoemd aan de hand van de vijf veiligheidsvelden van het kernbeleid Veiligheid (VNG)¹. Het is een leidraad waarin de prioriteiten op beleidsmatig niveau worden gesteld en geeft aan waar wij als gemeente met onze ketenpartners de komende vier jaar aan willen werken. Daarop zal een uitvoeringsplan voortvloeien die handen en voeten geeft aan het IVP. Het uitvoeringsplan beschrijft in welk tijdsbestek en door welke actor(en) bepaald beleid uitgevoerd gaat worden.

Nieuw is dat er voor het eerst de samenwerking is gezocht met de gemeenten uit Zuidwest Drenthe om in regioverband naar meer eenheid te werken. Niet iedere gemeente in Zuidwest Drenthe had echter haar inzet op openbare orde en veiligheid in een IVP beschreven. Ook liepen niet alle IVP's synchroon aan elkaar en verschilde het format. Dit kwam de planvorming/ prioritering op verschillende veiligheidsthema's bij onze veiligheidspartners niet ten goede.

Om in regioverband Zuidwest Drenthe naar meer eenheid te werken hebben de vijf gemeenten in Zuidwest Drenthe (De Wolden, Hogeveen, Meppel, Midden-Drenthe en Westerveld) bij de totstandkoming van dit IVP de samenwerking gezocht. Aangezien de gemeenten De Wolden en Hogeveen al een IVP hadden, hebben de gemeenten Meppel, Midden-Drenthe en Westerveld de samenwerking voortgezet. Onderling is ambtelijk de intentie uitgesproken om bij de volgende cyclus als vijf gemeenten gezamenlijk op te trekken. Een goede samenwerking tussen de vijf gemeenten in regioverband is wenselijk, mede als gevolg dat de beleidscyclus van het basisteam politie dan synchroon loopt met de gemeenten in Zuidwest Drenthe. Dit vereenvoudigt afstemming, monitoring en rapportage.

Als er wordt gekeken naar het landelijke beeld dan is er volgens de VNG het aantal gezamenlijke IVP's de laatste jaren toegenomen, ongeveer 25% van de IVP's is gezamenlijk opgesteld. In de meeste gevallen gaat het om gemeenten binnen het basisteam van de politie, zoals dit IVP ook het basisteam Zuidwest Drenthe dekt.

¹ Het Kernbeleid Veiligheid is een handreiking van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG).

De vijf veiligheidsvelden vormen met elkaar het integrale veiligheidsterrein. Dit zijn de volgende velden: Veilige woon- en leefomgeving, Bedrijvigheid en veiligheid, Jeugd en veiligheid, Fysieke veiligheid en Integriteit en veiligheid.

2. DOEL

Veiligheidsbeleid is het meest effectief wanneer het in samenwerking tot stand komt en zal daardoor meer draagvlak creëren. Eenduidig beleid voor bepaalde veiligheidsonderwerpen is zeer belangrijk. Denk hierbij aan ondermijnende criminaliteit wat een integrale aanpak vereist. Door een gezamenlijk IVP op te stellen creëer je een eenduidige visie op verschillende veiligheidsthema's. Dit heeft een positief effect op de aanpak. Belangrijk hierbij is dat we de lokale doelen niet uit het oog moeten verliezen.

Kortom met het IVP 2019-2022 beschrijven we hoe we als gemeenten onderling maar ook richting onze veiligheidspartners de samenwerking voor de komende vier jaar vorm gaan geven en op welke veiligheidsthema's we gaan inzetten.

3. BEOOGD RESULTAAT

Met het opstellen van een IVP geeft de gemeente Westerveld uitvoering aan de regierol die zij vervult. In het IVP 2019-2022 wordt een algemeen deel aan doelstellingen opgenomen en een gemeente specifiek deel om de lokale doelen te borgen van de gemeenten: Meppel, Midden-Drenthe en Westerveld. Na het vaststellen van het IVP volgt er een uitvoeringsprogramma.

Door beleid vast te leggen in een IVP worden doelen op het gebied van veiligheid vastgelegd en maak je ze tevens inzichtelijk. Dit beleid wordt doorvertaald in een uitvoeringsprogramma. Per onderwerp wordt omschreven waar aan gewerkt gaat worden en welk beoogd effect dit moet gaan opleveren. Hierdoor worden de gestelde doelen meetbaar gemaakt. In de uitvoeringsfase wordt hierop gestuurd en tussenevaluaties dienen als input voor nieuwe uitvoeringsplannen en beleid. De voortgang van het IVP zal geborgd worden door te evalueren op een nog nader te bepalen moment.

Veiligheidsanalyse

Voor het bepalen van de doelstellingen in het IVP zal iedere gemeente een veiligheidsanalyse uitvoeren. De veiligheidsanalyse zal ten grondslag liggen aan het IVP. Hierin zal naar voren komen waar de aandachtspunten per gemeente liggen. Gemeente Meppel, Midden-Drenthe en Westerveld zullen dezelfde methodiek hanteren om input te winnen voor de veiligheidsanalyse, zodat er op een eenduidig manier informatie wordt vergaard en dit met elkaar vergeleken kan worden. Hier worden zowel objectieve als subjectieve gegevens geanalyseerd op regionaal en lokaal gebied.

Belangrijke bronnen voor de veiligheidsanalyse zijn de politiecijfers van de gemeente Westerveld over het jaar 2017-2018², de veiligheidsmonitor 2017³ en www.waarstaatjegemeente.nl bij het thema Openbare Orde & Veiligheid, een platform van VNG⁴. In de veiligheidsanalyse wordt per veiligheidsthema beschreven hoe de cijfers en trends in hoofdlijnen eruit zien (zie bijlage voor de verschillende veiligheidsthema's). In de veiligheidsanalyse onder andere enkele beleidsstukken mee genomen, zoals het Regionaal beleidsplan veiligheid 2019 Noord- Nederland⁵, Jaarwerkplan eenheid Noord-Nederland basisteam Zuidwest Drenthe⁶, Samenlevingsakkoorden Westerveld 2018-2022 en de begroting 2019 van de gemeente Westerveld⁷.

In aanvulling daarop worden interviews afgenomen en zowaar de samenwerking gezocht met zowel interne als externe partijen om tot aanvullende informatie te komen en wat de huidige aanpak(ken) per veiligheidsthema zijn. Dit zal per veiligheidsthema worden doorlopen en waar nodig zal de verbinding worden gelegd met de betrokken actoren. Intern betrokken partijen zijn bijvoorbeeld Openbare ruimte, Team Leefomgeving, Cluster Recreatie Toerisme en Economie, Vergunningverlening, sociaal domein (jeugd) en handhaving.

Er zijn veiligheidsonderwerpen waarbij flankerende processen van kracht zijn. Dit houdt in dat binnen de gemeentelijke organisatie beleidsprocessen zijn die raakvlakken hebben met het Integraal Veiligheidsbeleid, zoals het gezondheidsbeleid, jeugdbeleid, handhavingsbeleid, gemeentelijk verkeers- en vervoersplan, prostitutiebeleid en coffeeshopbeleid. In de veiligheidsanalyse wordt dan doorverwezen naar het beleidsstuk wat hiervoor geldt.

² De politiecijfers worden aangeleverd aan de hand van het VNG-INP model. Dit betekent dat de cijfers worden gekaderd naar de vijf veiligheidsvelden: 1. Veilige leef- en woonomgeving, 2. Bedrijvigheid & Veiligheid, 3. Jeugd & Veiligheid, 4. Fysieke Veiligheid, 5. Integriteit & Veiligheid. Onder deze vijf veiligheidsvelden vallen weer veiligheidsthema's en die worden per thema uitgelicht (zie bijlage)

³ De veiligheidsmonitor is een bevolkingsonderzoek naar veiligheid, leefbaarheid en slachtofferschap. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door het Ministerie van Justitie en veiligheid, gemeenten en politie.

⁴ Waarstaatjegemeente.nl laat voor alle Nederlandse gemeenten aan de hand van thema's zien waar ze staan.

⁵ Hierin wordt voor de regionale eenheid die de politietaak uitvoert ten minste eenmaal in de vier jaar het beleidsplan vastgesteld.

⁶ Jaarwerkplan politie beschrijft de lokale prioriteiten en doelstellingen van de gemeente De Wolden, Hoogeveen, Meppel, Midden-Drenthe en Westerveld. Daarnaast beschrijft het plan de prioriteiten voor de Eenheid Noord- Nederland zoals die beschreven staan in het Regionaal beleidsplan 2019.

⁷ In de begroting is een programmaplan opgenomen die o.a. de doelen op het gebied van veiligheid weergeven.

Extern zal er contact worden gelegd met verschillende functionarissen van de politie, Veiligheidsregio Drenthe en Welzijn Mensenwerk om aanvullende informatie op te halen. Afhankelijk van de input kan er bekeken worden welke actoren nog meer gewenst zijn om te betrekken bij het IVP. Bijvoorbeeld het O.M, GGD, Actium of het Zorg- en veiligheidshuis Drenthe. Interne als externe partijen zullen in een vroeg tijdig stadium worden geïnformeerd over het feit dat de gemeente Westerveld werkt aan een Integraal veiligheidsplan en hun input daarin gewenst is.

In het IVP zal tevens worden teruggeblikt op de afgelopen ontwikkelingen die zich hebben voorgedaan. Daarnaast zal er een blik worden geworpen op de toekomst, welke ontwikkelingen er worden verwacht en hoe we als gemeente hier mee om kunnen gaan.

Prioritering Integraal Veiligheidsplan

Na het opleveren van de veiligheidsanalyse worden de prioriteiten van het nieuwe veiligheidsbeleid vast gesteld. Om de juiste prioriteiten te stellen die aansluiten op de behoeften van de burger en betrokken partijen is het de bedoeling om samen met raadsleden, vertegenwoordigers van verschillende dorpsbelangen, beheerders van WhatsApp buurtpreventiegroepen en politie een interactieve sessie te organiseren. Door de burger te betrekken bij de prioritering, wordt meer draagvlak gecreëerd bij de samenleving. Deze werkwijze sluit aan op het collegeprogramma 'Grens verleggend besturen 2019-2022' waarin gemeente Westerveld de burgerparticipatie hoog in het vaandel heeft staan. Als voorbereiding op deze interactieve sessie wordt er in concept alvast een voorzet gegeven voor prioritering aan de hand van de benodigde informatie die in de veiligheidsanalyse naar voren is gekomen. Dit is een mooi vetrekpunt om de dialoog met elkaar aan te gaan en van gedachte te wisselen om tot de juiste prioriteiten te komen.

Na het vaststellen van de prioriteiten zal er voor Zuidwest Drenthe en voor de gemeente Westerveld een toekomstvisie worden geformuleerd. Dit zal in samenspraak met burgemeester H. Jager worden gedaan.

Borging

Om het IVP te borgen zal er een evaluatiecomponent aan gekoppeld worden. In overleg met de gemeente Meppel en Midden- Drenthe zal er nog een besluit volgen, om te bepalen wat een effectief moment is om het IVP te evalueren. Daarnaast zal er een uitvoeringsprogramma volgen om het beleid in de praktijk tot uitvoering te brengen. Hier wordt eveneens een evaluatiecomponent ingebouwd om indien nodig te kunnen sturen op de uitvoering.

5. ROLLEN & DEELNEMERS

Het opstellen van het Integraal Veiligheidsplan 2019-2022 wordt door een projectgroep van de betrokken Zuidwest gemeenten uitgevoerd.

Gemeente	Functie / rol in project	Taak in project
Midden-Drenthe	AOV / coördinatie	regievoering
Meppel	AOV / coördinatie	Regievoering
Westerveld	AOV / coördinatie	Regievoering

6. PLANNING

Onderstaande stappen worden genomen om te komen van conceptplan tot het vaststellen in de gemeenteraad. Het aantal uren voor de uitvoering van de onderstaande stappen worden geschat op: 200 uur. Hierin is de overlegfrequentie van een keer in de maand verwerkt.

Stappen om tot het IVP te komen:	Uitwerking periode:	Verantwoordelijk:
Veiligheidsanalyse opstellen	mei, juni, juli 2019	AOV
Opstellen concept Integraalveiligheidsplan (voorstel prioriteiten opstellen)	aug, sept 2019	AOV
Concept bespreken met vertegenwoordigers dorpsbelangen/beheerders WhatsApp buurtpreventiegroepen/politie/B&W/raad en deze input verwerken	oktober, november 2019	AOV
Definitief IVP aanbieden aan de raad	December 2019	AOV
Vervolg: opstellen Uitvoeringsplan	December 2019	AOV

7. BIJLAGE

Uitwerking van de vijf veiligheidsvelden:

Veilige woon- en leefomgeving	Bedrijvigheid en veiligheid	Jeugd en veiligheid	Fysieke veiligheid	Integriteit en veiligheid
1.1 Sociale kwaliteit	2.1 Veilig winkelgebied	3.1 Jeugdoverlast	4.1 Verkeersveiligheid	5.1 Polarisatie en radicalisering
1.2 Fysieke kwaliteit	2.2 Veilige bedrijventerreinen	3.2 Jeugdcriminaliteit/ individuele probleemjongeren	4.2 Brandveiligheid	5.2 Georganiseerde/ ondermijnende criminaliteit
1.3 Objectieve veiligheid/veel voorkomende en 'high impact'- criminaliteit	2.3 Veilig uitgaan	3.3 Jeugd, alcohol en drugs	4.3 Externe veiligheid	5.3 Veilige Publieke Taak
1.4 Subjectieve veiligheid	2.4 Veilige evenementen	3.4 Veilig in en om de school	4.4 Rampenbestrijding en crisisbeheersing	5.4 Informatieveiligheid
	2.5 Veilig toerisme			5.5 Ambtelijke en bestuurlijke integriteit

Figuur 1, Uitwerking veiligheidsvelden/-thema's. Bron: kernbeleid veiligheid 2017, VNG.

In figuur 1 zijn er vijf veiligheidsvelden te onderscheiden (**1. Veilige woon- en leefomgeving, 2. Bedrijvigheid & veiligheid, 3. Jeugd & veiligheid, 4. Fysieke veiligheid, 5. Integriteit en veiligheid**) Onder deze vijf veiligheidsvelden vallen enkele veiligheidsthema's. In de veiligheidsanalyse zal er per veiligheidsthema beschreven worden hoe de cijfers, hoofdlijnen en trends eruit zien. Daarnaast wordt aandacht besteed aan de huidige aanpak per thema.

Commissie Fysiek Domein en Middelen

Voorstel

Vergadering van 27 augustus 2019
Beleid

Tussenuitspraak Raad van State inzake bestemmingsplan Havelte, onderdeel afronding Meerkamp - Besluitvorming College/besluitvorming Raad

Auteur

Beknopte samenvatting

Op 27 juni 2017 heeft de raad het bestemmingsplan Havelte vastgesteld. Voor wat betreft de nog resterende gronden van woonwijk Meerkamp is het voorheen geldende planologische regime (Meerkamp West 1994) overgenomen. Dit betekent dat een deel van de gronden de bestemming "wonen-nader uit te werken" heeft waar volgens de uitwerkingsregels o.a. maximaal 90 woningen gerealiseerd mogen worden. Deze bestemming dient dus door middel van een uitwerkingsplan binnen de uitwerkingsregels opgesteld te worden maar wordt door het college vastgesteld. Het andere deel is bestemd als "agrarisch" en "bos" voor een singel van 10 mtr ten behoeve van de inpassing van de af te ronden woonwijk.

De eigenaar van de betreffende gronden heeft via een zienswijze bij het ontwerpbestemmingsplan verzocht om het voor wonen aangewezen gebied te vergroten om zo meer uitgeefbare grond te creëren. Na overleg met deze nieuwe eigenaar bleek dat tijdens de bestemmingsplanprocedure voor Havelte geen overeenstemming bereikt kon worden over grootte grondgebied, invulling, verkaveling, aantallen, exploitatieplan/antérieure overeenkomst, etc. Dit betekende dat de raad is voorgesteld het bestemmingsplan Havelte voor wat betreft dit gebied te bestemmen conform het daarvoor geldende bestemmingsplan uit 1994. De raad heeft conform het voorstel besloten.

Tegen het betreffende deel van het bestemmingsplan Havelte zijn twee beroepschriften ingediend bij de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna RvS), door de eigenaar en het nabij gelegen loonbedrijf. In grote lijnen vond de eigenaar het nader uit te werken woongebied te klein en de afstand tussen camping en woongebied te groot. Hij wil minimaal 150 woningen met nog een nader in te vullen gebied ($\pm$ 50 woningen) realiseren. Het loonbedrijf vond dat de locatie voor een 2e ontsluiting te dicht bij zijn inrit ligt en vond ook dat de milieuzone te krap om zijn bedrijf heen zat. Binnen die zone mogen geen woningen gerealiseerd worden.

Tijdens de zitting bij de RvS was de conclusie dat partijen hetzelfde voor ogen hebben: afronding Meerkamp. De voorzitter bepaalde dat vooruitlopend op een uitspraak partijen enige tijd kregen om te kijken of er in onderling overleg uitgekomen kon worden. Deze tijd is benut maar bleek te kort om tot een oplossing te komen. De RvS heeft op 27 maart 2019 een tussenuitspraak (bestuurlijke lus) gedaan waarbij bepaald is dat de raad alsnog beter moet onderbouwen waarom een grotere afstand van 50 meter tussen camping en bestemming wonen-uit te werken is gehanteerd, de gehanteerde milieuzone moet beter gemotiveerd worden en door middel van onderzoek moet aangetoond worden dat de geplande ontsluiting een verkeersveilige ontsluiting is. Tot slot is bepaald dat de raad dient te bezien

of het besluit van 27 juni 2017 in stand kan blijven of zo nodig een ander besluit dient te nemen. De raad dient de RvS en partijen binnen 26 weken de uitkomst mee te delen. De bestemmingsplanprocedure hoeft daarbij niet opnieuw gevolgd te worden. Met deze opdracht zijn wij aan de slag gegaan en hebben gemeend alsnog een poging te ondernemen om in het licht van deze tussenuitspraak te komen tot consensus en te komen tot een door partijen aanvaardbaar ruimtelijk plan met een kwalitatief goede invulling. Deze overeenstemming is helaas niet bereikt. Dit houdt in dat wij voorstellen het vaststellingsbesluit van het bestemmingsplan Havelte niet te herzien en de RvS informeren door middel van bijgevoegde brief.

Besluit

Besluitpunt 1

Het vaststellingsbesluit van 27 juni 2017 niet herzien

Besluitpunt 2

De afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State informeren door middel van bijgevoegde brief.

Motivering

Aanleiding en context

Het grondgebied in kwestie (de huidige Meerkamp West en een deel van de grond van de huidige eigenaar) is in 1994 bestemd als een gebied met de bestemming "wonen-nader uit te werken". Binnen de uitwerkingsregels had het college een nader uitgewerkt bestemmingsplan vast moeten stellen. Na 1994 veranderde de markt. De voorgestelde invulling was daar aan onderhevig daarom zijn de verschillende fases door middel van partiële herzieningen bestemd met een woonbestemming bij recht. Bij elke fase werd gekeken naar een goede kwalitatieve en kwantitatieve invulling en een goede aansluiting op de bestaande woonwijk. De laatste fase was Meerkamp-West fase 2B uit 2006. De voormalige eigenaar van de aan fase 2B grenzende gronden ondernam na 2006 geen pogingen om de wijk af te ronden. Voor dat resterende deel gold tot aan de vaststelling van het bestemmingsplan Havelte op 27 juni 2017 het bestemmingsplan uit 1994. Dat betekende een gedeelte nader uit te werken woonbestemming, deels bosbestemming (singel rondom woonwijk) en de grond tussen camping en woonwijk was bestemd als agrarisch gronden.

In 2016 is gestart met de actualisatie van het bestemmingsplan voor Havelte. De verschillende partiële herzieningen van de verschillende fases zijn opgenomen met een woonbestemming. De vraag die voorlag was hoe om te gaan met de resterende gronden. Ten tijde van het voorontwerp heeft de toenmalige eigenaar zich gemeld met een voorstel tot invulling. Dit was niet concreet genoeg. In april 2016 werd het ontwerp bestemmingsplan ter visie gelegd. Tijdens die ontwerpfase diende de nieuwe eigenaar een zienswijze in. Hij had het betreffende stuk grond (grond tussen rand woonwijk en tot aan grens camping) gekocht in de veiling. In de zienswijze werd verzocht om de grens van de nader uit te werken woonbestemming richting de camping op te schuiven om zo het te ontwikkelen woongebied groter te kunnen maken. Ook is verzocht om het aantal van 90 in de uitwerkingsregels te verhogen naar 160. Een voorstel tot inrichting van het plangebied zoals de eigenaar dat voor ogen zou hebben, was nog niet gereed en dus was niet bij de zienswijze gevoegd.

Na indiening van deze zienswijze (april 2016) zijn verschillende overleggen geweest met eigenaar en zijn adviseurs. In september 2016 werd door de eigenaar een stedenbouwkundig voorstel ingediend waarbij ongeveer 150 woningen ingetekend waren plus nog een nader uit te werken woongebied. In dat plan waren de woningen gepland tot aan de grens met de camping. Dit stedenbouwkundig voorstel was los van het aantal woningen, verkavelingsopzet niet acceptabel. De adviseurs van de eigenaar is een aantal randvoorwaarden meegegeven: er moest o.a. meer lucht komen in het plan, een goede

overgang tussen camping en woonwijk en een betere aansluiting met de huidige woonwijk. Er volgde geen alternatief plan.

Omdat geen overeenstemming bereikt kon worden, restte niets anders dan de raad voorstellen het voorgaande regime van 1994 over te nemen. Op 27 juni 2017 is het bestemmingsplan Havelte conform vastgesteld. Tegen het bestemmingsplan Havelte zijn twee beroepschriften ingediend die betrekking hebben op het nog resterende gebied. Het beroep van de eigenaar richt zich op het niet opschuiven van de grens, aantal woningen en het proces van het bestemmingsplan. Het andere beroepschrift (loonbedrijf) richt zich op de geplande ontsluiting tegenover de ontsluiting van het loonbedrijf en de milieuzone die te krap bemeten zou zijn.

Tijdens de zitting bij de Raad van State werd duidelijk dat alle partijen (gemeente, eigenaar en loonbedrijf) hetzelfde wilden, namelijk de woonwijk Meerkamp afronden. Met instemming van partijen werd afgesproken dat de gemeente het initiatief zou nemen om binnen een bepaalde termijn te kijken of partijen tot overeenstemming konden komen en hiermee tot een afronding konden komen waar partijen mee konden instemmen. In dat geval zou de beroepsprocedure gestaakt kunnen worden. Dat overleg is na de zitting gestart maar leidde niet tijdig tot een gewenst resultaat. Daarna volgde de tussenuitspraak van 27 maart 2019.

Wij hebben deze tussenuitspraak opgepakt en gepoogd wederom tot overeenstemming te komen met een zodanige invulling waarbij alle partijen tevreden kunnen zijn. Het gezamenlijke overleg is gestart met adviseurs van partijen en de gemeente. De gemeente werd bijgestaan door twee externe adviseurs, de heer als intermediair en de heer als jurist. Met dit proces hebben zowel de eigenaar van de gronden, het loonbedrijf als de eigenaar van vakantiepark "Mooi Oavelt" ingestemd. Het vakantiepark heeft weliswaar geen beroep ingediend maar is bij dit proces belanghebbende.

Na de presentatie van een drietal modellen voor een mogelijke inrichting van het woongebied waarbij rekening werd gehouden met belangen van partijen, heeft de eigenaar een reactie ingediend. In die reactie geeft de eigenaar kortweg aan dat hij zich niet kan vinden in de gepresenteerde opzet wat betreft aantallen, verkaveling, type woningen. Hierna hebben de beide gemeentelijke adviseurs de opdracht teruggegeven. Gezien de termijn uit tussenuitspraak van 26 weken hebben wij besloten het overleg vooralsnog te staken en over te gaan tot uitvoering van de tussenuitspraak.

Beoogd resultaat

Uitvoer geven aan de tussenuitspraak van 27 maart 2019;

Het vaststellingsbesluit van 27 juni 2017 in stand laten;

De afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State informeren door middel van bijbehorende brief.

Argumentatie

De tussenuitspraak (bestuurlijke lus) is bedoeld om gebreken te herstellen in de beroepsfase. Dit zijn meestal technische gebreken en/of een gebrekkige motivering. De motivering is juridisch niet bindend aangezien deze terugkomt in de toelichting van het bestemmingsplan.

De tussenuitspraak is ruim geformuleerd. De raad moet de gehanteerde afstand tussen woongebied en camping motiveren, de gehanteerde milieuzone beter motiveren en motiveren waarom een geplande ontsluiting verkeersveilig zou kunnen zijn. Daarmee krijgt de eigenaar niet krijgen wat hij wil, namelijk een groter ontwikkelgebied met meer uitgeefbare grond. De "nader uit te werken woonbestemming" blijft in tact en dat betekent dat niet bij recht gebouwd kan worden. Er zal hoe dan ook eerst overeenstemming bereikt moeten worden tussen eigenaar en gemeente over de invulling van

de gronden. Aan dit uitwerkingsplan is geen conform artikel 6.12 Wro (verplicht) exploitatieplan gekoppeld, laat staan dat er een anterieure overeenkomst aan ten grondslag ligt. Een exploitatieplan of een anterieure overeenkomst zou pas aan de orde komen als overeenstemming is bereikt en stappen gezet kunnen worden om het overeengekomen gebied door middel van een partiële herziening te voorzien van de juiste bestemming(en).

Om tot consensus te komen is, zoals eerder genoemd, na de tussenuitspraak het overleg met partijen wederom gestart. In dat overleg met partijen is met een vrije blik gekeken naar het gebied zonder strikt te kijken naar het huidige plangebied met de huidige uitwerkingsregels. Daarmee had de eigenaar in feite al "winst" omdat op deze wijze er wellicht meer uitgeefbare grond komt dan was bestemd en oorspronkelijk beoogd. Gepoogd is te komen tot een goede invulling die recht doet aan alle betrokken belangen en daarmee te streven naar een mooie woonwijk voor toekomstige bewoners. Ook met de wens voor een verbinding vanuit het dorp naar het Holtingerveld is rekening gehouden. Er zijn in opdracht van de gemeente (met instemming met partijen) drie stedenbouwkundige modellen gepresenteerd, ook is een verkeerskundig onderzoek uitgevoerd en is gekeken naar de milieuzone. Dit is gedaan met als doel het bereiken van overeenstemming. Het was de bedoeling deze overeenstemming te vertalen naar een nieuw planologisch kader (partiële herziening) met een woonbestemming bij recht, eventueel fasegewijs uit te voeren.

De eigenaar gaf kort na het 2^e gesprek met adviseurs (na presentatie van mogelijke invullingen) te kennen dat een dergelijke invulling voor hem niet haalbaar is. Hij gaf aan dat voor deze modellen geen markt is. Dat standpunt wordt niet gedeeld. De gepresenteerde modellen zijn divers van opzet en laten differentiatie zien in types (vrijstaand, 2-1kap en rijen). Er zit lucht in de plannen, er is rekening gehouden met een overgangsgebied naar Holtingerveld en er is sprake van een goede aansluiting op de bestaande wijk. Ook is rekening gehouden met groen en water. Door deze vrije blik is een belangrijk punt voor de eigenaar gekomen. Er is, rekening houdend met belangen van partijen, gekozen het grondgebied te vergroten waardoor meer uitgeefbare grond ontstaat. Dat niet alle grond voor woningbouw geschikt is, is inherent aan gebiedsontwikkeling. Er moet ook ruimte komen voor wateropgave, infra, groen. De gepresenteerde modellen gaan uit van ± 100 woningen maar dat aantal is niet hard. Het ging bij de modellen om een kwalitatieve invulling waarbij rekening is gehouden met wateropgave, infrastructuur etc. De eigenaar stelt dat het aantal van 100 niet exploitabel is. Met wel oogmerk de eigenaar de grond heeft gekocht is niet duidelijk. Hij heeft de grond gekocht met de toen geldende uitwerkingsbestemming voor maximaal 90 woningen. Nu er met partijen met een vrije blik naar het plangebied gekeken is, wordt de reactie van de eigenaar dan ook niet gevolgd.

De twee gesprekken met adviseurs van partijen (vakantiepark, loonbedrijf en eigenaar) leken positief. Er leek ruimte voor beweging. Echter blijft de eigenaar volharden in zijn eigen verkavelingsopzet van september 2016. Zijn voorstel wordt als een niet haalbare invulling geacht, ook niet wat betreft een goede ruimtelijke ordening waarbij alle belangen zorgvuldig afgewogen moeten worden. Dit betekent dat in deze beroepsprocedure geen overeenstemming bereikt kan worden. Voldoen aan de tussenuitspraak betekent dat het bestemmingsplan Havelte met verbetering van motivering opnieuw vastgesteld zou kunnen worden. In dat geval blijft er sprake van een nader uit te werken woonbestemming waar kennelijk tot aan nu geen overeenstemming over bereikt kan gaan worden. Een andere optie is om geen nieuw besluit te nemen en de RvS informeren over hoe omgegaan is met de tussenuitspraak. Niet ondenkbaar is dat RvS het betreffende plandeel zal vernietigen. In die situatie komt het "oude" bestemmingsplan van 1994 weer naar voren en dat is dezelfde planologie als het huidige bestemmingsplan. Dus welke optie ook gekozen wordt, zolang niet tot een gedragen invulling wordt gekomen waarbij ook een exploitatieplan (verplicht) overeengekomen wordt, kan er geen (nieuw) bestemmingsplan vastgesteld worden.

Een andere optie zou nog zijn met de eigenaar in onderhandeling te gaan over eventuele aankoop van de gronden. Gelet op de financiële situatie van de gemeente en het grondbeleid (geen actieve aankoop van gronden) lijkt deze optie vooralsnog niet haalbaar.

De conclusie is dat zolang de eigenaar niet wenst te bewegen er geen ruimte is voor een nadere beschouwing van deze gronden. Dit neemt niet weg dat wij bereid blijven naar een oplossing te zoeken die recht doet aan de belangen van alle betrokken partijen.

Duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord werken

n.v.t.

Kanttekening en risico's

Bij vernietiging van het betreffende plandeel komt het oude plan weer naar voren. Dat is hetzelfde zoals het nu ook bestemd is. De eigenaar heeft de gronden aangekocht met deze bestemming. Hij wist of kon weten dat het ontwikkelgebied beperkt was. Hij geeft aan dat ten tijde van de bestemmingsplanherziening door de gemeente is aangegeven dat het gebied wel groter kon worden en dat daarmee ook meer woningen gebouwd konden gaan worden. Wij hebben na indiening van zijn plan aangegeven dat wij in principe positief tegenover de ingediende planontwikkeling staan echter wel onder een aantal randvoorwaarden. Toen al is aangegeven dat de strook agrarische grond tussen vakantiepark en woonwijk met woningen bebouwing niet aanvaardbaar was. Bij zijn plan zijn wat betreft de verkaveling (meer lucht), infra (groen/water) en andere zaken (o.a. aansluiting huidige wijk) kanttekeningen geplaatst. Deze reactie heeft niet geleid tot een hernieuwd voorstel door de eigenaar. Hij blijft bij zijn oorspronkelijke opzet van september 2016.

Dit betekent dat de beoogde win-winsituatie voor alle partijen momenteel niet in zicht is. Er zijn geen risico's voor de gemeente.

Aanpak/uitvoering en communicatie

Na besluitvorming zal de RvS geïnformeerd worden door bijgevoegde brief te verzenden.

De externe adviseurs hebben hun opdracht afgerond. Het college is door hun bijgepraat. Partijen zijn geïnformeerd over de beëindiging van de gesprekken en worden op de hoogte gehouden van verdere besluitvorming.

Op verzoek van de eigenaar heeft op 15 juli 2019 een bestuurlijk gesprek plaatsgevonden. Dit gesprek heeft vooralsnog niet geleid tot andere inzichten. Aangegeven is dat de gemeente open blijft staan voor gesprek en nog steeds een goede afronding wenst voor Meerkamp.

Integrale advisering

Intern_en_extern

Duiding integrale advisering

dhr. (VROM-advies)

dhr. (jurist, Bügel Hajema)

dhr. (stedenbouwkundige Bügel Hajema)

dhr. (verkeerskundige, Bügel Hajema)

(cluster Openbare Ruimte)

(cluster Ruimtelijke Ontwikkeling)

Evaluatie

n.v.t.

Kosten, baten, dekking

De kosten voor inhuur extern advies/adviseurs wordt gedekt door het budget "bestemmingsplannen".

Bijlagen

1. tussenuitspraak ABRS 27 maart 2019.pdf
2. 3 modellen.pdf
3. brief afronding opdracht
4. Door ingediend stedenbouwkundig ontwerp 14 september 2016
5. Memo Bugel Hajema opties
6. Deel actieplan Havelte, onderdeel verbindingspark Meerkamp tussen nieuwbouw en camping
7. concept brief raad aan RvS reactie tussenuitspraak

Uitspraak 201706998/1/R3

ECLI	ECLI:NL:RVS:2019:933
Datum uitspraak	27 maart 2019
Inhoudsindicatie	Bij besluit van 27 juni 2017 heeft de raad het bestemmingsplan "Havelte" vastgesteld.

Volledige tekst

201706998/1/R3.

Datum uitspraak: 27 maart 2019

AFDELING

BESTUURSRECHTSPRAAK

Tussenuitspraak met toepassing van artikel 8:51d van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: de Awb) in het geding tussen:

1. [appellante sub 1], gevestigd te [plaats],
 2. [appellante sub 2A] en [appellante sub 2B], gevestigd te Havelte, gemeente Westerveld,
- appellanten,
- en
- de raad van de gemeente Westerveld,
- verweerder.

Procesverloop

Bij besluit van 27 juni 2017 heeft de raad het bestemmingsplan "Havelte" vastgesteld.

Tegen dit besluit hebben [appellante sub 1] en [appellante sub 2A] en [appellante sub 2B] beroep ingesteld.

De raad heeft een verweerschrift ingediend.

[appellante sub 2A] en [appellante sub 2B] en de raad hebben nadere stukken ingediend.

De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 8 januari 2019, waar [appellante sub 1], vertegenwoordigd door [gemachtigde A], [gemachtigde B] en mr. E.Tj. van Dalen, advocaat te Groningen, [appellante sub 2A] en [appellante sub 2B], vertegenwoordigd door [gemachtigde C] en [gemachtigde D], en de raad, vertegenwoordigd door J.G. Boer, zijn verschenen.

Overwegingen

1. Met het plan wordt voorzien in een actueel planologisch kader voor de dorpskern Havelte.
2. [appellante sub 1] komt op tegen de toekenning van de bestemmingen "Agrarisch" en "Bos" aan de westelijke zijde van haar percelen, kadastraal bekend gemeente Havelte, Sectie I, nummers 3574 en 3575. [appellante sub 1] wil dat aan die gronden, net als aan de rest van zijn gronden, de bestemming "Wonen - Uit te werken" wordt toegekend. Verder kan [appellante sub 1] zich niet vinden in het plan van de raad om een landschappelijk voetpad te realiseren op het westelijke gedeelte van zijn percelen.
3. [appellante sub 2A] en [appellante sub 2B] exploiteren een loonbedrijf op het perceel [locatie]. Zij komen op tegen de toekenning van de bestemming "Wonen - Uit te werken" aan het zuidelijke gedeelte van de gronden van [appellante sub 1]

Ontvankelijkheid

4. De raad heeft zich op het standpunt gesteld dat het beroep van [appellante sub 1] niet-ontvankelijk is. Daarover stelt de raad dat hij uit de brief van 2 juni 2017 en de email van 15 juni 2017 heeft kunnen afleiden dat [appellante sub 1] haar zienswijze heeft ingetrokken.
- 4.1. De Afdeling overweegt dat [appellante sub 1] in de brief en de email verklaart dat zij haar zienswijze intrekt dan wel heeft ingetrokken. Evenwel volgt uit de brief van 2 juni 2017 ook dat [appellante sub 1] het niet eens is met het door de raad ter inzage gelegde ontwerpplan. Hierin ligt naar het oordeel van de Afdeling besloten dat [appellante sub 1] niet heeft willen afzien van haar mogelijkheid om in beroep te gaan tegen het bestemmingsplan. Van een eenduidige intrekking van de zienswijze is daarom geen sprake. Het beroep is om die reden ontvankelijk.

Toetsingskader

5. Bij de vaststelling van een bestemmingsplan moet de raad bestemmingen aanwijzen en regels geven die de raad uit een oogpunt van een goede ruimtelijke ordening nodig acht. De raad heeft daarbij beleidsruimte en moet de betrokken belangen afwegen. De Afdeling beoordeelt aan de hand van de beroepsgronden of het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan in overeenstemming is met het recht. De Afdeling stelt niet zelf vast of het plan in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening, maar beoordeelt aan de hand van die gronden of de raad zich in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat het plan strekt ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening.

[appellante sub 1]

Afstand tot camping

6. [appellante sub 1] stelt zich op het standpunt dat zij het door haar gewenste woningbouwproject niet kan realiseren als aan het westelijke gedeelte van haar percelen aan de Nieuwe Ruitersweg te Havelte, kadastraal bekend gemeente Havelte, Sectie I, nummers 3574 en 3575 (hierna: de percelen), niet de bestemming "Wonen - Uit te werken" wordt toegekend. Hierover betoogt [appellante sub 1] dat aan de gronden de bestemmingen "Bos" en "Agrarisch" zijn toegekend, als gevolg waarvan zij 28.000 m² van haar percelen niet kan gebruiken voor de realisatie van het door haar beoogde woningbouwproject. Volgens [appellante sub 1] zou dit leiden tot een onrendabel project. De raad heeft volgens [appellante sub 1] onvoldoende gemotiveerd waarom het noodzakelijk is om aan zo'n groot stuk van haar gronden de bestemmingen "Agrarisch" en "Bos" toe te kennen.

In het verlengde hiervan betoogt [appellante sub 1] dat het mogelijk is om de bestemming "Wonen - Uit te werken" dichterbij de nabijgelegen camping te projecteren. Hierover stelt zij dat de VNG-brochure "Bedrijven en milieuzonering" (hierna: de VNG-brochure) een richtafstand van 50 m voorschrijft, waarvan de raad gemotiveerd kan afwijken. Volgens [appellante sub 1] heeft de raad hier ten onrechte geen gevolg aan gegeven waardoor er minder ruimte op de percelen overblijft voor het door [appellante sub 1] beoogde woningbouwproject. Ook stelt [appellante sub 1] dat zij er niet in is gekend dat de raad een deel van een landelijk voetpad wil realiseren op het westelijke deel van haar percelen.

6.1. De raad stelt zich in zijn reactie op de zienswijze van [appellante sub 1] op het standpunt dat hij in het kader van een goede ruimtelijke ordening heeft aangesloten bij de richtafstand van 50 m die de VNG-brochure voorschrijft. De raad wijst hiervoor naar het door hem ingewonnen advies van BügelHajema van 5 april 2017.

Verder stelt de raad zich op het standpunt dat aangezien er in de ontwerpfase van het bestemmingsplan geen overeenstemming is bereikt met [appellante sub 1], de raad niet anders kon dan de oorspronkelijke bestemmingen weer aan het westelijke gedeelte van de percelen toe te kennen. De gronden zijn daarom bestemd als "Agrarisch" en "Bos", hetgeen volgens de raad in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening.

Tot slot stelt de raad zich op het standpunt dat het landelijke voetpad richting de poort Holtingerveld weliswaar een langgekoesterde wens is vanuit de gemeente, maar dat dit bestemmingsplan er niet toe verplicht dat er ter plaatse van de groene zone tussen de camping en de bestemming "Wonen - Uit te werken" een landelijk voetpad wordt gerealiseerd.

6.2. De raad kan weliswaar de wens hebben om een landelijk voetpad te realiseren op de gronden waaraan in het plan de bestemmingen "Agrarisch" en "Bos" zijn toegekend, maar deze gronden zijn eigendom van [appellante sub 1]. De gemeente kan om die reden geen pad aanleggen op deze gronden. Verder is in het plan geen voorwaardelijke verplichting opgenomen om op die gronden een landelijk voetpad te realiseren. Anders dan [appellante sub 1] meent, ligt in het voetpad dus niet het struikelblok om de plannen te realiseren zoals zij dat wil. Het is de door de raad op basis van de VNG-brochure aangehouden richtafstand tot de camping die [appellante sub 1] hierin de weg zit en de raad heeft geleid tot het toekennen van bestemmingen die geen woningbouw mogelijk maken.

Over het betoog van [appellante sub 1], dat de raad ten onrechte is uitgegaan van een te brede groene zone tussen de camping en de uit te werken woonbestemming, overweegt de Afdeling als volgt.

De afstand van de grens van de bestemming "Wonen - Uit te werken" tot de westelijke perceelgrens bedraagt ongeveer 60 m. Vanaf die perceelgrens in westelijke richting ligt de camping Mooi Oavelt. Het geldende bestemmingsplan is daar het plan "Buitengebied Westerveld". In artikel 35, lid 35.4, aanhef en onder i, van de planregels van dat plan staat dat er op het perceel van camping Mooi Oavelt een terreinafscherpende beplantingshaag in stand gehouden moet worden, waarvan alleen bij omgevingsvergunning mag worden afgeweken. Het is dus bij recht niet mogelijk om ter plaatse van die beplantingshaag een andere invulling te geven aan de gronden die binnen het bestemmingsplan "Buitengebied Westerveld" de bestemming "Recreatie-1" hebben gekregen. Als gevolg hiervan is er geen beletsel om de beplantingshaag mee te nemen bij de meting van de richtafstand tussen de bestemming "Wonen - Uit te werken" en de nabijgelegen camping.

Aangezien de raad deze afstand niet heeft meegerekend en hij bovendien al een afstand van 60 m heeft aangehouden tot de perceelgrens van de camping, heeft de raad in feite een afstand van 70 m aangehouden tussen de camping en de dichtstbijzijnde plek waar woningbouw kan komen, terwijl de VNG-brochure een richtafstand van 50 m kent. De raad heeft echter niet gemotiveerd waarom voor een grotere afstand is gekozen tussen de camping en de uit te werken woonbestemming. De omstandigheid dat er in de ontwerpfase geen overeenstemming is bereikt met [appellante sub 1], is geen toereikende motivering. Gelet hierop berust het bestreden besluit in zoverre niet op een deugdelijke motivering. Het betoog slaagt.

[appellante sub 2A] en [appellante sub 2B]

Afstand en milieuzonering

7. [appellante sub 2A] en [appellante sub 2B] betogen dat hun uitbreidingsmogelijkheden ernstig worden beperkt door de toekenning van de bestemming "Wonen - Uit te werken" aan het zuidelijke gedeelte van de percelen van [appellante sub 1]. Hierover betogen zij dat de raad ten onrechte niet de richtafstand uit de VNG-brochure van 50 m heeft aangehouden tussen de bestemming "Wonen - Uit te werken" en de perceelgrens van [locatie]. Volgens [appellante sub 2A] en [appellante sub 2B] moet die afstand worden gemeten vanaf de grens van de bestemming die bedrijven toelaat tot aan de uiterste situering van de gevel van een woning die volgens het bestemmingsplan of via vergunningvrij bouwen mogelijk is. In dit geval is volgens [appellante sub 2A] en [appellante sub 2B] slechts een afstand van 25 m aangehouden tussen het loonbedrijf en de uit te werken woonbestemming, terwijl de raad niet heeft gemotiveerd waarom die afstand ook een aanvaardbaar woon- en leefklimaat zal opleveren. Omdat de raad onvoldoende afstand heeft gehouden, stellen [appellante sub 2A] en [appellante sub 2B] dat er in de toekomst geen mogelijkheid meer bestaat om uit te breiden.

7.1. De raad stelt zich op het standpunt dat de meeste bedrijfsactiviteiten van [appellante sub 2A] en [appellante sub 2B] op andere locaties plaatsvinden, zodat hun bedrijfsactiviteiten op het perceel [locatie] niet belemmerd worden. Op het perceel van [appellante sub 2A] en [appellante sub 2A] vinden volgens de raad met name aan- en afvoeractiviteiten plaats en daarnaast dient het perceel voor de opslag van materiaal. [appellante sub 2A] en [appellante sub 2B] worden dus niet beperkt in hun bedrijfsvoering door de realisatie van het nabijgelegen woningbouwproject, aldus de raad.

Verder stelt de raad zich op het standpunt dat het loonbedrijf in zijn huidige vorm al niet meer kan uitbreiden. De huidige woningen in de directe omgeving van het perceel van [appellante sub 2A] en [appellante sub 2B] staan al in de weg aan een verdere uitbreiding van het bedrijf. De raad verwijst hiervoor naar het maatwerkvoorschrift van 22 juli 2014 en een akoestisch onderzoek van 10 april 2014. Uit deze stukken volgt volgens de raad dat door de bestaande woningen in de omgeving van het loonbedrijf al beperkingen moesten worden gesteld aan de bedrijfsvoering van [appellante sub 2A] en [appellante sub 2B] zodat een toekomstige uitbreiding er hoe dan ook niet meer in zit.

De raad betwist het standpunt van [appellante sub 2A] en [appellante sub 2B] dat niet wordt voldaan aan de richtafstand van 50 m uit de VNG-brochure. Het perceel van [appellante sub 2A] en [appellante sub 2B], gelegen aan de [locatie], heeft binnen het bestemmingsplan "Buitengebied Westerveld" de bestemming "Bedrijf - Agrarisch loonbedrijf" gekregen. Voor deze bestemming is als planregel opgenomen dat bedrijfsgebouwen ten minste 3 m achter de voorgevel van de bedrijfswoning gebouwd moeten worden. Bij de toekenning van de

aanduiding "milieuzone" is binnen het bestemmingsplan rekening gehouden met de maximale planologische mogelijkheden die het bestemmingsplan "Buitengebied Westerveld" biedt voor het perceel van [appellante sub 2A] en [appellante sub 2B]. Gelet hierop is er volgens de raad een afstand van 50 m aangehouden tussen de voorgevel van de bedrijfswoningen tot aan de bestemming "Wonen - Uit te werken" waar woningen zijn toegestaan.

7.2. De Afdeling overweegt dat de raad bij het toekennen van de aanduiding "milieuzone" is uitgegaan van de richtafstanden van de VNG-brochure. Voor een loonbedrijf met een oppervlakte groter dan 500 m² volgt uit de VNG-brochure dat een richtafstand van 50 m moet worden aangehouden. Anders dan de raad heeft betoogd, moeten deze richtafstanden in beginsel worden gemeten tussen de perceelgrens van een bedrijf en de uiterste situering van de gevel van een woning die op grond van het bestemmingsplan of via vergunningvrij bouwen mogelijk is. Er is naar het oordeel van de Afdeling geen aanleiding om daar in dit geval van af te wijken, omdat geluidproductie vanwege het loonbedrijf op het gehele perceel [locatie] kan plaatsvinden. Op het perceel rijden voertuigen immers af- en aan, waarbij vaak gebruik wordt gemaakt van de ontsluiting op de Nieuwe Ruitersweg. Gelet hierop heeft de raad de richtafstand ten onrechte gemeten vanaf de gevel van de bedrijfswoningen. Nu door deze onjuiste meetwijze een kleinere afstand is aangehouden tussen het bedrijfsperceel en de dichtstbijzijnde plek waar woningbouw kan komen dan 50 m en de raad niet heeft gemotiveerd waarom volgens hem ook dan nog sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat, berust het bestreden besluit in zoverre niet op een deugdelijke motivering. Het betoog slaagt.

Verkeershinder/verkeersveiligheid

8. [appellante sub 2A] en [appellante sub 2B] betogen dat de verkeersveiligheid en de verkeersafwikkeling op de Nieuwe Ruitersweg in het geding komen door de ontwikkeling van woningen op de percelen van [appellante sub 1]. Zij stellen dat het type machines dat wordt gebruikt op het loonbedrijf, naar aard en vermogen grote veranderingen heeft doorgemaakt in de afgelopen 25 jaar. Omdat de raad de onderzoeken naar de aanvaardbaarheid en de veiligheid van de ontsluiting van de geplande woonwijk heeft doorgeschoven, heeft hij volgens [appellante sub 2A] en [appellante sub 2B] onvoldoende gemotiveerd waarom sprake is van een veilige ontsluiting op de Nieuwe Ruitersweg.

8.1. De raad stelt zich op het standpunt dat aan de hand van de concrete invulling van de bestemming "Wonen - Uit te werken" op een later moment beoordeeld zal worden hoe de nieuwe ontsluiting wordt ingericht en welke gevolgen de woningbouw heeft op de verkeersafwikkeling. Omdat bij recht nog geen woningbouw mogelijk is, is de raad van mening dat de gevolgen voor de verkeersafwikkeling en de verkeersveiligheid op een later moment, bij de uitwerking van de woonbestemming, onderzocht moeten worden.

8.2. De raad heeft aan de zuidzijde van de percelen van [appellante sub 1] de aanduiding "ontsluiting" toegekend aan een gedeelte van de gronden. Ingevolge artikel 31, lid 31.2, aanhef en onder d, sub 1, van de planregels moet het college van burgemeester en wethouders (hierna: het college) ter plaatse van die aanduiding een hoofdontsluiting voor gemotoriseerd verkeer opnemen in het uitwerkingsplan. Daarnaast volgt uit artikel 31, lid 31.2, aanhef en onder f, van de planregels dat de ontsluiting ten minste 4,5 m en ten hoogste 6 m breed is. Hiermee heeft de raad binnen de uit te werken woonbestemming de locatie en de afmetingen van de hoofdontsluiting voor gemotoriseerd verkeer naar de Nieuwe Ruitersweg vastgelegd. Ook staat het maximaal aantal te bouwen woningen binnen de uit te werken woonbestemming vast. Uit artikel 31, lid 31.3, van de planregels volgt namelijk dat er maximaal 90 woningen gerealiseerd mogen worden. Omdat de hiervoor genoemde aspecten

al in dit plan zijn vastgelegd, had het, anders dan de raad meent, op zijn weg gelegen om te onderzoeken of ter plaatse van de aanduiding "ontsluiting" een verkeersveilige situatie kan worden gerealiseerd. Door die beoordeling door te schuiven naar het college, heeft de raad het bestreden besluit in strijd met artikel 3:2 van de Awb genomen. Het betoog slaagt.

Conclusie

9. Gelet op wat hiervoor onder 6.2, 7.2 en 8.2 is overwogen, is de conclusie dat de raad het bestreden besluit, voor zover het de percelen van [appellante sub 1] betreft, heeft genomen in strijd met de artikelen 3:2 en 3:46 van de Awb.

Bestuurlijke lus

10. Met het oog op een spoedige beslechting van het geschil zal de Afdeling de raad opdragen om met inachtneming van de overwegingen 6.2, 7.2 en 8.2 binnen 26 weken na verzending van deze uitspraak:

- voor zover mogelijk alnog te onderbouwen waarom een grotere afstand dan 50 m is aangehouden tussen de perceelgrens van camping Mooi Oavelt en de grens van de bestemming "Wonen - Uit te werken";
- voor zover mogelijk alnog te onderbouwen waarom een kleinere afstand dan 50 m is aangehouden tussen de perceelgrens [locatie] en de uiterste situering van de gevel van een woning die op grond van het bestemmingsplan mogelijk is binnen de bestemming "Wonen - Uit te werken" of via vergunningvrij bouwen;
- onderzoek te doen naar de vraag of een verkeersveilige hoofdontsluiting gerealiseerd kan worden ter plaatse van de aanduiding "ontsluiting";
- te bezien of het besluit van 27 juni 2017 in het licht van het voorgaande al dan niet in stand kan blijven en zo nodig een ander besluit te nemen. De raad dient de Afdeling en de andere partijen de uitkomst mee te delen en een eventueel gewijzigd of nieuw besluit op de wettelijk voorgeschreven wijze bekend te maken en mee te delen. Afdeling 3.4 van de Awb hoeft bij de voorbereiding van een gewijzigd of nieuw besluit niet opnieuw te worden toegepast.

Proceskosten

11. In de einduitspraak zal worden beslist over de proceskosten en de vergoeding van het betaalde griffierecht.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

draagt de raad van de gemeente Westerveld op:

- om binnen 26 weken na de verzending van deze uitspraak met inachtneming van rechtsoverweging 10 de daar omschreven gebreken te herstellen;
- de Afdeling en de andere partijen de uitkomst mede te delen en een eventueel gewijzigd of nieuw besluit op de wettelijk voorgeschreven wijze bekend te maken en mede te delen.

Aldus vastgesteld door mr. R. Uylenburg, voorzitter, en mr. B.J. Schueler en mr. D.A. Verburg, leden, in tegenwoordigheid van mr. R.I.Y. Lap, griffier.

w.g. Uylenburg w.g. Lap

voorzitter griffier
Uitgesproken in het openbaar op 27 maart 2019
288-901.

Raad van State
afdeling Bestuursrechtspraak
Postbus 20019
2500 EA DEN HAAG

Datum
..september 2019

Ons kenmerk
205460

Uw brief

Uw kenmerk
201706998/1/R3

Onderwerp
tussenuitspraak 27 maart 2019,
beroep bestemmingsplan Havelte.

Geachte heer/mevrouw,

Op 27 maart 2019 heeft uw afdeling Bestuursrechtspraak een tussenuitspraak gedaan inzake de beroepsprocedure met betrekking tot het bestemmingsplan Havelte, vastgesteld op 27 juni 2017.

Tegen dit bestemmingsplan zijn twee beroepschriften ingediend, te weten door de grondeigenaar restantgronden in aansluiting op de bestaande woonwijk Meerkamp en door het loonbedrijf. In uw tussenuitspraak is een aantal punten opgenomen. De raad dient u hiervan binnen 26 weken de uitkomst mee te delen of zo nodig een gewijzigd of nieuw besluit te nemen.

De gemeenteraad heeft op 24 september 2019 besloten geen nieuw of gewijzigd besluit te nemen. Wij willen u namens de gemeenteraad het volgende meedelen waarbij ingegaan wordt op de punten genoemd in de tussenuitspraak.

Wij hebben, zoals door u bent voorgesteld en ook als zodanig is afgesproken tijdens de zitting op 8 januari 2019, afspraken gemaakt met partijen grondeigenaar en loonbedrijf. Helaas bleek de tijd te kort om te komen met een door partijen gedragen reactie vanuit onze zijde. Daarna volgde uw tussenuitspraak van 27 maart 2019.

Nog steeds streven wij er naar samen met partijen te komen tot een kwalitatief en gedragen invulling van het betreffende gebied waarbij sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Dus zijn wij na uw tussenuitspraak opnieuw met partijen in overleg gegaan. Nu u in uw tussenuitspraak heeft aangegeven dat de afstand tot de camping 50 meter kan zijn, hebben wij bij dit overleg de eigenaar van vakantiepark "Mooi Oavelt" betrokken. Hij is geen partij in deze beroepsprocedure maar in het kader van deze heroverweging is hij wel direct belanghebbende geworden.

In een eerder gesprek met de eigenaar van het vakantiepark "Mooi Oavelt" heeft hij aangegeven dat de in het bestemmingsplan Havelte gehanteerde afstand van 60 meter (exclusief zijn eigen bossingel van 10 meter) al jaren zo is en dat dit voor hem het juridische uitgangspunt is. Ook bij de laatste uitbreiding van zijn vakantiepark is in de bestemmingsplanherziening in 2003 daarvoor opgenomen dat er een buffer gehanteerd wordt tussen de camping en de woonwijk. Het opschuiven van de grens van uitbreidingsplan Meerkamp West richting zijn recreatiebedrijf betekent dat hij,

maar ook een aantal particuliere eigenaren op het terrein, mogelijk in een nadeliger positie komt. Maar zoals gezegd, stond de eigenaar open voor overleg.

Wij hebben onder begeleiding van twee externe adviseurs de gesprekken wederom opgepakt. Met instemming van partijen (grondeigenaar, eigenaar vakantiepark “Mooi Oavelt” en het loonbedrijf) zijn de eerste gesprekken gevoerd met hun adviseurs. Wij hebben met instemming van deze adviseurs een stedenbouwkundige opdracht gegeven om, rekening houdend met wensen en hetgeen in de tussenuitspraak is overwogen, te kijken of we kunnen komen tot mogelijke modellen voor een invulling van het gebied. Wij hebben gemeend met een vrije blik naar het gebied te kijken zonder daarbij vast te houden aan de huidige begrenzing van het gebied met de bestemming “wonen-nader uit te werken” en het huidige opgenomen maximum aantal woningen van 90. Na de presentatie van de modellen (bijgevoegd) gaf de eigenaar te kennen zich niet te kunnen vinden in deze varianten. Hij is van mening dat er te weinig rekening is gehouden met zijn eigen plan. Hij wil zijn stedenbouwkundige invulling van 14 september 2016 realiseren. Het geschetste proces treft u hieronder uitgebreider aan. Wij hebben aan de hand van de laatste reactie van de eigenaar gemeend het overleg voorlopig te staken, mede gelet op de termijn in de tussenuitspraak. De twee externe adviseurs hebben hun opdracht teruggegeven.

In de tussenuitspraak geeft u het volgende aan:

1. De raad dient te motiveren waarom een grotere afstand dan 50 meter is aangehouden tussen de camping en de bestemming “wonen-nader uit te werken”.

Reactie

Wij hebben het bestemmingsplan Havelte op deze wijze vastgesteld omdat er geen overeenstemming bereikt is over een mogelijke invulling. U geeft in uw tussenuitspraak aan dat het niet bereiken van overeenstemming geen toereikende motivatie is.

Hierover het volgende. De eigenaar heeft in zijn zienswijze van 30 mei 2016 verzocht de grens van de bestemming “wonen-nader uit te werken” op te schuiven richting camping en de daarbij behorende uitwerkingsregels aan te passen. Een stedenbouwkundige invulling zou volgen. Dit stedenbouwkundige plan is later ingediend (september 2016). Dit plan reikte verder dat het in het ontwerp bestemmingsplan opgenomen plangebied en paste niet binnen de uitwerkingsregels waarin o.a. is opgenomen dat binnen het plangebied “wonen-nader uit te werken” maximaal 90 woningen mogen komen.

Met het verzoek tot vergroten van het nader uit te werken woongebied en daarmee ook de mogelijke aanpassing van de uitwerkingsregels zijn, zijn wij in overleg gegaan met de eigenaar met als doel te komen tot een kwalitatief goede invulling waarbij rekening gehouden wordt met belangen van derden. Tijdens die gesprekken liepen de belangen dermate uiteen dat niet gekomen kon worden tot een gedragen invulling. De afstand tot de camping was daarbij niet het enige twistpunt. Bij de opzet van de woonwijk Meerkamp West is altijd gesproken over een buffer tussen camping en woonwijk. De insteek was niet zozeer ingegeven vanuit milieuoogpunt maar meer als wens om zo een groene zone tussen camping en woonwijk te creëren waar een mogelijke verbinding gemaakt kon worden tussen het dorp en het noordelijk gelegen natuurgebied Holtingerveld.

In het bestemmingsplan Meerkamp West uit 1994 (moederplan) zijn door middel van de bestemming “wonen-nader uit te werken” de contouren vastgelegd tot waar de woonwijk zou strekken. De verschillende fases die volgden bleken planologisch niet te passen binnen de uitwerkingsregels. Dus de verschillende fases zijn ontwikkeld door middel van partiële herzieningen. Per fase vond een afweging plaats waarbinnen die fase ontwikkeld kon worden en aansloot bij de markt van dat moment. Nu aan de laatste fase toegekomen is, vinden wij het van belang dat binnen de kaders van een goede ruimtelijke ordening opnieuw gekeken moet worden naar een kwalitatief goede invulling en een goede aansluiting op de bestaande wijk.

Wij stonden in principe niet negatief tegenover het door de grondeigenaar ingediende verkavelingsplan (stedenbouwkundig plan van 14 september 2016). Overigens suggereert de grondeigenaar in zijn reactie dat er vooraf al verschillende randvoorwaarden waren vastgesteld door de gemeente maar dat is onjuist. In september 2016 heeft de toenmalige adviseur van de grondeigenaar het voorgestelde verkavelingsplan van 14 september 2016 ambtelijk besproken. Er is richting deze toenmalige adviseur ambtelijk gereageerd. In die reactie is aangegeven dat wij in principe bereid waren te kijken naar een mogelijke vergroting van het “nader uit te werken” woongebied. Echter hadden wij daarbij een aantal opmerkingen/randvoorwaarden: een van de randvoorwaarde was o.a. een goede landschappelijke invulling in relatie tot de eerder genoemde verbinding naar Holtingerveld. Niet aanvaardbaar was dat deze hele strook ingevuld werd voor woningbouw. Meer woningen waren in principe geen bezwaar. Ook toen hebben we aangegeven dat de ruimtelijke kwaliteit van groot belang is. Het plan van 14 september 2016 werd als “te dicht” geacht dus is geadviseerd o.a. het plan meer lucht te geven. Ook is aandacht gevraagd voor de aansluiting met de huidige wijk. Er is verzocht de voorgestelde structuur beter aan te laten sluiten op de bestaande structuur van Meerkamp West (de bestaande, laatste fase). Hierna is door de eigenaar geen aangepast plan ingediend en is het gebleven bij gesprekken. Omdat geen overeenstemming bereikt kon worden over een mogelijke invulling, kon niet verder gesproken worden over het verplichte kostenverhaal volgens artikel 6.12 Wro. De raad heeft op 27 juni 2017 bij de vaststelling van het bestemmingsplan besloten geen exploitatieplan vast te stellen.

Het betreffende gebied maakt deel uit van een actualisering van een bestemmingsplan voor het dorp Havelte. In principe heeft een actualisering van een bestemmingsplan een consoliderend karakter. Wij zijn van mening dat we de nodige inspanningen hebben verricht te komen tot een gedragen invulling, al dan niet via een nader uit te werken bestemming. Echter was, zoals hierboven genoemd is, meer nodig om hiertoe te kunnen komen dan alleen het bepalen van een grens. Daarmee restte niets ander de raad voor te stellen om hetgeen in het ontwerp opgenomen was, over de te nemen bij de vaststelling. Hierdoor zijn de voorgaande planologische rechten overgenomen.

2. De raad dient te motiveren waarom een kleinere afstand dan 50 m is aangehouden tussen het loonbedrijf en de uiterste situering van de gevel van een woning die mogelijk is binnen de bestemming “wonen-nader uit te werken”.

Reactie

Dit betreft de op de verbeelding opgenomen milieuzone rondom het loonbedrijf. Binnen die milieuzone mogen volgens de regels geen woningen gebouwd worden. Wij hebben gemeend deze zone van 50 meter vanuit de bedrijfswoning te meten omdat het voor dit perceel geldende bestemmingsplan Buitengebied geen bedrijfsgebouwen toestaat voor de voorgevel van deze

bedrijfswoning. U geeft aan dat het beter was geweest de perceelgrens te hanteren. Meten vanaf de perceelgrens zou betekenen dat de milieuzone verder het gebied “wonen-nader uit te werken” in komt te liggen. Dit betekent dat de eigenaar van het gebied als gevolg van deze milieuzone minder woningen kan ontwikkelen. Wij hebben na uw tussenuitspraak dit onderdeel opnieuw onderzocht. De situering van de bebouwing aan Nieuwe Ruitersweg 5 (het loonbedrijf) is zodanig ingericht dat de feitelijke bedrijfsactiviteiten zoals het stallen van machines, hout versnipperen op vergunde tijden, opslag, onderhoud e.d. plaatsvindt op het bedrijfserf, dus achter de bedrijfswoningen. Het voorerf (locatie twee bedrijfswoningen met omliggende tuin) is weliswaar bestemd als bedrijf maar maakt in feite geen deel uit van de bedrijfsvoering, dat wil zeggen dat hier geen opslag plaatsvindt, geen hout versnipperd wordt, kortom geen bedrijfsactiviteiten plaatsvinden. Zo is dit ook in de laatste omgevingsvergunning omschreven. Als het loonbedrijf zijn voorerf/tuin met de twee bedrijfswoning zou inwisselen voor bedrijfsactiviteiten in wat voor vorm dan ook, dan zou dat volgens het Activiteitenbesluit naar verwachting niet toegestaan kunnen worden. De aangrenzende bestaande woningen vormen al een belemmerende factor. Het bedrijfsverkeer op het voorerf is in die zin beperkt dat het geluid hiervan niet van invloed is op de milieuzone.

In een recent gesprek (verslag bijgevoegd) tussen onze adviseurs en het loonbedrijf is besproken dat een ontwikkeling tegenover zijn bedrijf acceptabel is maar dat deze ontwikkeling geen belemmeringen voor het bedrijf mag opleveren. Een goede en verkeersveilige ontsluiting voor het bedrijf lijkt hierbij meer van belang dat de plek van de nieuwe woningen.

Een nieuw vaststellingsbesluit nemen met daarbij een milieuzone van 50 meter vanaf de perceelgrens, betekent dat de grondeigenaar een groter gebied dan nu het geval is, niet kan ontwikkelen. Het vergroten van de milieuzone door bijvoorbeeld nu een nieuw vaststellingsbesluit te nemen zal er niet toe leiden dat er een gedragen invulling komt.

Wij hebben hierboven aangegeven dat wij nog steeds bereid zijn om in gesprek te gaan met partijen en daarbij ook de milieuzone opnieuw te betrekken. In voorkomend geval kunnen we het loonbedrijf meenemen in een partiële herziening voor het gebied in kwestie. Door de huidige milieuzone wordt de bedrijfsvoering van het loonbedrijf niet aangetast. Het eventueel vergroten van deze milieuzone zou ertoe leiden dat de grondeigenaar ter hoogte van het loonbedrijf minder woningen kan ontwikkelen. In zijn eigen verkavelingsopzet heeft hij daar geen rekening mee gehouden. Bij een eerstvolgende herziening van het planologisch kader (hetzij via “nader uit te werken” of door middel van een “partiële herziening”) wordt een afweging gemaakt waarbij sprake is van een goede ruimtelijke ordening.

3. De raad wordt opgedragen onderzoek te doen naar de vraag of een verkeersveilige hoofdontsluiting gerealiseerd kan worden ter plaatse van de aanduiding “ontsluiting”

Reactie

In het vigerende plan is het gebied voor een 2^e ontsluiting van het plangebied (wonen-nader uit te werken) opgenomen tegenover de ontsluiting van het loonbedrijf. De vorm van deze ontsluiting is gelijk aan de ontsluiting van de bestaande wijk ten oosten van het plangebied. Eenzelfde soort ontsluiting zou voor het loonbedrijf lastig zijn om op een veilige wijze de Nieuwe Ruitersweg op te draaien. In het overleg met het loonbedrijf is dit, na onderzoek, erkend en aangegeven dat bij eventuele planontwikkeling de ontsluiting naar westelijke richting opgeschoven gaat worden of mogelijk een andersoortige ontsluiting gerealiseerd gaat worden. In de gepresenteerde modellen is

30 July 2019

5 / 5

rekening gehouden met alternatieve ontsluitingen. Maar zoals ook geldt voor de milieuzone, zou het verleggen of zelfs weghalen van de ontsluiting in het huidige plan niet leiden tot een oplossing. Ook dit punt zal opnieuw bekeken gaan worden zodra er een gedragen invulling komt voor het gebied.

Er is bij deze brief een aantal documenten bijgevoegd welke deze brief en het standpunt van de gemeenteraad verduidelijken, te weten: stedenbouwkundig plan eigenaar d.d. 14 september 2016, verslagen gesprekken, gepresenteerde modellen (2019), brief intermediair Zeldenrust, adviezen adviesbureau Bügel Hajema.

Tot slot. Indien u besluit het betreffende plandeel met de daarbij behorende uitwerkingsregels te vernietigen dan zal hiervoor in de plaats het oude planologisch regime weer naar boven komen. Dat is hetzelfde planologisch kader dan nu is vastgesteld. Wij blijven open staan om met de eigenaar en andere belanghebbenden een goed en gedegen plan te ontwikkelen, waarbij een partiële herziening van het bestemmingsplan de meest geëigende weg is.

Wij zien uw definitieve uitspraak tegemoet.

Als u nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met mevrouw I. Boer via telefoonnummer 14 0521 en via info@gemeentewesterveld.nl. Zij is aanwezig op maandag, dinsdag en vrijdag.

Met vriendelijke groet,
namens burgemeester en wethouders,

N.L.J.J. Dusink
secretaris

H. Jager
burgemeester

bijlage:

- stedenbouwkundig plan grondeigenaar 14 september 2016
- gepresenteerde modellen
- verslagen gesprekken partijen
- brief adviseur gemeente Westerveld
- adviezen Bügel Hajema

Commissie Fysiek Domein en Middelen

Voorstel

Vergadering van 27 augustus 2019
Openbare Ruimte

Vaststellen startnotitie RES Drenthe 1.0 - Besluitvorming College/besluitvorming Raad

Auteur

Beknopte samenvatting

Met het vaststellen van de Startnotitie RES-Drenthe geven de gemeenteraden, Provinciale Staten en de algemeen besturen van de waterschappen in Drenthe opdracht aan hun colleges en dagelijks besturen om een Regionale Energiestrategie (RES) voor Drenthe te maken. Deze RES biedt duidelijkheid over de hoeveelheid op te wekken hernieuwbare elektriciteit, de verdeling van de aanwezige warmte en de hiervoor benodigde energie-infrastructuur. Alle maatregelen die de RES benoemt krijgen vervolgens een vertaling in de omgevingsvisie.

De Startnotitie Regionale Energie Strategie Drenthe 1.0 omvat de Drentse ambitie, opgabe, aanpak en processtappen om te komen tot de vaststelling van de RES Drenthe 1.0. Belangrijk daarin is de besluitvorming door gemeenteraden, provinciale staten en algemeen besturen van de waterschappen. Zij worden gevraagd deze startnotitie, de beoogde bijdrage en de definitieve RES Drenthe 1.0 vast te stellen.

Besluit

Besluitpunt 1

Vaststellen de Startnotitie Regionale Energie Strategie Drenthe 1.0.

Motivering

Aanleiding en context

Drenthe is één van de 30 energieregio's in Nederland. De regio's zijn gevormd om invulling te geven aan de afspraken uit het concept Klimaatakkoord over de grootschalige productie van 35 Twh hernieuwbare elektriciteit op land en een verdeling van de in de regio aanwezige duurzame warmte. De startnotitie wordt vóór de ondertekening van het Klimaatakkoord ter vaststelling aangeboden om meer tijd te hebben voor een zo zorgvuldig mogelijke totstandkoming van de RES inclusief participatie met inwoners en andere belanghebbenden.

Uiteindelijk biedt de RES Drenthe 1.0 duidelijkheid over de hoeveelheid grootschalig op te wekken hernieuwbare elektriciteit, de aanwezigheid en verdeling van warmtebronnen en de hiervoor benodigde energie-infrastructuur.

Zelf regie houden op de energietransitie in Drenthe staat centraal in de startnotitie.

De Startnotitie Regionale Energie Strategie Drenthe 1.0 omvat de Drentse ambitie, opgabe, aanpak en processtappen om te komen tot de vaststelling van de RES Drenthe 1.0. Belangrijk daarin is de

besluitvorming door gemeenteraden, provinciale staten en algemeen besturen van de waterschappen. Zij worden gevraagd deze startnotitie vast te stellen.

De RES-Drenthe wordt met betrokkenheid van inwoners, bedrijfsleven en belangenorganisaties opgesteld. Voor het opstellen van de RES Drenthe wordt een werkorganisatie ingericht die betrokken partijen ondersteunt. Financiering hiervan gebeurt binnen het budget van €400.000 euro dat de rijksoverheid hiervoor beschikbaar stelt aan de regio.

Vaststelling van deze startnotitie vindt zo veel mogelijk tegelijkertijd plaats in gemeenteraden, provinciale staten en algemeen besturen van de betrokken waterschappen.

Beoogd resultaat

Een vervolgstap om te komen tot de RES-Drenthe 1.0.

Argumentatie

Het vaststellen van de startnotitie is een logische vervolgstap op de intentieovereenkomst van 29 november 2018 waarmee de betrokken overheden afspraken gezamenlijk een RES Drenthe 1.0 op te gaan stellen. De startnotitie is een gezamenlijke beschrijving van ambitie, opgave, aanpak en proces.

Met het vaststellen vóór de ondertekening van het Klimaatakkoord ontstaat er meer tijd voor een zorgvuldig proces om samen met betrokkenen de RES Drenthe 1.0 op te stellen. Een dergelijk gezamenlijk en overtuigend Drents aanbod is de beste garantie tegen het toewijzen van een eventuele restopgave en eigen regie op de Drentse energietransitie.

Met het opstellen van de RES Drenthe 1.0 is Westerveld in staat een meer concrete invulling te geven aan de eigen ambities op het gebied van energie en klimaat.

Met het vaststellen van de startnotitie is geen sprake van een specifieke rechtsvorm. De gemeente is met de eerdere intentieovereenkomst en de startnotitie verbonden met de beschreven samenwerkingsorganisatie. In de RES Drenthe 1.0 wordt deze samenwerkingsorganisatie verder vormgegeven.

Duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord werken

Westerveld staat net als de andere Drentse gemeenten voor een grote verduurzamingsopgave. De RES-Drenthe is een onderdeel van deze verduurzamingsopgave en wordt met betrokkenheid van inwoners, bedrijfsleven en belangenorganisaties opgesteld.

Kanttekening en risico's

Het is nog onzeker of het Klimaatakkoord in de huidige vorm ondertekend wordt. Hierdoor is het mogelijk dat de landelijke opgave nog veranderd. Gelet op eerdere discussie is die kans voor de onderdelen gebouwde omgeving en hernieuwbare elektriciteit niet groot.

Er is een kans dat niet alle deelnemers aan de RES (tegelijk) instemmen met deze startnotitie. Dit zou voor betreffende deelnemer tot vertraging kunnen leiden, omdat het proces met de andere gemeenten continueert. Iets wat absoluut niet wenselijk is, omdat zoveel mogelijk de regie in eigen hand houden het uitgangspunt is.

Tegelijk met het opstellen van de RES Drenthe 1.0 wordt ook gewerkt aan de omgevingsvisie. Dit vraagt om goede afstemming en heldere communicatie richting betrokkenen.

Aanpak/uitvoering en communicatie

De RES Drenthe 1.0 komt in twee stappen tot stand. Zes maanden na ondertekening van het Klimaatakkoord levert energieregio Drenthe een concept-RES op met daarin de beoogde bijdrage van Drenthe aan de nationale doelstelling: de productie van 35 TWh hernieuwbare elektriciteit op land in 2030. Mochten de bijdragen van de 30 energieregio's niet optellen tot de landelijke opgave, kan Drenthe een deel van de restopgave toegewezen krijgen.

De tweede stap is het vaststellen van de RES-Drenthe 1.0 met daarin de ruimtelijke vertaling van de Drentse bijdrage, de bijbehorende energie-infrastructuur, afspraken over de verdeling van beschikbare warmtebronnen als mogelijk alternatief voor aardgas en een eerste strategie voor de verduurzaming van de warmtevoorziening. De RES geeft een overzicht van de lopende projecten, plannen en strategische keuzes voor 2030, met een doorkijk naar 2050. Daarnaast wordt in de definitieve RES Drenthe vastgelegd hoe de regio vorm geeft aan de samenwerking. We streven ernaar om een jaar na ondertekening van het Klimaatakkoord deze RES gereed te hebben.

Voor het opstellen wordt een aparte aanpak voor participatie en communicatie opgesteld. Deze zal toegesneden zijn op de situatie in de gemeente Westerveld, zodat op goede wijze aansluiting mogelijk is met lokale energieopgaven en de totstandkoming van de omgevingsvisie.

Planning en uitvoering is deels afhankelijk van de ondertekening van het Klimaatakkoord. Als dit in september gebeurt leidt dit tot de volgende planning:

1. Voorbereiding, juli 2018 – juli 2019
2. Vaststelling startnotitie, september 2019
3. Opstellen Drentse bijdrage, september 2019 – mei 2020
4. Opstellen RES Drenthe 1.0, mei 2020 – november 2020 (met eventuele uitloop)

Integrale advisering

Extern

Duiding integrale advisering

Juridische zaken, Provincie Drenthe.

Evaluatie

De RES-Drenthe 1.0 wordt na vaststelling verder vertaald in uitvoeringsplannen en de ruimtelijke plannen van provincie en gemeenten. Iedere twee jaar vindt een actualisering van de RES Drenthe plaats zodat het mogelijk is in te spelen op nieuwe ontwikkelingen, zoals technologische innovatie.

Kosten, baten, dekking

Voor het opstellen van de RES Drenthe wordt een werkorganisatie ingericht die betrokken partijen ondersteunt. Financiering hiervan gebeurt binnen het budget van €400.000 euro dat de rijksoverheid hiervoor beschikbaar stelt aan de regio.

Bijlagen

1. 20190701 Startnotitie RES definitief.pdf
2. 20190701 Aanbiedingsbrief Startnotitie RES 1.0.pdf

STARTNOTITIE RES DRENTHE 1.0

ENERGIE
VOORDRENTHE

SAMENVATTING

Met het vaststellen van de Startnotitie RES-Drenthe geven de gemeenteraden en Provinciale Staten opdracht aan hun colleges om gezamenlijk een Regionale Energiestrategie voor Drenthe (RES-Drenthe) te maken. Ook de dagelijks besturen van de Drentse waterschappen stellen deze Startnotitie vast en informeren hun algemeen besturen erover. De RES komt voort uit de afspraken uit het ontwerp-Klimaatakkoord. Met deze RES willen we regie houden op de energietransitie in Drenthe.

Het streven is om zes maanden na ondertekening van het Klimaatakkoord een concept-RES op te leveren. Hierin staat het voorstel voor de bijdrage van Drenthe aan de nationale doelstelling: de productie van 35 TWh hernieuwbare elektriciteit op land in 2030. Drenthe krijgt op voorhand geen taakstelling. We bepalen zelf de omvang van onze bijdrage en welke technieken (zon, wind of anders) we willen gebruiken. Als de bijdragen van de 30 RES-regio's niet optellen tot de beoogde 35 TWh, dan vindt er een verdeling van de restopgave over RES-regio's plaats. We streven ernaar om anderhalf jaar na ondertekening van het Klimaatakkoord de RES-Drenthe 1.0 gereed te hebben. Deze bevat de ruimtelijke vertaling van

de Drentse bijdrage voor de productie van hernieuwbare elektriciteit op land, de bijbehorende energie-infrastructuur, afspraken over de verdeling van beschikbare warmtebronnen als mogelijk alternatief voor aardgas en een eerste strategie voor de verduurzaming van de warmtevoorziening.

De RES-Drenthe wordt met betrokkenheid van inwoners, bedrijfsleven en belangenorganisaties opgesteld en geeft een overzicht van de lopende projecten, plannen en strategische keuzes voor 2030, met een doorkijk naar 2050. De RES-Drenthe 1.0 wordt na vaststelling vertaald in de ruimtelijke plannen van provincie en gemeenten.

STARTNOTITIE RES-DRENTHE 1.0

Inhoudsopgave

Startnotitie RES-Drenthe 1.0

De Drentse ambitie

Uitgangspunten

Communicatie en participatie

Organisatie

Aanpak en resultaat

Besluitvorming

Begroting

Gemeenten, provincies en waterschappen hebben met het kabinet afgesproken te werken aan de energieopgave voor Nederland. In het Interbestuurlijk Programma hebben wij, via onze koepel-organisaties VNG, IPO en de Unie van Waterschappen aangeboden om te komen tot Regionale Energie Strategieën (RES). Dit aanbod heeft vervolgens een plek gekregen in het ontwerp-Klimaatakkoord.

Het opstellen van een RES voor Drenthe geeft ons de mogelijkheid om regie te houden op de energietransitie in onze provincie, inclusief de daaruit voortvloeiende ruimtelijke vraagstukken en helpt ons bij het verder concretiseren en realiseren van onze eigen klimaat- en energiedoelen.

Door zelf regie te houden op het energievraagstuk kunnen we onze samenleving goed en zorgvuldig betrekken bij de energietransitie. Met deze regie willen we zorgdragen voor de waarden die we in Drenthe belangrijk vinden, zoals een goede leefomgeving en een hoogwaardige ruimtelijke kwaliteit. Bovendien kunnen we zo zelf invulling geven aan het lokaal eigenaarschap van de energievoorziening, zodat de baten en kansen van de energietransitie ten goede komen aan de inwoners en economie van Drenthe.

Het energievraagstuk vraagt om regionale samenwerking. De beschikbare warmte en gebieden die geschikt zijn voor het opwekken van energie zijn immers niet gelijkmatig over de provincie verdeeld. Ook de ruimtelijke impact van energiemaatregelen gaat over gemeentegrenzen heen. De regionale samenwerking tussen provincie, gemeenten en waterschappen biedt daarom meerwaarde bij het vinden van samenhang en het maken van integrale afwegingen.

Op 29 november 2018 hebben de Drentse college's en dagelijks besturen met de ondertekening van een Intentieverklaring "Drentse Overheden" afgesproken om als Drenthe één van

de 30 Nederlandse RES-regio's te vormen. Met de intentieverklaring spraken we af om samen een startnotitie RES-Drenthe op te stellen, waarin de kaders en afspraken worden vastgelegd over ambitie, uitgangspunten, aanpak en resultaten, participatie en communicatie, organisatie en begroting.

Met het vaststellen van deze Startnotitie krijgen de colleges van gemeenten en provincie en de dagelijks besturen van de waterschappen de opdracht voor het opstellen van een RES Drenthe 1.0.

In de RES leggen we vast welke energiemaatregelen we in onze regio willen nemen om een bijdrage te leveren aan de nationaal afgesproken klimaatdoelen en de regionale ambities op het gebied van energie en klimaat. In de RES werken we als overheden samen met maatschappelijke partners, netbeheerders en het bedrijfsleven. De betrokkenheid van inwoners is cruciaal om te komen tot regionaal gedragen keuzes. Deze werken we uit voor de productie van hernieuwbare elektriciteit, de warmtetransitie in de gebouwde omgeving en de daarvoor benodigde opslag- en energie-infrastructuur.

Daarnaast ligt er een grote opgave om de huizen en overige gebouwen in Drenthe goed te isoleren en van duurzame warmte en elektriciteit te voorzien. De gemeenteraden stellen uiterlijk 31 december 2021 een transitievisie warmte vast met een tijdpad voor het ontwikkelen van een alternatieve energievoorziening en het geleidelijk afschaffen van aardgas. Met de RES maken we op regionaal niveau afspraken over de verdeling van beschikbare duurzame warmtebronnen.

De RES-Drenthe 1.0 wordt vertaald in ruimtelijke plannen van gemeenten en provincie, waarmee de basis voor de uitvoering wordt geregeld. De RES-Drenthe 1.0 zal richting 2050 tweejaarlijks worden opgevolgd door geactualiseerde versies. Internationaal is afgesproken om de CO2 uitstoot in 2050 verder terug te brengen naar 80-95% ten opzichte van de uitstoot in 1990. In deze nieuwe versies van de RES ontstaat ruimte om bij te sturen en innovaties in te passen. De RES wordt zo een duurzame samenwerking tussen overheden, netbeheerders, bedrijfsleven en maatschappelijke partijen.

VOORUITLOPEND OP KLIMAATAKKOORD

In het ontwerp-Klimaatakkoord staat dat de RES-regio's zes maanden na ondertekening van het Klimaatakkoord met een eerste concept komen en na 18 maanden de RES 1.0 gereed hebben. Dit betekent dat we in korte tijd veel werk moeten verzetten, mede omdat we de Drentse samenleving goed en zorgvuldig willen betrekken. Daarom kiezen we ervoor om de startnotitie al voor de ondertekening van

het Klimaatakkoord aan raden, staten en algemeen besturen voor te leggen. Zo ontstaat er meer tijd om tot een goede en gedragen RES-Drenthe te komen.

Deze startnotitie is gebaseerd op de maatregelen en het tijdstraject in het ontwerp-Klimaatakkoord. Mocht het Klimaatakkoord gewijzigd worden vastgesteld, of mocht ondertekening uitblijven, dan zullen de raden, staten en algemeen besturen hierover worden geïnformeerd.

Klimaatdoelen en Klimaatwet

Nederland heeft het Klimaatakkoord van Parijs ondertekend om voor 2030 de uitstoot van CO₂ met 49% terug te dringen ten opzichte van 1990. Dit doel is vervolgens in de Klimaatwet vastgelegd. In 2050 moet ons land 80-95% minder CO₂ uitstoten. Daarnaast besloot het Kabinet het gebruik van het Gronings aardgas versneld te verminderen en hebben Drentse overheden zelf energie- en klimaatambities.

Ontwerp Nationaal Klimaatakkoord

Het Nationaal Klimaatakkoord legt vast hoe Nederland de klimaatdoelen wil bereiken. Aan vijf sectortafels zijn maatregelen voorgesteld voor industrie, gebouwde omgeving, mobiliteit, landbouw en landgebruik en de productie van hernieuwbare elektriciteit. De gemeenten, provincies en waterschappen hebben via hun koepels mee onderhandeld. Uit dit akkoord komt de nationale opgave voort om in 2030 ten minste 35TWh¹ grootschalig hernieuwbare elektriciteit op land te realiseren.

Regionale Energie Strategie (RES)

De RES is stevig verankerd in het Klimaatakkoord. Een RES geeft inzicht in de manier waarop een regio wil bijdragen aan de nationale opgave voor de productie van hernieuwbare elektriciteit op land, de warmte-opgave van de

gebouwde omgeving en de energie-infrastructuur die daarvoor nodig is. De focus van de RES ligt op de opgaven van de sectortafels gebouwde omgeving en elektriciteit. De afspraken die we in de RES maken worden geborgd in de ruimtelijke plannen van gemeenten en provincie.

Regionale Strategie Warmte

De regionale strategie warmte is onderdeel van de RES en is een voorstel voor de regionale verdeling van warmte. Daarin staat hoe het warmteaanbod, de warmtevraag en de infrastructuur op regionaal niveau met elkaar kunnen worden verbonden en wat hierin de ambitie is.

Transitievisie Warmte

Het Klimaatakkoord stelt dat gemeenten uiterlijk eind 2021 een transitievisie warmte vaststellen. Hierin legt de gemeenteraad een realistisch tijdspad vast waarop wijken en bedrijventerreinen van het aardgas gaan. Voor de wijken en bedrijventerreinen waarvan de transitie vóór 2030 is gepland is ook de potentiële alternatieve energie infrastructuur bekend.

Omgevingswet

Met deze wet wil de overheid de regels voor ruimtelijke ontwikkeling vereenvoudigen en samenvoegen. De wet treedt naar verwachting in 2021 in werking.

¹ TWh=TeraWattuur (10¹² wattuur): een wattuur is joule per seconde gedurende een uur. Met 3600 seconden in een uur, komt 1 TWh uit op 3,6 PJ. Het totale energieverbruik van Drenthe is circa 50 PJ of 14 TWh.

Plannen op drie niveaus

Regionale Energiestrategie

Transitievisie Warmte
Omgevingswet

Wijk
Wijkuitvoeringsplan

DE DRENTSE AMBITIE

Met de RES-Drenthe 1.0 houden we regie op het energievraagstuk voor Drenthe.

Dat doen we mede door een reële en realiseerbare bijdrage te leveren aan de nationale doelstelling om 35 TWh hernieuwbare elektriciteit op land te produceren. Omdat de hernieuwbare elektriciteit die nu wordt opgewekt en de plannen die in ontwikkeling zijn meetellen, zijn er al belangrijke stappen gezet richting zo'n reële bijdrage.

De energietransitie heeft gevolgen voor de dagelijkse leefomgeving van onze inwoners. Daar hebben we rekening mee gehouden bij het opstellen van onze ambities voor de RES-Drenthe 1.0. Dat zijn:

- In het RES-proces gaan we op zoek naar ruimte die we tot 2030 beschikbaar kunnen en willen stellen voor grootschalige hernieuwbare elektriciteit, door met name zon en wind, in combinatie met de inpasbaarheid op het energienetwerk. Het resultaat van deze zoektocht is ons voorstel voor de bijdrage van Drenthe tot 2030. Ook maken we hierbij een doorkijk richting 2050. Voor onze warmteopgave brengen we in beeld welke warmtebronnen er in Drenthe beschikbaar zijn als alternatief voor aardgas en maken we afspraken over het gebruik van deze bronnen.
- We werken toe naar een reële bijdrage aan de nationale doelstelling voor 2030 en en geven een doorkijk naar 2050. Hiermee geven we bovendien concreet invulling aan onze lokale en provinciale klimaat- en energiedoelstellingen;
- We bepalen zelf welke technieken voor de productie van hernieuwbare elektriciteit we in Drenthe toepassen (zon, wind of andere technieken).

- We betrekken onze inwoners, ondernemers, raden, staten en algemeen besturen, netbeheerders en maatschappelijke partners bij de totstandkoming én de uitvoering van de RES-Drenthe 1.0 en streven daarbij naar zo veel mogelijk draagvlak;
- We nemen de termijnen uit het ontwerp-Klimaat-akkoord als vertrekpunt, maar zorgvuldigheid gaat voor snelheid;
- We bewaken de leefomgevingskwaliteit in Drenthe en willen Drenthe mooi houden, ook al zal het landschap veranderen. We willen komen tot gezamenlijke afspraken hoe we met onze landschappelijke waarden en kernkwaliteiten omgaan, met ruimte voor een nadere lokale invulling;
- We willen de revenuen van de energietransitie zo veel mogelijk in Drenthe houden en zetten in op het benutten van de economische kansen die de energietransitie ons biedt;
- We willen dat de energietransitie voor iedereen betaalbaar is en dat lasten en lusten goed worden verdeeld;
- We willen onze woningen en gebouwen verduurzamen en ze loskoppelen van aardgas.
- We willen de kennis die we genereren in het RES-proces zo veel mogelijk ontsluiten en delen.
- We zetten ons onroerend goed zo veel mogelijk in.

WAT ALS DE NATIONALE DOELSTELLING NIET WORDT GEHAALD

Met de concept-RES doen we een voorstel voor de bijdrage van Drenthe aan de nationale doelstelling. Als de bijdrage van de 30 RES regio's niet optellen tot de landelijk opgave voor de productie van hernieuwbare elektriciteit van 35 TWh, vindt een verdeling van de restopgave plaats. De koepels van decentrale overheden werken hiervoor aan een verdelingssystematiek. Deze verdelingssystematiek wordt pas bekend gemaakt nadat alle regio's hun voorstellen hebben ingediend. Wanneer de koepels er niet uitkomen, kan de rijksoverheid eenzijdig opgaven aan regio's toewijzen.

Een beeld van de opgaven

Het ontwerp-Klimaatakkoord stelt dat met de RES op zoek wordt gegaan naar wat er in een RES-regio mogelijk is. **Daarom is er geen sprake van een taakstelling.** Om een beeld te krijgen van de Nationale doelstelling nemen we de ambitie uit de Omgevingsvisie Drenthe 2018 als voorbeeld *). Deze ambitie is 40% hernieuwbare energie in 2030*.

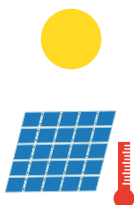
Afhankelijk van de wijze waarop we deze realiseren, bedraagt het aandeel hernieuwbare elektriciteit in dit voorbeeld 2,5 tot 3,5 TWh. Momenteel is er in Drenthe ca 1 TWh gerealiseerd of in planvorming. Dit zijn windmolens en zonneparken die gerealiseerd zijn, vergund zijn en waarvoor aansluiting op het netwerk mogelijk is.

Om een idee te krijgen van wat nodig is om 1 TWh te produceren:

1TWh =

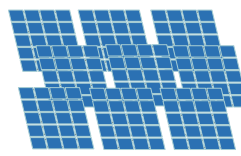
308.641 Woningen met Zonnedaken***

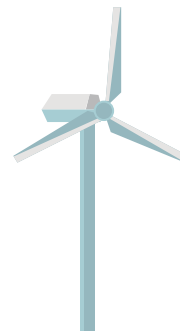
370 HA Zonnecollectorenveld

17.100 HA Biomassateelt

1665 HA Zonneveld**

160 windturbines van 4MW of 30.000 windturbines met ashoogte 15 meter

*) De ambitie van diverse Drentse gemeenten is vergelijkbaar of groter.

UITGANGSPUNTEN

Om tot een RES-Drenthe 1.0 te komen moeten diverse analyses en keuzes worden gemaakt (zie kader).

Daarbij hanteren wij de volgende uitgangspunten:

- Het is van belang dat de Drentse bijdrage herleidbaar en optelbaar is, zodat een goede vergelijking met de andere regio's mogelijk is. Daarom volgen we zo veel mogelijk de landelijk gehanteerde rekenregels. Deze zijn beschreven in een Handreiking die is opgesteld door het NPRES².
- Bij het opstellen van de RES wordt gekeken naar de samenhang met de energietransitie in de industrie, mobiliteit, landbouw en landgebruik. Daarmee streven we naar een energiesysteem waarmee we de energietransitie op korte en lange termijn kunnen faciliteren;
- Bij de grootschalige productie van hernieuwbare elektriciteit gaat het om ontwikkelingen met minimaal 50 zonnepanelen of één windturbine. Voor het realiseren van de diverse maatregelen hebben we tot 2030 de tijd.
- Met het oog op de vertaling van de RES in het gemeentelijk en provinciaal ruimtelijk beleid, wordt bij het opstellen van de RES zo veel mogelijk een integrale afweging tussen bestaande functies en aanwezige kwaliteiten gemaakt;

- We maken gebruik van de studie naar het energiesysteem van onder andere de netwerkbedrijven voor Drenthe en Groningen;
- We nemen het huidige provinciale en gemeentelijke ruimtelijke beleid als vertrekpunt, eventueel aangevuld met de ruimtelijke principes uit het ontwerp-Klimaatakkoord.
- De 50% lokaal eigenaarschap uit het ontwerp-Klimaatakkoord hanteren we als vertrekpunt.
- We stemmen af met aangrenzende RES-regio's en met Duitsland gedurende het totstandkomingsproces.
- We richten het proces zo flexibel mogelijk in zodat we in kunnen spelen op nieuwe ontwikkelingen, innovaties en initiatieven. We stemmen af met de investeringsprogramma's van de netwerkbedrijven.
- Gedurende het RES-proces vindt er afstemming plaats met de ontwikkeling van de gemeentelijke Transitievisies Warmte.

² De Handreiking is opgesteld door het Nationaal Programma RES (NPRES), een samenwerking tussen Rijk, IPO, VNG en UvW bedoeld om de RES-regio's te ondersteunen. www.regionale-energiestrategie.nl

SYSTEMATIEK VAN DE MER

Een RES is niet m.e.r.-plichtig, maar ruimtelijke plannen die uit de RES volgen kunnen dat wel zijn. Om te anticiperen op de ruimtelijke procedures zal bij het opstellen van de RES-Drenthe daarom zo veel mogelijk aangesloten worden bij de m.e.r.-systematiek. Dit betekent dat er verschillende alternatieven en locaties voor de productie van hernieuwbare elektriciteit

worden uitgewerkt, dat deze worden beoordeeld op effecten op leefomgevingskwaliteiten, natuur en landschap, op het energiesysteem, economische en sociaal-maatschappelijke aspecten en dat op basis daarvan wordt toegewerkt naar een voorkeurs-alternatief. Dit vormt input voor de participatie en de besluitvorming over de RES-Drenthe 1.0.

De RES-Drenthe 1.0 bevat:

Geverifieerde analyses

- Inzicht in het huidige energieverbruik / CO₂-uitstoot van de regio Drenthe;
- Inzicht in de duurzame productiepotentie en aanwezige duurzame warmtebronnen, waaronder groene gasen, waterstof, aquathermie en restwarmte;
- Inzicht in de huidige energie-infrastructuur; knelpunten en mogelijke oplossingsrichtingen;
- Inzicht in de kansrijke verbindingen met andere opgaven en projecten;

Onderbouwde keuzes richting 2030 en 2050

- Uitgewerkte ruimtelijke scenario's voor de productie van hernieuwbare elektriciteit en de daarvoor benodigde energie-infrastructuur, inclusief inzicht in de effecten op landschap en natuur, leefomgevingskwaliteit, landbouw, industrie, mobiliteit, economische ontwikkeling en sociaal-maatschappelijke ontwikkeling;

- Een onderbouwd voorstel welk deel van de potentie voor de productie van hernieuwbare elektriciteit en duurzame gasen en energie-infrastructuur in 2030 gerealiseerd kan zijn;
- Een onderbouwd voorstel voor de productie van hernieuwbare elektriciteit en duurzame gasen en energie-infrastructuur richting 2050, inclusief kaartmateriaal;
- Een Regionale Strategie Warmte (RSW): een voorstel voor de regionale verdeling van warmte met daarin opgenomen hoe het warmteaanbod, de warmtevraag en de infrastructuur op regionaal niveau met elkaar kunnen worden verbonden en waar hierin de ambitie is.
- Een beschrijving van de samenwerkingsorganisatie en inzicht in de werkstructuur waarmee de RES-gerealiseerd gaat worden;
- Planning voor het vervolg, waaronder de vertaling en borging van de RES-Drenthe 1.0 in omgevingsvisies en omgevingsplannen en in gemeentelijke transitievisies warmte;
- Globale planning tot 2030.

COMMUNICATIE EN PARTICIPATIE

Iedereen in Drenthe krijgt de mogelijkheid om mee te denken en inbreng te leveren bij de totstandkoming én de uitvoering van de RES. Dit betrekken van de Drentse samenleving sluit aan bij het ontwerp-Klimaatakkoord, dat stelt dat een RES met een participatieve aanpak tot stand komt. Hiervoor is het van belang om vooraf duidelijk te maken op welke momenten inwoners en andere betrokkenen een rol kunnen spelen en welke invloed ze dan kunnen hebben.

Bij het betrekken van de Drentse samenleving maken we zo veel mogelijk gebruik van bestaande overlegstructuren en samenwerkingen. Een groot aantal van hen is al op een of andere manier betrokken bij de energietransitie, hetzij als het gaat om het ontwikkelen van ideeën, hetzij bij initiatieven om energie op te wekken.

PROCESPARTICIPATIE

Bij de RES is sprake van een aanpak van onderop. Deze benadering heeft gevolgen voor de participatie en de in te zetten instrumenten. De hoeveelheid te produceren hernieuwbare elektriciteit op landelijk niveau aan de klimaattafel elektriciteit afgesproken. De bijdrage die de regio-Drenthe gaat leveren aan deze nationale doelstelling is onder andere afhankelijk van de uitkomst van gesprekken met de Drentse samenleving. De Drentse samenleving moet kunnen aangeven wat de belangrijkste voorwaarden zijn voor de productie van de hernieuwbare elektriciteit.

Daarmee krijgt de participatie over de te nemen maatregelen een sterk lokaal karakter en is de gemeente de aangewezen partij om de participatie te organiseren. Zij zoeken inwoners en andere betrokkenen actief op met het verzoek om mee te denken over wat voor hen gewenst en aanvaardbaar is. Daarbij kan het naast de kwaliteit van landschap en leefomgeving ook gaan om (financiële) participatie of eigenaarschap.

PROJECTPARTICIPATIE

Het ontwerp-Klimaatakkoord gaat uit van 50% lokaal eigenaarschap van energievoorzieningen in de RES. Want dit draagt bij aan een steviger maatschappelijk draagvlak en een eerlijker verdeling van lusten en lasten van de energietransitie. Omdat de regio's vrij zijn om zelf invulling te geven aan het lokaal eigenaarschap, hebben we de ruimte om samen met onze inwoners en bedrijven te zoeken naar mogelijkheden om (financieel) te participeren in ontwikkelingen of om zelf ontwikkelingen in gang te zetten. Goede ervaringen die al zijn opgedaan in lokale gemeenschappen kunnen daarbij als inspiratie dienen en lokale duurzaamheidsinitiatieven worden meegenomen.

COMMUNICATIE

Een geslaagd participatieproces staat of valt met zorgvuldige communicatie. In de eerste plaats is de communicatie erop gericht om duidelijkheid te geven over inhoud en proces van de RES. Hiervoor is het van belang dat boodschappen en begrippen eenduidig zijn. In de communicatie benadrukken we dat de RES van, voor en door Drenthe is. Tegelijkertijd houden we rekening met de landelijke campagne die in voorbereiding is, waarvan inhoud en aanpak nog onbekend is.

PLAN VAN AANPAK COMMUNICATIE EN PARTICIPATIE

Voor de communicatie en participatie wordt een plan van aanpak uitgewerkt. Dit plan helpt bij het inrichten van het participatieproces en moet ervoor te zorgen dat een brede vertegenwoordiging van inwoners, bedrijven en andere betrokkenen kan deelnemen. Met een lokale vertaling wordt ingespeeld op ervaringen met eerdere participatietrajecten, lokale discussies, specifieke lokale doelgroepen, lokale initiatieven en de rol die raden voor zichzelf zien.

Om te zorgen voor voldoende herkenbaarheid en uniformiteit, en om kennis en informatie te kunnen delen wordt een website voor de RES-Drenthe ontwikkeld.

Voor de communicatie en participatie verwachten we daarnaast ondersteund te worden door het Nationaal Programma RES.

COMMUNICATIE MET RADEN, STATEN EN AB'S

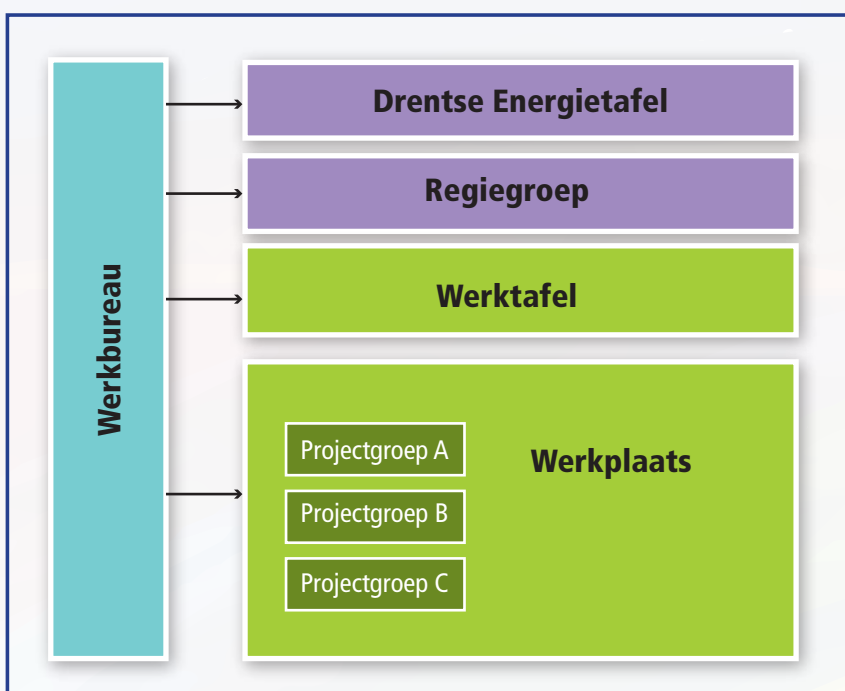
Om onze volksvertegenwoordiging zo goed mogelijk in staat te stellen deze besluiten te nemen, betrekken we hen intensief bij de participatie en het totstandkomingsproces. In het plan van aanpak voor de communicatie en participatie werken we dit verder uit. We denken daarbij aan een combinatie van schriftelijke communicatie in de vorm van een nieuwsbrief of digitale informatie en mondelinge communicatie in de vorm van raadsbijeenkomsten of bijeenkomsten met inwoners en betrokkenen. Dit is in lijn met wat raadsleden hebben aangegeven tijdens diverse informatiebijeenkomsten.

ORGANISATIE

De samenwerkingsorganisatie

RES-Drenthe is als volgt ingericht.

- **Drentse Energietafel (DET)** De DET bestaat uit bestuurders en directieleden van de Drentse gemeenten, de provincie Drenthe, de vier Drentse waterschappen, de netbeheerders, belangenorganisaties voor natuur, landbouw, bedrijfsleven, de Drentse KEI en de Expeditie Energieneutraal Wonen. Dit overleg wordt geleid door een onafhankelijke voorzitter. De DET bespreekt de ontwerp-besluiten en geeft deze vrij voor democratische besluitvorming.
- **Regiegroep** Deze bestaat uit een afvaardiging van de DET. De regiegroep bereidt de Drentse Energietafel voor, besluit of voorstellen naar de DET doorgeleid kunnen worden, ziet toe op de voortgang en financiën.
- **Werktafel** Dit is de groep van ambtelijke vertegenwoordigers en medewerkers van de deelnemers aan de Drentse Energietafel. De werktafel bereidt de voorstellen voor de Drentse Energietafel voor en leidt deze bij voldoende draagvlak door naar de Drentse Energietafel. Ook zet de werktafel opdrachten uit aan de diverse werkplaatsen.
- **Werkplaats** De werkplaatsen bestaan uit ambtelijke vertegenwoordigers c.q. medewerkers van de deelnemende partijen aan de RES. Zij kunnen specifieke opdrachten of onderzoeksvragen uitwerken. Zo nodig kunnen zij menskracht en kennis van buiten inschakelen. Voorbeelden zijn de werkplaatsen energiesysteem, participatie en communicatie en ruimtelijke ontwikkeling.
- **Werkbureau** Het Werkbureau faciliteert de ambtelijke en bestuurlijke overleggen en het proces voor het opstellen van de RES Drenthe. De partners in de RES Drenthe kunnen een beroep doen op het werkbureau voor onder andere participatie, communicatie, procesbegeleiding en kennisdeling.
- **Nationaal Programma RES (NPRES)** Het Nationaal Programma RES betreft een samenwerking tussen Rijk, IPO, VNG en UvW en heeft als doel de 30 RES-regio's te ondersteunen bij het opstellen en uitvoeren van de RES. Op de website van het NPRES wordt informatie gedeeld (www.regionale-energiestrategie.nl).

AANPAK EN RESULTAAT

Het proces om te komen tot de RES 1.0 bestaat uit verschillende fasen. Fase 1 is gestart met het opstellen van de intentieovereenkomst en eindigt met het vaststellen van deze startnotitie.

FASE 2 INVENTARISATIE EN ANALYSE

Deze fase geeft inzicht in het energieverbruik in Drenthe, het potentieel voor de productie van hernieuwbare energie in de regio en de inventarisatie van aanwezig warmtebronnen. Als input worden de landelijk ontwikkelde energie-analysekaarten gebruikt. Per regio geven die de theoretische potentie voor wind, zon, geothermie, biomassa en aquathermie weer. Deze informatie wordt aangevuld met lokale gegevens en kennis. De inzichten worden besproken in de DET.

FASE 3 UITWERKEN EN OPLEVEREN CONCEPT-RES

In deze fase bepalen we het voorstel voor de bijdrage van Drenthe aan de nationale doelstelling. Daartoe ontwikkelen we met onze samenwerkingspartners verschillende scenario's. Denk daarbij aan variaties in hoeveelheid energie, gebruik van verschillende technieken en ruimtelijke scenario's, zoals spreiding versus concentreren en de impact van de verschillende varianten op de leefomgeving en het energiesysteem. Uitgaande van de verschillende scenario's wordt een voorkeursvariant opgesteld die als basis dient voor de concept-RES. Op deze manier sluiten we aan op de m.e.r.-systematiek. De concept-RES bevat verder een plan van aanpak voor de Regionale Strategie Warmte (RSW): de manier waarop warmteaanbod, warmtevraag en de infrastructuur met elkaar verbonden worden krijgt hierin een plaats. Fase 3 eindigt met een concept-RES.

De concept-RES wordt voorgelegd aan gemeenteraden en staten. De concept-RES wordt vervolgens aangeboden aan het Nationaal Programma RES voor een kwalitatieve en kwantitatieve weging en waardering. Als de voorstellen van alle RES-regio's landelijk niet optellen tot 35 TWh, vindt er een door de koepels (VNG, IPO en UvW) bepaalde verdeling van de restopgave over de RES regio's plaats. De Drentse Energietafel bespreekt hoe om te gaan met de eventuele consequenties hiervan en informeert colleges en DB's hierover.

FASE 4 UITWERKEN EN OPLEVEREN RES-DRENTHE 1.0

In deze fase werken we de concept-RES nader uit. Daarbij maken we een integrale afweging tussen de energieopgave, bestaande functies en aanwezige (ruimtelijke) kwaliteiten. Dit leidt tot kaarten met de mogelijke ruimte voor zon, wind, andere vormen van hernieuwbare elektriciteitsproductie en de bijbehorende infrastructuur. Daarbij houden we rekening met effecten voor landschap, natuur, kwaliteit van de leefomgeving, landbouw en economische en sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen.

In de RES-Drenthe 1.0 krijgt de Regionale Strategie Warmte een verdere uitwerking.

Met het verder concretiseren van de energiemaatregelen wordt het belang van de inbreng en betrokkenheid van de Drentse samenleving groter. Het gaat dan nadrukkelijk om de vraag of de situering en inpassing van de diverse maatregelen op draagvlak kunnen rekenen. Dit kan uiteindelijk leiden tot een aanpassing van de plannen. Gelet op het belang van draagvlak voor de RES-Drenthe 1.0 willen we deze stap zorgvuldig zetten en hiervoor voldoende tijd nemen.

In de RES-Drenthe 1.0 beschrijven we ook hoe het RES-proces is doorlopen en hoe we de samenwerking in het vervolg zien. De DET biedt de RES-Drenthe 1.0 via de colleges en DB ter vaststelling aan richting raden, staten en algemeen besturen.

BORGING EN UITVOERING

De diverse maatregelen uit de RES-Drenthe 1.0 krijgen vervolgens een ruimtelijke vertaling in de provinciale en gemeentelijke omgevingsvisies (Povi en Govi) en omgevingsplannen. Vaststelling hiervan gebeurt door respectievelijk Provinciale Staten en gemeenteraden. Deze plannen doorlopen daarvoor de daarvoor geldende procedures.

Samen met stakeholders werken de deelnemers aan de RES de verschillende energiemaatregelen uit in uitvoeringsplannen. Hierin krijgt ook het lokaal eigenaarschap vorm. De benodigde vergunningen voor duurzame productie, duurzame warmtevoorziening en bijbehorende infrastructuur moeten in 2025 verleend zijn. Dit heeft mede te maken met de doorlooptijden van aanpassingen in de landelijke en regionale infrastructuur voor energie. De Regionale Structuur Warmte uit de RES is input voor het maken van de transitievisie warmte die elke gemeente uiterlijk in 2021 moet opstellen en moet vaststellen in gemeentelijke omgevingsplannen. Met het maken van de uitvoeringsplannen wordt ook duidelijk wat de financiële consequenties zijn van de RES-Drenthe 1.0 voor de korte en lange termijn. Het gaat dan onder andere om de benodigde investeringen, bijbehorende dekking en financierende partijen.

BESLUITVORMING

De besluitvorming over de RES-Drenthe 1.0 loopt via de betrokken overheden en gebeurt door de respectievelijke colleges, raden, staten, dagelijks besturen en algemeen besturen. Bij de ruimtelijke vertaling van de RES stellen raden en staten respectievelijk de gemeentelijke en provinciale plannen vast.

1. Vaststellen van de Startnotitie RES-Drenthe. Gemeenteraden, Provinciale Staten en de dagelijks besturen stellen de startnotitie vast. De algemeen besturen van de waterschappen worden geïnformeerd.
2. Vaststellen concept RES-Drenthe. De DET stelt binnen zes maanden na ondertekening van het Klimaatakkoord de concept RES-Drenthe op. De colleges van B&W en GS leggen de concept-RES voor aan de gemeenteraden en Provinciale Staten. De dagelijks besturen van de waterschappen informeren het algemeen bestuur van het waterschap over de concept-RES. De DET stuurt vervolgens de concept RES ter beoordeling aan het Nationaal Programma RES.

3. Vaststellen RES-Drenthe 1.0. De DET stelt binnen 18 maanden na ondertekening van het Klimaatakkoord een RES-Drenthe 1.0 op. Colleges van B&W en GS en de dagelijks besturen van de waterschappen leggen de RES-Drenthe 1.0 ter besluitvorming voor aan de gemeenteraden, staten en het algemeen bestuur.
4. Besluitvorming Ruimtelijke plannen. Gemeenteraden en Provinciale Staten maken bij het vaststellen van ruimtelijke plannen op gemeentelijk en provinciaal niveau een integrale afweging over de energiemaatregelen. Besluitvorming is erop gericht dat op 1 januari 2025 alle vergunningen voor het inpassen van hernieuwbare opwekking van elektriciteit verstrekt zijn.

BEGROTING

De RES-regio Drenthe ontvangt na ondertekening van het Klimaatakkoord een Rijksbijdrage voor het opstellen van de RES-Drenthe 1.0. (ca 400.000 euro per jaar voor 2019, 2020 en 2021). Provincie Drenthe beheert deze rijksbijdrage. Het uitgangspunt is om het opstellen van de RES met deze bijdrage te financieren. De Regiegroep houdt hier toezicht op.

De Provincie richt als tijdelijke werkorganisatie het Werkbureau in, en bemant deze met eigen mensen en op eigen kosten, aangevuld met medewerkers van gemeenten en waterschappen. De gemeenten en waterschappen leveren op eigen kosten de benodigde menskracht.

BIJLAGE 1

SAMENSTELLING DRENTSE ENERGIETAFEL EN REGIETAFEL

Drentse Energietafel DET

Organisatie	Functie	Naam
	Onafhankelijk voorzitter	Riek Siertsema
Provincie Drenthe	Gedeputeerde	Tjisse Stelpstra
Gemeente Aa en Hunze	Wethouder	Co Lambert
Gemeente Assen	Wethouder	Karin Dekker
Gemeente Borger-Odoorn	Wethouder	Freek Buijtelaar
Gemeente Coevorden	Wethouder	Jeroen Huizing
Gemeente De Wolden	Wethouder	Gerrie Hempen-Prent
Gemeente Emmen	Wethouder	René van de Weide
Gemeente Hoogeveen	Wethouder	Gert Vos
Gemeente Meppel	Wethouder	Jaap van der Haar
Gemeente Midden-Drenthe	Wethouder	Erjen Derks
Gemeente Noordenveld	Wethouder	Kirsten Ipema
Gemeente Noordenveld	Wethouder	Henk Kusters
Gemeente Westerveld	Wethouder	Wilfried de Jong
Gemeente Tynaarlo	Wethouder	René Kraaijenbrink
Gemeente Tynaarlo	Wethouder	Oetra Gopal
Waterschappen	DB-lid	wordt nader ingevuld
Ambtsgroep gemeentesecretarissen	Gemeentesecretaris	Marinus van der Wal
Vereniging Drentse gemeenten	Voorzitter PHO klimaat, energie en mobiliteit	Bert Bouwmeester
Enexis	Stakeholdermanager	Ton Schuurmans
Rendo	Algemeen directeur	Eddy Veenstra
TenneT	Strategisch Omgevingsmanager	Peter Nieuwenhuijse
TenneT	Manager Grid Development & Strategy	Robert Kuik
Natuur en Milieufederatie Drenthe	Directeur	Reinder Hoekstra
LTO Noord	Regiobestuurder	Brenda Timmerman
Woningstichting De Volmacht	Directeur-bestuurder	Jaap Boekholt
Drentse Kei	Bestuurslid	Dick Bruin
Gasunie	Coördinator Noordelijke activiteiten	Hans Duym
VNO-NCW MKB Drenthe	Bestuurslid	Jan Albert Westenbrink

Regiegroep

Onafhankelijk voorzitter	Riek Siertsema
Provincie	Tjisse Stelpstra
VDG commissie Klimaat, energie en mobiliteit	Bert Bouwmeester
Vertegenwoordiger Zuidwest Drenthe	Jaap van der Haar
Vertegenwoordiger Noord Drenthe	Oetra Gopal
Vertegenwoordiger Zuidoost Drenthe	René van de Weide
Waterschappen	wordt nader ingevuld
Ambtsgroep gemeentesecretarissen	Marinus van der Wal
Trekker RES-Drenthe	Johan Geveke

i.a.a. de deelnemende niet-overheidspartijen van de Drentse Energietafel

Geacht college van Burgemeesters en Wethouders, college van Gedeputeerde Staten, dagelijks besturen van de Drentse Waterschappen.

Hierbij bied ik u namens de Drentse Energietafel de Startnotitie RES 1.0 aan. De vaststelling van deze Startnotitie door uw raden, staten en uw dagelijks bestuur markeert de start van het proces om te komen tot een regionale energiestrategie voor Drenthe (RES Drenthe).

RES en ontwerp-Klimaatakkoord

De regionale energiestrategie komt voort uit het ontwerp-Klimaatakkoord. Gemeenten, provincies en waterschappen hebben met het kabinet afgesproken te gaan werken aan de energieopgave voor Nederland en hebben aangeboden om hiervoor Regionale Energie Strategieën te gaan ontwikkelen. Op 29 november 2018 hebben de Drentse college's en dagelijks besturen met de ondertekening van een Intentieverklaring "Drentse Overheden" afgesproken om als Drenthe een van de 30 Nederlandse RES-regio's te vormen en is de Drentse Energietafel (DET) ingericht.

Met deze intentieverklaring spraken we af om samen een Startnotitie RES-Drenthe op te stellen, waarin de kaders en afspraken worden vastgelegd over ambitie, uitgangspunten, aanpak en resultaten, participatie en communicatie, organisatie en begroting.

Regie op de energietransitie in Drenthe

Het opstellen en uitvoeren van een RES voor Drenthe houden we regie op de energietransitie in onze provincie, inclusief de daaruit voortvloeiende ruimtelijke en maatschappelijke vraagstukken. Tevens helpt de RES ons bij het concretiseren en realiseren van de eigen klimaat- en energiedoelen. Door zelf regie te houden kunnen we onze samenleving goed en zorgvuldig betrekken en zorgdragen voor de waarden die we in Drenthe belangrijk vinden, zoals een goede leefomgeving en een hoogwaardige ruimtelijke kwaliteit.

Regionale samenwerking

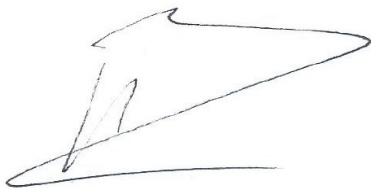
De RES vraagt om een regionale samenwerking. Het betreft immers een complexe en samenhangende maatschappelijke opgave. Regionale samenwerking biedt meerwaarde bij het vinden van samenhang en het wegen van uiteenlopende belangen.

Besluitvorming Startnotitie RES Drenthe 1.0

Wij adviseren de startnotitie met een positief advies voor te leggen aan uw gemeenteraad en Provinciale Staten en er als dagelijks bestuur van de Waterschappen positief over te besluiten. Met dat besluit geven zij u de opdracht om een RES voor Drenthe op te stellen.

Ik blijf graag op de hoogte van de voortgang of het verloop van uw besluitvormingsproces. Ondertussen werkt de samenwerkingsorganisatie door aan de RES Drenthe, zodat we als regio binnen de korte tijdsplanning dit op een zorgvuldig wijze kunnen realiseren.

Met vriendelijke groet, namens de Drentse Energie Tafel,

Riek Siertsema
Voorzitter DET

Commissie Fysiek Domein en Middelen

Voorstel

Vergadering van 27 augustus 2019

vaststellen Startnotitie Duurzaamheid - Besluitvorming College/besluitvorming Raad

Auteur

Beknopte samenvatting

In april 2015 heeft uw raad de beleidsnota Duurzaam Westerveld 2.0 vastgesteld. In deze actualisatie van de beleidsnota Duurzaam Westerveld is stilgestaan bij de ontwikkelingen van de jaren voor 2015 en er zijn voorstellen gedaan voor de afgelopen periode.

Op basis van de voorstellen is de afgelopen jaren ingezet op voorlichting, stimulering van inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven en de gemeente als goed voorbeeld.

Enkele voorbeelden zijn 'Energy Challenges' op de basisscholen, voorlichting in de Westervelder (toen nog Da's mooi), campagnes met het Drents Energieloket, de 'Duurzaamheidsbon', twee elektrische dienstauto's, een energielening voor inwoners en maatschappelijke organisaties, de Zonnekaart en het scoren van goud op 'Duurzaam Terreinbeheer'.

Er zijn veel successen geboekt, maar er zijn de afgelopen jaren ook veel ontwikkelingen geweest op het gebied van duurzaamheid. Deze ontwikkelingen zijn samen met de ambitie van het college de aanleiding geweest voor een algehele herziening van het duurzaamheidsbeleid. Deze Startnotitie Duurzaamheid fungeert als startpunt voor de Beleidsnota Duurzaamheid.

Voorgesteld wordt de Startnotitie Duurzaamheid vast te stellen voor de periode 2020-2030 en de financiële consequenties te verwerken in de Beleidsnota Duurzaamheid.

Besluit

Besluitpunt 1

De Startnotitie Duurzaamheid vast te stellen voor de periode 2020-2030;

Motivering

Aanleiding en context

In april 2015 heeft uw raad de beleidsnota Duurzaam Westerveld 2.0 vastgesteld. In deze actualisatie van de beleidsnota Duurzaam Westerveld is stilgestaan bij de ontwikkelingen van de jaren voor 2015 en er zijn voorstellen gedaan voor de afgelopen periode.

Op basis van de voorstellen is de afgelopen jaren ingezet op voorlichting, stimulering van inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven en de gemeente als goed voorbeeld.

Enkele voorbeelden zijn 'Energy Challenges' op de basisscholen, voorlichting in de Westervelder (toen nog Da's mooi), campagnes met het Drents Energieloket, de 'Duurzaamheidsbon', twee elektrische dienstauto's, een energielening voor inwoners en maatschappelijke organisaties, de Zonnekaart en het scoren van goud op 'Duurzaam Terreinbeheer'.

Er zijn veel successen geboekt, maar er zijn de afgelopen jaren ook veel ontwikkelingen geweest op

het gebied van duurzaamheid. Deze ontwikkelingen zijn samen met een hoge ambitie van het college de aanleiding geweest voor een algehele herziening van het duurzaamheidsbeleid. Deze Startnotitie Duurzaamheid fungeert als startpunt voor de Beleidsnota Duurzaamheid.

Beoogd resultaat

Een startpunt voor het maken van keuzes die zullen leiden tot de Beleidsnota Duurzaamheid 2020-2030.

Argumentatie

1.1 Duurzaamheid is een belangrijk speerpunt

Met de Beleidsnota Duurzaam Westerveld 2.0 is veel aandacht gegeven aan het onderwerp duurzaamheid. Met de koerswijziging die nu plaatsvindt, willen wij een start maken om duurzaamheid te borgen in de organisatie. Hierdoor zal duurzaamheid nu en in de toekomst hoog in het vaandel staan. Dit draagt ook bij aan de doelen die regionaal en landelijk zijn en worden gesteld.

1.2 De kadernota past in het beleidsproces

De beleidsnota Duurzaam Westerveld en Duurzaam Westerveld 2.0 werden ineens voorgelegd aan de raad, met onderdelen visie, beleid en uitvoering in hetzelfde document. Het college heeft het proces van kaders - beleid - uitvoering ingezet, met twee beslismomenten voor de raad. Deze Startnotitie Duurzaamheid en de Beleidsnota Duurzaamheid.

1.3 Kaders stellen is nodig om richting te geven aan het duurzaamheidsbeleid voor de komende jaren

Het huidige beleid volstaat niet om de ambitieuze doelen vanuit de Klimaatwet en het concept Klimaatakkoord te behalen.

Voor een verandering zijn kaders nodig die de raad vaststelt. In deze Startnotitie Duurzaamheid zijn inhoudelijke en procesmatige uitgangspunten geformuleerd voor het verder vormgeven van de Beleidsnota Duurzaamheid. Daarna vertaalt het college de nieuwe koers naar de praktijk met een Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid.

1.4 Deze looptijd zorgt voor duidelijkheid

De koers voor het beleid wordt in de startnotitie tot aan 2030 uitgezet. Voor subsidiekansen, langetermijnkeuzes en samenwerking met anderen - zowel intern als extern - is op die manier duidelijk waar Westerveld de komende periode naar toe wil werken.

Ruimte voor dynamiek zit in het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid. Met de keuze voor projecten kan de gemeente steeds opnieuw inspelen op actuele ontwikkelingen. Wanneer de actualiteit bijstelling van de beleidslijn vraagt, komt dit terug bij uw raad.

1.5 Er is veel aandacht voor participatie

Input voor de Beleidsnota Duurzaamheid komt onder andere voort uit de opbrengsten van het Samenlevingsakkoord Duurzaamheid. Participatie is daarnaast één van de speerpunten die als rode draad door zowel de startnotitie als de beleidsnota loopt.

1.6 Voor de Startnotitie is input uit de raadsvergadering van juli 2019 gebruikt

Voor de startnotitie is geput uit opmerkingen van de fracties tijdens de raadsvergadering van juli 2019.

1.7 De moties en toezeggingen uit 2018 en 2019 krijgen een plaats in de beleidsuitwerking

Vanuit de raad zijn in 2018 en 2019 goede suggesties gedaan voor beleid en uitvoering. Deze ideeën worden in het beleids- en uitvoeringsplan uitgewerkt.

Duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord werken

Het doel van duurzaamheidsbeleid is toe te werken naar een duurzamer Westerveld en het behalen van geformuleerde en opgelegde duurzaamheidsdoelstellingen.

Deze kadernota geeft richting aan de duurzaamheidskoers voor de komende jaren.

Kanttekening en risico's

De planning is erg strak

Vanwege de doorlooptijden van een stuk voor college- en raadsbehandeling is het nodig al met het opstellen van het beleidsdeel te beginnen nog voordat de raad de kaders heeft vastgesteld. Risico is dat een deel van de beleidsvoorbereiding overgedaan moet worden.

Aanpak/uitvoering en communicatie

Augustus 2019: besluitvorming commissie FDM Kadernota Duurzaamheid;

September 2019: besluitvorming gemeenteraad Kadernota Duurzaamheid;

Q3 2019: Adviezen verduurzaming eigen bedrijfsvoering;

Q4 2019: Samenlevingsakkoord Duurzaamheid;

Q2 2020: besluitvorming commissie FMD en gemeenteraad Beleidsnota Duurzaamheid;

Q3 2020: besluitvorming commissie FMD en gemeenteraad Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid.

Integrale advisering

Intern_en_extern

Duiding integrale advisering

Intern

- Medewerker verkeer en vervoer;
- Inkoopadviseur;
- Medewerker RO en wonen;
- Medewerker communicatie;
- Medewerker natuur landschap en duurzame landbouw.

Extern

Adviseur Antea Group.

Kosten, baten, dekking

Om een structureel duurzaamheidsbeleid mogelijk te maken is een jaarlijks bedrag in de begroting noodzakelijk voor het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid.

Na het vaststellen van de Beleidsnota Duurzaamheid is er meer inzicht in de uitvoering en zal een nadere onderbouwing worden voorgesteld.

Bijlagen

-
1. 20190801 Startnotitie duurzaamheid 2019-2030.docx

**"Wij leven niet in een tijdperk van verandering,
maar in een verandering van tijdperk" (Jan Rotmans)**

Gemeente Westerveld

Startnotitie Duurzaamheid

Voorwoord

Voor u ligt de Startnotitie Duurzaamheid. In deze nota hebben wij als college aangegeven welke duurzaamheidsthema's van belang zijn maar ook welke basisvoorwaarden wij hieraan mee willen geven.

Onze ambitie is groot. Wij willen in 2030 49 procent CO₂-reductie behalen en 95 procent CO₂-reductie in 2050, dit ten opzichte van de CO₂-uitstoot in 1990. Om deze ambitie te halen zijn er complexe keuzes te maken. Deze keuzes zijn bepalend voor de manier waarop onze inwoners wonen, werken en leven. Deze nota fungeert als startpunt voor het maken van die keuzes en zal uiteindelijk leiden tot de Beleidsnota Duurzaamheid 2020-2030.

Zoals in het coalitieakkoord is aangegeven willen we de samenleving vaker, eerder en intenser betrekken bij beleid. We willen met inwoners, ondernemers, deskundigen, raads- en collegeleden om de tafel om onze duurzame ambities verder uit te werken. Parallel aan de ontwikkeling van de Beleidsnota Duurzaamheid 2020 -2030 zal het Samenlevingsakkoord Duurzaamheid worden opgesteld.

B&W gemeente Westerveld

Samenvatting

Met de Startnotitie Duurzaamheid geeft de gemeenteraad de opdracht aan het college om de Beleidsnota Duurzaamheid 2020 – 2030 te ontwikkelen. Deze beleidsnota geeft de ruimte om de regie te houden in de landelijke en regionale ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid in het algemeen en de energietransitie in het bijzonder. Wij verwachten dat dit onze positie versterkt met betrekking tot onder andere de Regionale Energiestrategie. Daarnaast geeft de Beleidsnota Duurzaamheid 2020 – 2030 de mogelijkheid om een uitvoeringsprogramma op te zetten waardoor een integrale aanpak op de diverse onderwerpen die duurzaamheid omvat, richting kan krijgen.

Deze Startnotitie Duurzaamheid is een moment om intern en extern informatie op te halen om de duurzaamheidsdoelstelling concreet te maken aan de hand van thema's en enkele uitgangspunten. Met het voorleggen van de Startnotitie Duurzaamheid wordt aan de gemeenteraad ook nadrukkelijk de vraag gesteld of de voorgestelde richting de juiste is.

Doelstelling

Gemeente Westerveld hanteert dezelfde doelstelling zoals deze in het Klimaatakkoord is vastgesteld:

49 procent CO₂-reductie in 2030 ten opzichte van 1990 en 95 procent CO₂-reductie in 2050 ten opzichte van 1990. Voor de eigen bedrijfsvoering zijn wij ambitieuzer: 75% reductie van CO₂-emissies in 2030.

Duurzaamheidsthema's

- *Energiebesparing*
- *Energie uit hernieuwbare bronnen*
- *Natuur inclusief*
- *Circulariteit*
- *Mobiliteit*
- *Klimaatadaptatie*

Uitgangspunten

- *Participatie*
- *Landschappelijke inpassing*
- *De gemeentelijke bedrijfsvoering als voorbeeld*

1. Duurzame ontwikkelingen

1.1. Aanleiding

In 2015 is het klimaatakkoord van Parijs onder andere door Nederland ondertekend. In dit akkoord is overeengekomen dat er internationaal gestreefd wordt naar een reductie van de CO₂-uitstoot van 95 procent in 2050 ten opzichte van de uitstoot in 1990. Met de ondertekening van de klimaatwet op 28 mei 2019 is deze doelstelling nogmaals onderstreept. Op 28 juni is het concept klimaatakkoord gepubliceerd waarin is uitgewerkt hoe deze reductie gerealiseerd kan worden.

Om te voldoen aan de landelijke doelstellingen zijn er verschillende processen gestart. Regionaal wordt er hard gewerkt aan een Regionale Energie Strategie (RES), zijn gemeenten door het in 2018 genomen gasbesluit verplicht een transitievisie warmte op te leveren en heeft de gemeente Westerveld de ambitie om met een Samenlevingsakkoord Duurzaamheid inwoners invloed te geven in de totstandkoming van het duurzaamheidsbeleid.

De gemeente Westerveld heeft ambitieuze doelstellingen. In het coalitieakkoord "Grensverleggend besturen 2018-2022" is de ambitie omschreven dat de gemeente Westerveld in 2030 energieneutraal moet zijn. De landelijke en lokale doelstellingen maken dat er een herziening van het duurzaamheidsbeleid nodig is. De omvang van deze opgave zal de manier van wonen en werken van de inwoners van de gemeente Westerveld beïnvloeden.

1.2. Verduurzaming in Westerveld

Bovenstaande processen zullen het uiteindelijke duurzaamheidsbeleid beïnvloeden. Door met deze nota thema's en uitgangspunten als basis vast te leggen geven wij onszelf slagkracht en is het mogelijk om regie te houden op de diverse onderwerpen. Daarnaast geeft het de gelegenheid om een duidelijke duurzame boodschap uit te dragen naar zowel de inwoners als de regionale partners.

Het doel is om de lokale energietransitie te stimuleren. Om toch de eigen regie te houden in deze snel veranderende omgeving is het van belang een beleidskader vast te leggen die zowel ruimte geeft om aan de slag te gaan, als wel richting kan geven in de verschillende ontwikkelingen.

1.3. Ambitie Westerveld

Begin 2019 zijn tijdens de thema-avond duurzaamheid en de thema-avond Regionale Energiestrategie de verduurzamingsuitdagingen van Westerveld inzichtelijk gemaakt. In deze startnota wordt de koers verder beschreven.

Westerveld hanteert dezelfde CO₂-reductie doelstellingen als uit het concept Klimaatakkoord, namelijk 49 procent CO₂-reductie in 2030 ten opzichte van 1990 en 95 procent CO₂-reductie in 2050 ten opzichte van 1990. Voor de eigen bedrijfsvoering zijn wij ambitieuzer: 75% reductie van CO₂-emissies in 2030.

Vanuit het concept Klimaatakkoord wordt vooral gekeken naar CO₂-reducties. Door CO₂-reducties te ambiëren verplichten wij onszelf om verder te kijken dan alleen het

energieverbruik, namelijk de complete CO₂-uitstoot als gevolg van het consumptiegedrag.

2 Omgevingsanalyse

Zowel landelijke als regionale ontwikkelingen maken een herziening in het duurzaamheidsbeleid van de gemeente Westerveld nodig. Als gemeente zijn er verschillende verplichtingen die wij moeten uitvoeren. Ook zijn er een aantal lokale ontwikkelingen van invloed op het uiteindelijke duurzaamheidsbeleid. Zowel de landelijke als de regionale regels en wettelijke verplichtingen hebben consequenties op onze werkzaamheden. Veel hiervan worden in samenwerkingsverband opgepakt. In de volgende paragrafen wordt een overzicht gegeven van de landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen. Ook wordt er stil gestaan bij de samenlevingsakkoorden. Het overzicht laat ook zien waar mogelijke overlap zit in de verschillende onderwerpen.

2.1 Landelijk

Klimaat doelen en Klimaatwet

Nederland heeft het klimaatakkoord van Parijs ondertekend om voor 2030 de uitstoot van CO₂ terug met 49% te dringen ten opzichte van 1990. Dit doel is in de klimaatwet vastgelegd. In 2050 moet Nederland 95% minder CO₂ uitstoten. Daarnaast besloot het Kabinet het gebruik van Gronings aardgas versneld te verminderen.

Nationaal Klimaatakkoord

In het Nationaal Klimaatakkoord ligt vast hoe Nederland de klimaatdoelen wil bereiken. Aan vijf Sectortafels zijn maatregelen voorgesteld voor industrie, gebouwde omgeving, mobiliteit, de productie van hernieuwbare energie, landbouw en landgebruik. namens de gemeenten, provincies en waterschappen hebben hun koepels mee onderhandeld aan dit klimaatakkoord.

Van Afval Naar Grondstof (VANG)

Om de circulaire economie haalbaar te maken is er als doel gesteld dat consumenten vanaf 2020 75% van de afval scheiden en 100 kilo restafval hebben. Het programma VANG – Huishoudelijk afval is ontwikkeld om gemeenten te ondersteunen bij dit doel. Naast afvalscheiding zijn preventie en grondstofketens belangrijke speerpunten. Als gemeente hebben wij hier invloed op door beleidskeuzes te maken in de manier van inzamelen of voorlichting van inwoners.

2.2 Regionaal

Regionale Energiestrategie (RES)

De RES is stevig verankerd in het Klimaatakkoord. Een RES geeft inzicht in de manier waarop een regio wil bijdragen aan de nationale opgave voor de productie van hernieuwbare elektriciteit op land, de warmte-opgave van de gebouwde omgeving en de energie-infrastructuur die daarvoor nodig is. De RES wordt regionaal opgepakt. Als gemeente denken wij actief mee aangezien de uitkomsten van de RES geborgd worden in onze ruimtelijke plannen

1000-laadpalen

Provincie Groningen en Drenthe willen het vervoer groener en slimmer maken. Om het overstappen naar elektrisch rijden te stimuleren vergroten de provincies Groningen en Drenthe het aantal publiek toegankelijke laadpalen met 1000 laadpalen. Hierdoor zijn er straks ook in de kleinere buurtschappen mogelijkheden om elektrische auto's te laden.

Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie

De kern van de Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie is dat Nederland in 2050 klimaatbestendig en water robuust is ingericht. In regionaal overleg gaan provincies, gemeenten en waterschappen ervoor zorgen dat schade door hittestress, wateroverlast, droogte en overstromingen zo min mogelijk toeneemt en

letten daarop bij de aanleg van nieuwe woonwijken en bedrijventerreinen, het opknappen van bestaande bebouwing, vervanging van rioleringen en wegonderhoud. Een belangrijk onderdeel daarvan zijn de risicodialogen waarmee we met onze omgeving aan de slag gaan om de risico's en kansen in kaart te brengen.

2.3 Lokaal

Transitievisie Warmte

Het Klimaatakkoord stelt dat gemeenten uiterlijk eind 2021 een transitievisie warmte vaststellen. Hierin legt de gemeenteraad een realistisch tijdspad vast waarop wijken en bedrijventerreinen van het aardgas gaan. Voor de wijken en bedrijventerreinen waarvan de transitie voor 2030 is gepland, is ook de potentiële alternatieve energie infrastructuur bekend. Deze Transitievisie Warmte zal een lokaal karakter hebben, maar zal regionaal worden opgepakt. Uiteindelijk zal deze visie een onderdeel worden van de RES.

Energievisie Westerveld

Om de vastgestelde duurzaamheidsdoelen te behalen zal er een energietransitie plaats moeten vinden. Op zowel grote schaal als kleine schaal zal energie opgewekt moeten worden vanuit hernieuwbare energiebronnen. Dit heeft invloed op onze omgeving en zal daarom geborgd moeten worden in de ruimtelijke plannen. De energievisie Westerveld zal opgesteld worden naar aanleiding van de uitkomsten van de RES, het sociaalakkoord duurzaamheid en het te ontwikkelen facet-bestemmingsplan Kleinschalige Hernieuwbare Energie.

Westerveldse Energiecoach / Buurkracht

om de CO2 uitstoot in de gemeente te reduceren is het enerzijds mogelijk om energie op te wekken via hernieuwbare bronnen of door het besparen van energie. De inwoners van Westerveld kunnen zelf hiermee aan de slag. Er ontstaan verschillende initiatieven die bijdragen aan bewustwording en waarbij handelingsperspectieven wordt gegeven. Zowel Buurkracht als de Westerveldse Energiecoach zijn goede voorbeelden hiervan.

2.4 Samenlevingsakkoorden

Met het samenlevingsakkoord duurzaamheid krijgen wij als gemeente de kans om samen met inwoners na te denken over de invulling van landelijke en regionale doelstellingen. Het Samenlevingsakkoord Duurzaamheid zal input geven voor het verder te ontwikkelen duurzaamheidsbeleid. Het akkoord heeft meerwaarde omdat er mogelijk meer partijen/inwoners aanhaken waardoor er nieuwe netwerken ontstaan die de doelstellingen haalbaar maken. Dit akkoord zal ook terugkomen in de langere termijn Strategische- en Omgevingsvisie.

3. Van een ambitie naar concrete plannen

3.1 Duurzaamheidsthema's

De wettelijke taken en de landelijke ontwikkelingen zijn te vatten in diverse duurzaamheidsthema's. Het formuleren van thema's laat het onderlinge verband zien in de verschillende ontwikkelingen en stimuleert daarmee een integrale aanpak.

Aan de hand van opbrengst uit zowel de gemeenteraad als uit de opbrengst van de samenlevingsakkoorden kan deze lijst met thema's aangepast en/of aangevuld worden. Vooralsnog zijn de volgende thema's geformuleerd.

1. Energiebesparing
2. Energie uit hernieuwbare bronnen
3. Natuur inclusief
4. Circulariteit
5. Mobiliteit
6. Klimaatadaptatie

3.1.1 Energiebesparing

Het nemen van energiebesparende maatregelen maakt het mogelijk om een groot gedeelte van de energievraag te beperken. Met het gasbesluit zal een deel van de warmtevraag omgezet moeten worden naar elektriciteit. Door nu al te richten op energiebesparende maatregelen zal in de toekomst de elektriciteitsvraag reduceren.

3.1.2 Energie uit hernieuwbare bronnen

Om aan de energievraag te voldoen zal er meer focus moeten komen op het opwekken van energie uit hernieuwbare bronnen. Door nieuwe technieken is het mogelijk om de energie van wind, water, zon en geothermie om te zetten in elektriciteit en warmte. Met de ontwikkeling van de techniek kunnen in de toekomst ook nieuwe bronnen benut worden.

3.1.3 Natuur inclusief

Vanuit het agrarisch gebruik en de natuurlijke omstandigheden zijn in de gemeente Westerveld een aantal landschapstypen te onderscheiden: esdorpenlandschappen, de ontginning koloniën van de maatschappij van Weldadigheid en de wegdorpenlandschappen van de laag- & randveenontginning. Doordat niet alle gronden duurzaam konden worden ingezet in de landbouw zijn onze natuurgebieden ontstaan. Gemeente Westerveld bestaat voor één derde uit beschermde natuur. Er zijn drie Natura 2000-gebieden (Drents-Friese woud, het Dwingelderveld en het Holtingerveld) waarvan twee van deze gebieden behoren tot Nationale Parken.

De energietransitie en de ontwikkelingen in de agrarische sector maakt dat zowel het uiterlijk van de omgeving als de biodiversiteit onder druk staat. De landelijke uitstraling is onderdeel van het DNA van de gemeente Westerveld en maakt dat er een belangrijke taak ligt deze gebieden te behouden. Door het thema Natuur Inclusief kunnen de afwegingen geborgd worden in beleid.

3.3.4 Circulariteit

De afgelopen jaren is er een sterke ontwikkeling gaande over het herwaarderen van afvalstromen. Door het verwaarden van afval, veranderd deze in een grondstof in plaats van een restproduct. Deze ontwikkeling reduceert de CO₂-uitstoot en creëert lokale economische kansen.

3.3.5 Mobiliteit

21% van het totaal aan CO₂-emissies wordt veroorzaakt door de sector verkeer en vervoer. Om de doelstellingen van het concept klimaatakkoord te behalen is het nodig aandacht te vestigen op mobiliteit. De komende jaren zal er een sterke toename zijn van het aantal elektrische auto's. De gemeente kan hierin stimuleren door het realiseren van een dekkend laadpalennetwerk.

3.3.6 Klimaat

De veranderingen in het klimaat zorgen ervoor dat er op een andere manier gekeken moet worden naar de omgeving. De verwachting is dat wij de komende jaren vaker te maken krijgen met weersextremen (hitte, droogte, wateroverlast en overstromingen). Door kwetsbaarheden in beeld te brengen en daar een ambitie aan te verbinden is het mogelijk om toe te werken naar een klimaatbestendige en waterrobuuste omgeving.

3.2 Uitgangspunten

Gemeente Westerveld heeft zijn eigen kenmerken die benadrukt en uitgedragen mogen worden. Deze kenmerken zijn vertaald in uitgangspunten die integraal deel uitmaken van de uitwerkingen van de duurzaamheidsthema's. In 2019 is met de campagne 'Westerveld Natuurlijk' de start gemaakt van een participatie traject die uiteindelijk ook de basis zal zijn van onder andere het Samenlevingsakkoord Duurzaamheid. In dit samenlevingsakkoord wordt vastgelegd welke kenmerken inwoners hechten aan hun omgeving met betrekking tot duurzaamheid. Vooruitlopend op dit traject zijn er aan de hand van eerdere onderzoeken en participatietrajecten enkele uitgangspunten te achterhalen.

Tijdens het participatietraject BrinQ is naar voren gekomen dat inwoners veel waarde hechten aan de natuurlijke waarden die de gemeente heeft. Gemeente Westerveld is een natuurgemeente met twee Nationale Parken. De grote opbrengst van de campagne 'Westerveld Natuurlijk' geeft de grote betrokkenheid van inwoners aan. Participatie staat daardoor centraal. Ook heeft het college aangegeven graag het goede voorbeeld te willen geven met betrekking tot duurzame initiatieven.

Vanuit bovenstaande onderwerpen zijn er drie uitgangspunten te formuleren die integraal deel uitmaken van de uitwerkingen van de duurzaamheidsthema's, namelijk:

1. Participatie
2. Landschappelijke inpassing
3. De gemeentelijke bedrijfsvoering als voorbeeld

3.2.1 Participatie

Complexe en ingrijpende projecten zijn alleen haalbaar als de lokale gemeenschap vooraf betrokken wordt bij het proces. Door omwonenden de gelegenheid te geven mee te denken

over de inpassing van een project en de eigendom lokaal te maken, ontstaat draagkracht en commitment. Als gemeente willen we lokale initiatieven faciliteren die bijdragen aan de duurzaamheidsdoelstellingen van de gemeente Westerveld.

3.2.2 Landschappelijke inpassing

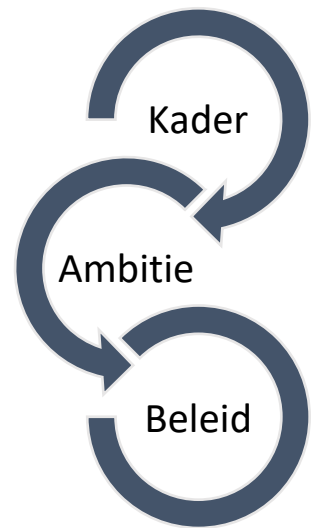
Mede door de twee Nationale Parken staat de gemeente Westerveld bekend als een uitgesproken gemeente met veel natuur. De uitstraling die daarbij hoort is van grote waarde en is daarmee een belangrijke factor in de energietransitie. Per thema is het daarom van belang om de landschappelijke inpassing te waarborgen. Het opgestelde beeldkwaliteitsplan geeft een goede basis om landschappelijke inpassing vorm te geven.

3.2.3 De gemeentelijke bedrijfsvoering als voorbeeld

Als gemeente is het belangrijk om niet alleen te faciliteren in de duurzametransitie, maar vooral te laten zien dat het kan. Een onderdeel van deze ambitie is het verduurzamen van de eigen bedrijfsvoering. Dit heeft zowel betrekking op de vermindering van CO₂-emissies, het verduurzamen van de werkprocessen, circulaire aanbesteding en interne communicatie.

4. Proces

De hiervoor beschreven duurzaamheidsthema's zijn de basis voor de Beleidsnota Duurzaamheid 2020 -2030. Aan de hand van de Westerveldse ambitie zijn deze zes thema's te concretiseren. Daarbij geven de uitgangspunten de voorwaarden aan. De gemeenteraad beslist over kaders en beleid. De uitvoering is vervolgens de bevoegdheid van het college.

4.1 Integraliteit

Deze Startnotitie Duurzaamheid fungeert als startpunt voor de Beleidsnota Duurzaamheid 2020 - 2030. Zoals in het coalitieakkoord aangegeven willen we vaker, eerder en intenser inwoners betrekken bij het tot stand komen van beleid. Naast de ontwikkeling van de Beleidsnota Duurzaamheid, is ook het Samenlevingsakkoord Duurzaamheid in ontwikkeling. Deze zal integraal onderdeel gaan uitmaken van de Beleidsnota Duurzaamheid. Het is hierbij mogelijk dat aan de hand van het Samenlevingsakkoord Duurzaamheid een thema bijgevoegd zal worden of dat de uitgangspunten worden uitgediept.

Duurzaamheid is al een onderdeel van diverse (beleids)stukken en (werk)processen. Met deze nota wordt een strategische kapstok gecreëerd die ervoor zorgt dat de duurzaamheidsdoelen integraal onderdeel gaan uitmaken van de organisatie en haar (werk)processen. Daarbij wordt aangehaakt bij de andere gemeentelijke doelstellingen. Op die manier staan alle neuzen dezelfde kant op en dragen we zowel intern als extern dezelfde duurzaamheidsboodschap uit.

Er zijn specifieke taken die alleen in samenwerking met andere disciplines opgepakt kunnen worden. Enkele voorbeelden daarvan zijn de RES, DPRA en de Transitievisie Warmte. Ook geeft deze startnotitie de gelegenheid om de onderlinge verbanden te versterken en gezamenlijke participatietrajecten op te starten.

4.2 Communicatie

Communicatie wordt zowel intern als extern opgepakt. Op basis van de uitgangspunten en duurzaamheidsthema's is het mogelijk een communicatiestrategie te ontwikkelen. Deze strategie maakt dat de gemeente beter te vinden is en er een duidelijke richting wordt uitgedragen.

Duurzaamheid zal de tijd ook in de organisatie geborgd moeten worden. Hiervoor is een intern communicatietraject nodig. Deze zal voornamelijk gericht zijn op het verstrekken van informatie en bewustwording van de mogelijke consequenties die implementatie van de duurzaamheidsambitie heeft op de dagelijkse werkzaamheden.

4.3 Plan van Aanpak

Deze Startnotitie Duurzaamheid geeft de start weer van een proces. Dit proces is onder te verdelen in een aantal fases. Aan het einde van elke fase wordt aan de gemeenteraad gevraagd om de uitkomsten vast te leggen.

▪ Fase I Vaststellen van de kaders

Naast het vaststellen van de procesvorm wordt in deze fase aan de gemeenteraad gevraagd of zij de voorgelegde thema's en uitgangspunten willen aanvullen. Daarnaast is het in deze fase mogelijk om via het Samenlevingsakkoord Duurzaamheid het te ontwikkelen duurzaamheidsbeleid aan te scherpen. Met de uitkomsten van de campagne 'Westerveld Natuurlijk' en de daarop volgende gesprekken, willen wij de thema's en uitgangspunten aanscherpen.

▪ Fase II Ambitie

Gemeente Westerveld heeft als doel om de Co2 emissie reduceren. Per thema kan dit een andere betekenis krijgen. Als de thema's zijn vastgesteld in de raad willen wij daarom per thema betekenis geven aan het doel van de gemeente Westerveld, dit geeft onze ambitie weer. Hierbij gaan wij uit van de uitgangspunten zoals deze in fase I zijn vastgesteld.

▪ Fase III Vaststellen Beleidsnota Duurzaamheid 2020 - 2030

De ambities zullen per thema verder uitgewerkt worden in het beleid. Met het vaststellen van het beleid is het mogelijk consequenties te verbinden aan de verschillende ambities. Dit beleid zal op hun beurt weer vertaald in onder andere de omgevings- en woonvisie.

4.4 Financieën

Voorgesteld wordt om de verschillende fasen ambtelijk op te pakken. Duurzaamheid zal veel invloed hebben op de eigen werkprocessen, daarom is het van belang dit integraal op te pakken. Vooralsnog hanteren we het uitgangspunt dat het proces om te komen tot een Beleidsnota Duurzaamheid 2020 - 2030 vanuit de reeds beschikbaar gestelde middelen kan worden gefinancierd.

4.5 Planning

Wat	Wanneer
Startnotitie Duurzaamheid 2020-2030	September 2019
Adviezen verduurzaming eigen bedrijfsvoering	Q3 2019
Samenlevingsakkoord Duurzaamheid	Q4 2019 / Q1 2020
Beleidsnota Duurzaamheid 2020-2030	Q2 2020
Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2020-2024	Q3 2020

Commissie Fysiek Domein en Middelen

Voorstel

Vergadering van 27 augustus 2019

vaststellen Beleidskader Kleinschalige Hernieuwbare Energiebronnen - Besluitvorming College/besluitvorming Raad

Auteur

Beknopte samenvatting

Op 3 juli 2018 is de motie Energievisie aangenomen waarin word verzocht om aanvragen voor zonneweides, biogasinstallaties, windmolens en vergelijkbare initiatieven tijdelijk ‘on hold’ te zetten.

De landelijke- en regionale ontwikkelingen gaan de uiteindelijke energievisie van de gemeente Westerveld sterk beïnvloeden. Hoewel onze ambitie groot is, manen de verschillende ontwikkelingen tot voorzichtigheid. Dit wordt ook onderschreven in de motie. De energietransitie zal merkbare consequenties hebben voor de inwoners. De gevolgen van de Regionale Energiestrategie (RES) en die van de energietransitie, maakt daarom dat we als gemeente Westerveld tot nu toe hebben ingezet om het proces van de RES goed vorm te geven.

Het college heeft op 1 juli 2019 toegezegd aan de gemeenteraad om na het zomerreces, vooruitlopend op de energievisie, een beleidskader kleinschalige hernieuwbare energiebronnen voor te leggen. Middels het procesvoorstel wordt een aanzet gemaakt om het planologische beleid op het gebied van kleinschalige opwek van zonne- en windenergie in overeenstemming te brengen met de duurzaamheidsambitie.

Besluit

Besluitpunt 1

Vaststellen het Procesvoorstel Planologisch beleid op kleinschalige hernieuwbare energiebronnen;

Besluitpunt 2

Het budget van €110.000,- te dekken uit de algemene reserve en op te nemen in de najaarsrapportage.

Motivering

Aanleiding en context

Op 3 juli 2018 is de motie Energievisie aangenomen waarin wordt verzocht om aanvragen voor zonneweides, biogasinstallaties, windmolens en vergelijkbare initiatieven tijdelijk ‘on hold’ te zetten totdat de energievisie er is. Gebleken is dat het proces om tot een energievisie te komen tijdrovend is. Participatie is daarbij een belangrijk onderdeel. De uitkomst van het Samenlevingsakkoord Duurzaamheid zal bijvoorbeeld verwerkt moeten worden in de energievisie.

Het college heeft op 1 juli 2019 aan de raad toegezegd om na het zomerreces, vooruitlopend op de energievisie, een beleidskader kleinschalige hernieuwbare energiebronnen voor te leggen. Via dit procesvoorstel wordt een aanzet gemaakt om tot een passende planologische regeling te komen. Op deze manier stagneert de energietransitie niet en kunnen projecten gerealiseerd worden die bijdragen aan het behalen van de (gemeentelijke) doelstellingen, zonder dat er afbreuk wordt gedaan aan de belangrijke waarden van het gebied en samen met de inwoners.

Beoogd resultaat

- Het planologisch beleid op het gebied van kleinschalige opwek van zonne- en windenergie in overeenstemming brengen met de duurzaamheidsambitie.
- Daarmee duurzame initiatieven te stimuleren, aangezien de behandeling van aanvragen voor een omgevingsvergunning worden versneld en de kosten hiermee worden vermindert.

Argumentatie

1. Vooruitlopend op de Energievisie Westerveld kunnen (aan)vragen in behandeling worden genomen

Met het facetbestemmingsplan kunnen aanvragen voor kleinschalige opwek van zonne- en windenergie sneller in behandeling worden genomen ten opzichte van de op te stellen Energievisie Westerveld. Hierdoor stagneert de energietransitie niet. Tevens zal dit een stimulerend effect hebben op initiatieven, aangezien de tijd en kosten voor de procedure voor een aanvraag omgevingsvergunning aanzienlijk verminderen als dit via het facetbestemmingsplan kan worden vergund.

2. Bijdrage aan de duurzaamheidsthema's

Het facetbestemmingsplan draagt bij aan het behalen van het duurzaamheidsthema 'opwek van hernieuwbare energie' uit de Startnotitie Duurzaamheid 2020-2030. Ook draagt het vergunnen van kleinschalige initiatieven bij aan de doelen die regionaal en landelijk worden gesteld.

3. Participatie en draagvlak

De duurzaamheidscommissie is groot en maant tot voorzichtigheid. Het proces om tot een facetbestemmingsplan te komen biedt de ruimte om de vraag aan de orde te stellen op welke schaal en in welke omvang een actualisatie van het beleid gewenst is en in hoeverre de gemeente hierin kan en wil faciliteren. Welk onderscheid maken we tussen het buitengebied en de kernen? Welke schaal en omvang? Hoe verhoudt de duurzaamheidsambitie zich tegen de waarden van een gebied? Ook krijgt participatie, zowel naar inwoners als andere stakeholders, ruimte in een dergelijke procedure. Daarmee kan tot een toekomstbestendige regeling met zoveel mogelijk draagvlak worden gekomen.

4. De moties kunnen worden verwerkt in het facetbestemmingsplan

Vanuit de raad zijn goede suggesties gedaan voor het beleid op kleinschalige opwek. Deze ideeën kunnen in het stuk verder worden vormgegeven.

Duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord werken

Eén van de duurzaamheidsthema's zoals geformuleerd in de Kadernota Duurzaamheid 2020-2030 is 'opwek van hernieuwbare bronnen'.

Het op te stellen facetbestemmingsplan biedt de mogelijkheid om initiatieven voor de opwek van kleinschalige zonne- en windenergie te vergunnen en faciliteren. Hiermee draagt het voorstel bij aan het behalen van de duurzaamheidsdoelen; zowel lokaal, regionaal als landelijk.

Kanttkening en risico's

Planschade is rondom dit onderwerp nog niet volledig uitgekristalliseerd. Daar waar enerzijds de duurzaamheidsambitie groot is, is ook bekend dat duurzaamheidsmaatregelen lang niet overal nog worden geaccepteerd. Denk aan het fysieke aspect (zicht, slagschaduw, schittering) maar ook het gezondheidsaspect.

Binnen de huidige bezetting is geen capaciteit om de extra taken/werkzaamheden ten behoeve van het facet bestemmingsplan uit te kunnen voeren. Het opstellen van het facet bestemmingsplan is dan ook onlosmakelijk gekoppeld aan de bijbehorende eenmalige financiële middelen door u beschikbaar worden gesteld. Met andere woorden: het opstellen van yhet facetbestemmingsplan kan alleen doorgang vinden als de bijbehorende financiële middelen beschikbaar worden gesteld.

Aanpak/uitvoering en communicatie

Proces

De globale planning ziet er als volgt uit:

- sept 2019: vaststellen procesvoorstel door gemeenteraad
- sept t/m okt 2019: verzamelen informatie en analyseren
- dec 2019: voorlopige resultaten voorleggen aan bestuur
- jan t/m feb 2020: overleg met inwoners en stakeholders
- mrt 2020: beleidsmatige uitgangspunten ter vaststelling aan raad aanbieden
- mrt t/m nov 2020: uitvoeringsfase
- najaar 2020: facetbestemmingsplan ter vaststelling aan raad aanbieden
- dec 2020: facetbestemmingsplan in werking

Communicatie

Na vaststelling van het beleidskader wordt kenbaar gemaakt via verschillende mediakanalen dat Westerveld een proces in gang zet om te komen tot een facetbestemmingsplan kleinschalige hernieuwbare energiebronnen. Op meerdere momenten in het proces krijgt participatie een plaats.

Integrale advisering

Intern_en_extern

Duiding integrale advisering

Intern

- medewerker duurzaamheid;
- medewerkers vergunningen;
- Medewerker juridische zaken;
- adviseur communicatie;
- medewerker ruimtelijke ordening;

- beleidsmedewerker financiën

Extern

- Adviseur gemeente de Wolden;
- Adviseur gemeente Tynaarlo;
- Adviseur gemeente Midden-Groningen.

Kosten, baten, dekking

De benodigde financiële middelen voor het opstellen van het facet bestemmingsplan worden geraamd op € 110.000, dit zijn voornamelijk kosten voor inhuur capaciteit en ondersteuning van het proces. Het gaat om eenmalige kosten waarvoor geen dekking is binnen de beschikbare middelen. Voorgesteld wordt om deze kosten te dekken uit de algemene reserve en deze te verwerken c.q. mee te nemen in de Najaarsrapportage 2019.

Bijlagen

1. Procesvoorstel Kleinschalige Hernieuwbare Energiebronnen.docx

Procesvoorstel

Planologisch beleid op kleinschalige hernieuwbare energiebronnen

Gemeente Westerveld

I. Aanleiding

De gemeente Westerveld heeft ambitieuze duurzaamheidsdoelen gesteld, welke zullen worden vertaald in onder andere de energievisie. Hierin zal zowel aandacht zijn voor grootschalige- als kleinschalige opwek van hernieuwbare energie. De visie op grootschalige opwek¹ wordt in regionaal verband opgepakt via de Regionale Energietransitie². De visie voor kleinschalige opwek³ wordt lokaal vormgegeven. Beide visies worden samengevoegd tot de Energievisie Westerveld. Op 3 juli 2018 is de motie Energievisie aangenomen, waarin wordt verzocht om aanvragen met betrekking tot zonneweides, biogasinstallaties, windmolens en vergelijkbare initiatieven tijdelijk 'on hold' te zetten totdat de energievisie er is. Gebleken is dat het proces om tot een energievisie te komen tijdrovend is. In beide trajecten is participatie een belangrijk onderdeel. De uitkomst van het Samenlevingsakkoord Duurzaamheid zal bijvoorbeeld verwerkt moeten worden in de energievisie.

In het afgelopen jaar hebben diverse initiatiefnemers interesse getoond in vormen van duurzame opwekking van hernieuwbare energie, zowel grootschalige als kleinschalige opwek. Voor de kleinschalige opwek, zonneweides en kleinschalige windturbines, is meer lokale afwegingsruimte. Echter, op dit moment heeft de gemeente Westerveld geen vastgesteld toereikend planologisch beleid op dit gebied, waardoor aanvragen voor dergelijke kleinschalige opwek van hernieuwbare energiewinning in strijd zijn met de geldende planvoorschriften. Ook is er op dit moment geen vastgesteld ruimtelijkbeleid dat het afwijken van het bestemmingsplan voor vormen van deze energiewinning mogelijk maakt. Daarmee staan deze initiatieven op dit moment planologisch 'op slot'. De ambitie van het college en de wens van de gemeenteraad om kleinschalige opwek van hernieuwbare energiebronnen versneld mogelijk te maken heeft daarmee een parallel spoor gekregen. Daarmee moet ruimte worden geboden om aan te sluiten bij de initiatieven uit de samenleving.

Doel van het voorstel

Het college heeft op 1 juli 2019 toegezegd aan de gemeenteraad om na het zomerreces, vooruitlopend op de energievisie, een beleidskader kleinschalige hernieuwbare energiebronnen voor te leggen. In dit procesvoorstel wordt een aanzet gemaakt om tot een passende planologische regeling te komen. Op deze manier stagneert de energietransitie niet en kunnen projecten gerealiseerd worden die bijdragen aan het behalen van de (gemeentelijke) doelstellingen, zonder dat er afbreuk wordt gedaan aan de belangrijke waarden van het gebied en samen met de inwoners.

Reikwijdte van het voorstel

De gemeente Westerveld heeft ambitieuze duurzaamheidsdoelen gesteld, welke terug zijn te vinden in de startnotitie Duurzaamheid⁴. Het doel komt overeen met het doel zoals deze gesteld is in het klimaatakkoord⁵: 49 procent CO₂-reductie in 2030 die oploopt tot 95 procent reductie in 2050 te opzichte van de CO₂ waardes in 1990. Deze ambitie is groot en maant tot voorzichtigheid. De duurzaamheidsambitie moet passend zijn bij de waarden van het gebied en de belangen van de inwoners. De ruimtelijke inpassing van grootschalige opwek wordt dan ook in regionaal verband opgepakt via de Regionale Energiestrategie (RES). De ruimtelijke inpassing voor kleinschalige opwek wordt lokaal vormgegeven. Daarmee heeft de gemeente 'bewegingsruimte' om voor de kleinschalige opwekking alvast parallel eigenstandig een planologische regeling te treffen.

Voorgesteld wordt om de actualisatie van het planologische duurzaamheidsbeleid te richten op zonnepanelen in veldopstelling en de kleinschalige windturbines. Dit zijn vormen van kleinschalige winning van hernieuwbare energie die binnen randvoorwaarden ruimtelijk goed zijn in te passen. Daarnaast zijn dit de vormen waarop de ingediende initiatieven zich voornamelijk richten. In bijlage I wordt uiteengezet wat wordt verstaan onder kleinschalige hernieuwbare energie, zonnepanelen in veldopstelling en kleinschalige windturbines.

¹ Opwek van hernieuwbare energie op basis van een grootverbruikersaansluiting, welke groter is dan 3x80 ampère. Hoofdzakelijk bedoeld voor een commerciële inslag.

² Zie ook Startnotitie RES aangeboden aan de raad op 24 september 2019

³ Opwek van hernieuwbare energie op basis van een kleinverbruikersaansluiting, welke kleiner is dan 3x80 ampère. Hoofdzakelijk bedoeld voor eigen gebruik.

⁴ Aangeboden aan de gemeenteraad 24 september 2019

⁵ <https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-economische-zaken-en-klimaat/documenten/kamerstukken/2019/06/28/kamerbrief-voorstel-voor-een-klimaatakkoord>

Evaluatie huidig planologisch duurzaamheidsbeleid

Bestaand planologisch kader

Voor windturbines wordt in de huidige vastgestelde bestemmingsplannen geen ruimte geboden. Ook zijn er geen beleidskaders die een afwijking van het bestemmingsplan mogelijk maken op het gebied van windturbines. Binnen het huidige planologisch beleid van de gemeente Westerveld is het realiseren van windturbines niet mogelijk.

Binnen de bestemmingen die gebruik én bebouwing toestaan⁶ wordt kleinschalige duurzame energiewinning⁷, ondergeschikt aan de hoofdbestemming, specifiek toegestaan. Dit is zowel opgenomen in het geldende bestemmingsplan voor het buitengebied⁸ als in de nieuwere geldende bestemmingsplannen van diverse kernen (o.a. Dwingeloo en Lhee, Eemster en Geeuwenbrug). Dit betekent dat aanvragen voor zonnepanelen in veldopstelling voor eigen gebruik en op eigen perceel (binnen het bestemmingsvlak dat bebouwing toestaat) na al kunnen worden vergund middels een reguliere omgevingsvergunning, mits het plan positief wordt beoordeeld door de welstandscommissie.

Plaatsing op eigen perceel bleek niet in alle gevallen mogelijk. Een stap verder is de regeling die in het vastgestelde bestemmingsplan 'Lhee, Eemster, Geeuwenbrug' (vastgesteld oktober 2017) zit en in het 'voorontwerp bestemmingsplan buitengebied 2019' zit. Via een afwijkingsbevoegdheid is het mogelijk om zonnepanelen in veldopstelling te plaatsen op agrarische grond, dus buiten het bestemmingsvlak, maar grenzend aan de woon- of bedrijfsbestemming. Hierbij geldt dat de aaneengesloten grondoppervlakte maximaal 50m² mag bedragen en de panelen op maximaal 50m van het bestemmingsvlak mogen worden gerealiseerd.

Toekomstig planologisch kader

Momenteel ligt het voorontwerp bestemmingsplan buitengebied 2019 ter inzage. In dit bestemmingsplan wordt meer ruimte gecreëerd voor zowel zonnepanelen in veldopstelling als voor kleinschalige windturbines, alleen bij bedrijfsmatige bestemmingen, middels een afwijkingsbevoegdheid:

- 1. de maximale aaneengesloten oppervlakte van een zonnepanelenveld op eigen erf ten hoogste 1/3 deel bedraagt van het bouwblok (in het geval van een agrarisch bedrijf) of van het bestemmingsvlak, tot maximaal 2.500 m²;**
- 2. een grondopstelling van zonnepanelen inclusief overige bouwwerken, niet hoger is dan 2 meter;**
- 3. per bedrijf maximaal één horizontale windturbine (horizontale as met wieken) wordt gebouwd of maximaal vier verticale windturbines (verticale as met schoepen);**
- 4. in het geval van een horizontale windturbine de as-hoogte maximaal 15 meter bedraagt en bij een verticale windturbine de bouwhoogte maximaal 15 meter bedraagt;**
- 5. vooraf een milieutoets wordt uitgevoerd;**
- 6. er geen nadelige gevolgen zijn voor bestaande functies in de omgeving;**
- 7. er wordt voorzien in een goede landschappelijke inpassing, waarbij rekening wordt gehouden met de aanwezige landschappelijke waarden.**

Conclusie

De huidige vastgestelde bestemmingsplannen zijn niet voldoende toereikend om initiatieven op het gebied van kleinschalige opwek van hernieuwbare energie te faciliteren. Daarmee hebben ze een stagnerend effect op de energietransitie. Het voorontwerpbestemmingsplan 2019 van het buitengebied sluit weliswaar al meer aan op de gewenste planologische ruimte voor duurzaamheidsinitiatieven, maar zolang dit plan niet is vastgesteld kan geen aanspraak worden gedaan op de ruimere regeling die daarin is opgenomen. Daarnaast is de verwachting dat deze extra planologische ruimte tevens niet voldoende zal zijn voor de langere termijn. Zo biedt het bijvoorbeeld niet voldoende ruimte voor collectieve initiatieven. Daarmee zullen nieuwe initiatieven in strijd zijn en blijven met de planvoorschriften, wat erin resulteert dat in veel gevallen een uitgebreide en kostbare procedure noodzakelijk is. Dit vraagt om specifiek beleid op het gebied van kleinschalige opwek van hernieuwbare energie.

⁶ Bijvoorbeeld de bestemmingen 'Wonen', 'Bedrijf', 'Recreatie', 'Horeca' etc.

⁷ Energie die gewonnen wordt uit kleinschalige perceelsgebonden bronnen, niet zijnde windturbines, waarbij weinig tot geen schadelijke milieueffecten optreden bij winning en omzetting en die in onuitputtelijke hoeveelheden beschikbaar is, zoals zon, wind, water, biomassa, aard- en omgevingswarmte;

⁸ De agrarische bestemmingen vallen buiten dit bestemmingsplan.

II. Projectaanpak

In te zetten beleidsmatige lijn

Een kwalitatief goede manier om in één keer alle bestemmingsplannen te voorzien van een juiste regeling, is het opstellen van een facetbestemmingsplan. Hierbij kan een gebiedsgerichte en integrale afweging worden gemaakt, waarbij zowel voor het buitengebied als de kernen de duurzaamheidsambitie op een passende manier wordt vertaald naar planvoorschriften. Daarmee worden de gewenste kleinschalige initiatieven op het gebied van opwekking van hernieuwbare energie, binnen randvoorwaarden, makkelijk vergunbaar gemaakt middels de reguliere voorbereidingsprocedure. Dit zorgt voor een versnelling van de behandeling van aanvragen, vermindert de kosten van de procedure voor een aanvrager en sluit daarmee aan op de ambitie van het college en de wens van de gemeenteraad.

Het proces om tot een facet bestemmingsplan te komen biedt de ruimte om de vraag aan de orde te stellen op welke schaal en omvang een actualisatie van het beleid gewenst is en in hoeverre de gemeente hierin wil en kan faciliteren. Welk onderscheid maken we tussen het buitengebied en de kernen? Welke schaal en omvang? Hoe verhoudt de duurzaamheidsambitie zich tegen de waarden van een gebied? Ook krijgt participatie, zowel naar inwoners als stakeholders, ruimte in een dergelijke procedure. Daarmee kan tot een toekomstig bestendige regeling met zoveel mogelijk draagvlak worden gekomen.

Fasering

Het traject om tot een toekomstbestendige regeling te komen vergt een onderzoeks- en uitvoeringsfase. Hierbij heeft de onderzoeksfase de meeste ruimte voor vorming, afweging en overleg. De uitvoeringsfase, het opstellen van een facetbestemmingsplan, is een hoofdzakelijk wettelijk aangestuurde fase, die enkele verplichte juridische handelingen en termijnen vereist.

- Fase I: Onderzoeksfase:
 - Vaststelling procesvoorstel
 - Integraal ophalen en verzamelen van de uitgangspunten voor opwekking van kleinschalige hernieuwbare energie, zowel intern als bij de gemeenteraad (en eventueel extern advies)
 - Analyse en verwerken resultaten
 - Voorleggen resultaten aan college en raad om beleidsmatige uitgangspunten te bepalen
 - Klankborden/workshops inhoud (breedte) van de beleidsmatige uitgangspunten met inwoners en stakeholders
 - Vaststellen beleidsmatige uitgangspunten gemeenteraad

- Fase II: Uitvoeringsfase:
 - Uitgangspunten vertalen naar een concept facetbestemmingsplan
 - Overleg en inspraak met overlegpartners
 - Doorlopen wettelijke inspraakperiodes (voorontwerp en ontwerp)
 - Vaststelling facetbestemmingsplan gemeenteraad

1. Nadere belichting onderzoeksfase

1.1 Participatie

Voor het onderdeel participatie zal moeten worden nagedacht over mogelijk slimme combinaties met andere trajecten, bijvoorbeeld de Omgevingswet of RES. Daarmee voorkomen we enerzijds dat we onze inwoners (te) vaak raadplegen (beeldvorming) en voorkomen we participatiemoedheid bij onze inwoners en bedrijven. Daarnaast levert het bundelen van participatievraagstukken wellicht een tijd- en financiële winst op.

1.2 Formuleren uitgangspunten

Uitgangspunt van het facetbestemmingsplan is het uniform maken van een planologische regeling, waarbij onderscheid zal moeten worden gemaakt tussen de kernen en het buitengebied. In hoeverre is de duurzaamheidsambitie groter dan de bestaande planologische kaders? Daar waar de huidige regeling puur gericht is op eigen gebruik, moet er straks ook worden voorzien in collectieve dan wel commerciële initiatieven? Hoever deze regeling gaat strekken moet worden bepaald aan de hand van de onderzoeksfase.

Planning

Onderzoeksfase	
Vaststelling procesvoorstel door gemeenteraad	sept 2019
Verzamelen informatie en uitvoeren onderzoek	sept – okt 2019
Analyse onderzoek en verwerken resultaten	nov 2019
Voorleggen resultaten aan college en raad	dec 2019
Klankborden/workshops over inhoud (breedte) van de beleidsmatige uitgangspunten met inwoners en stakeholders	jan – feb 2020
Vaststellen beleidsmatige uitgangspunten door gemeenteraad	mrt 2020
Uitvoeringsfase	
Offertes uitzetten en selectie bureau en vervolgens laten opstellen van het voorontwerp facetbestemmingsplan	mrt – apr 2020
Doorlopen wettelijke procedure op basis van artikel 3.1 Wro: • Voorontwerp ter inzage en overleg/inspraak met overlegpartners (6 weken) • Omzetten naar ontwerp en eventuele inspraakreacties verwerken (ca. 4 weken) • Ontwerp ter inzage (6 weken) • Omzetten naar definitief en eventuele zienswijzen verwerken (ca. 4 weken) • Ter vaststelling naar de gemeenteraad (ca. 6 weken) • Vastgesteld facetbestemmingsplan ter inzage (6 weken)	apr – nov 2020
Facetbestemmingsplan in werking	dec 2020

Eventuele tussenoplossing

De energietransitie zal merkbare consequenties hebben voor de inwoners. Dit maakt dat we als gemeente Westerveld samen met de inwoners willen optrekken om hier vorm aan te geven. Zoals hierboven uiteen gezet is het opstellen van een facetbestemmingsplan de planologische procedure die het beste aansluit bij deze opgave. Dit kost tijd, maar levert aan het eind van de streep een toekomst bestendige en kwalitatief goede regeling met zoveel mogelijk draagvlak

Pas als het facetbestemmingsplan in werking is getreden, kan juridisch aan dit nieuwe plan worden getoetst. Tot die tijd zijn de huidige bestemmingsplannen, die niet faciliteren in de gewenste kleinschalige duurzame energiewinning, het toetsingskader, blijven deze initiatieven in strijd en is medewerking slechts mogelijk via de uitgebreide procedure (projectbesluit). Een afweging van een goede ruimtelijke ordening is hierbij een vereiste. Een afwijking moet beleidsmatig te verantwoorden zijn, waar het strandt op het ontbreken van beleid. Ook de aangenomen motie van 3 juli 2018, die stelt dat totdat de energievisie er is er geen aanvragen in behandeling mogen worden genomen, zorgt ervoor dat er op dit moment weinig grondslag is om planologische medewerking te verlenen aan initiatieven op dit gebied.

Daar waar er initiatiefnemers zijn die omwille van de tijd vooruit willen lopen op het facetbestemmingsplan, zou dit mogelijk kunnen zijn na de onderzoeksfase. Er kan worden gekozen om de beleidsmatige uitgangspunten, welke ter vaststelling naar de gemeenteraad gaan rond maart 2020, na vaststelling te gebruiken als beleidskader. Daarmee ontstaat een beleidsmatige verantwoording om een afwijking van het bestemmingsplan te kunnen motiveren bij een aanvraag voor een omgevingsvergunning. Ook na het vaststellen van een beleidskader blijven de initiatieven in strijd met de planvoorschriften en is de uitgebreide voorbereidingsprocedure de enige mogelijkheid tot planologische medewerking. Wel is er met het beleidskader dan een beleidsmatige grondslag om medewerking te verlenen aan een afwijking van het bestemmingsplan. In dat geval loopt een initiatiefnemer er nog steeds tegenaan dat het een langdurige procedure betreft (ca. 26 weken), welke gepaard gaan met extra leges, wat eigenstandige onderzoeken vergt en meer ruimte biedt voor juridische geschillen. Dit is een afweging die een initiatiefnemer dan zelf kan maken.

De beleidsmatige uitgangspunten moeten dan zo worden geformuleerd en op route worden gebracht naar de gemeenteraad dat het enerzijds als fundament voor het facetbestemmingsplan gebruikt kan worden en anderzijds als beleidskader voor afwijken van het bestemmingsplan.

Financiën

Voorgesteld wordt om de onderzoeksfase hoofdzakelijk ambtelijk te doorlopen en daar waar nodig op onderdelen externe expertise in te winnen. Op die manier houdt je zelf grip op de inhoud en kun je wat sneller schakelen zowel intern als extern, wat gezien de hoge mate van participatie van deze fase belangrijk is. Deze fase vraagt om een behoorlijke ambtelijke inzet.

Als het gaat op de uitvoeringsfase wordt voorgesteld om het grotendeels uit te besteden, aangezien stedenbouwkundige bureaus hiervoor de expertise en kennis in huis hebben. In deze fase zullen de ambtelijke uren op het procesmatige gedeelte nodig zijn.

Indicatie kosten (schatting)

interne uren ⁹ :	€ 85.000,-
inhuur extern ¹⁰ :	€ 20.000,-
<u>onvoorzien:</u>	<u>€ 5.000,-</u>
totaal:	€ 110.000,-

Er is in de bestaande formatie geen capaciteit om het traject uit te voeren, wat resulteert in noodzakelijke inhuur van capaciteit en ondersteuning.

⁹ 0,5 fte voor een jaar. Hier zal dan uit betaald moeten worden: de integrale ambtelijke advisering op gebied van juridisch / communicatie / inkoop / maatschappelijk-welzijn / vergunningverlening / duurzaamheid / ruimtelijk ordening. Dit vraagt een totaalbedrag van € 85.000,-.

¹⁰ Dit zijn de geschatte kosten voor het laten opstellen van een facetbestemmingsplan door een stedenbouwkundigbureau. Wij hebben niet de middelen en kennis in huis om dit zelf te doen.

Bijlage I

Kleinschalige hernieuwbare energiebronnen

92,59 procent¹¹ van de huidige energie productie wordt doormiddel van fossiele energiebronnen opgewekt. Met de ontwikkeling van diverse technieken is het mogelijk om gebruik te maken van hernieuwbare energiebronnen, zoals zon; wind; waterkracht en geothermie, om energie op te wekken. De bronnen die voor de opwek van deze energie worden gebruikt zijn onbeperkt beschikbaar en dragen daarmee bij aan de duurzame energietransitie.

De opwek via hernieuwbare bronnen kan zowel op grote schaal plaatsvinden als ook op kleine schaal. In beide gevallen wordt de opgewekte energie terug geleverd aan het energienet. Bij grootschalige opwek van hernieuwbare energiebronnen is er een grootverbruikersaansluiting nodig. Deze aansluiting is groter dan 3x80 ampère en is, in het geval van terug levering, vaak bedoeld voor de opwek van duurzame energie met een commerciële doelstelling. Gezien de huidige netcapaciteit zijn er in de gemeente Westerveld geen mogelijkheden om via een grootverbruikersaansluiting energie terug te leveren op het elektriciteitsnet. Wel zijn er mogelijkheden voor het terugleveren van energie op basis van een kleinverbruikers aansluiting. Deze aansluiting is kleiner dan 3x80 ampère en is de reguliere aansluiting voor de meeste inwoners en een groot gedeelte van het midden- en kleinbedrijf¹². de twee meest gangbare technieken zijn de kleinschalige windturbine en de zonnepanelen.

Kleinschalige windturbine

Onder kleinschalige windturbines worden windturbines met een as-hoogte van maximaal 15 meter bedoeld. Deze windturbines kunnen zowel een horizontale as hebben (de zogenaamde HAT types) of een verticale as (de VAT types). Beide types windturbines kunnen via een kleinverbruikersaansluiting energie terugleveren aan het net. Er kunnen 2 of 3 HAT windturbines aangesloten worden op één kleinverbruikersaansluiting. Dit zijn de windturbines die het provinciaal beleid volgen. Van beide types zijn hieronder voorbeelden geplaatst.

¹¹ <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/83109NED/table?ts=1564409258261>

¹² <https://www.enexis.nl/over-ons/wat-bieden-we/documenten-en-publicaties/algemene-voorwaarden>

Zonnepanelen in veldopstelling

Eén van de bekendste vormen van kleinschalige hernieuwbare energie is opwek doormiddel van zonnepanelen. Het plaatsen van zonnepanelen op daken is veelal vergunningsvrij geregeld. Voor de financiering van de aanschaf en installatie van zonnepanelen kunnen de inwoners van Drenthe een beroep doen op de Zonnelening. De inwoners van Westerveld kunnen daarnaast gebruik maken van de Duurzaamheidsbon 2019. Hoewel plaatsing van zonnepanelen op een dak of op het eigen bouwvlak de voorkeur heeft, is dit niet overal toepasbaar. Zo kunnen een rieten dak en schaduw van bomen belemmerende factoren zijn. Het opwekken van zonne-energie in veldopstelling (buiten het bestemmingsvlak) geeft een alternatief in deze gevallen. Dat maakt dat het opwekken van energie door zonnepanelen in veldopstelling is meegenomen in dit beleidskader.

Lijst ingekomen brieven/stukken (bijgewerkt tot 1 augustus 2019): commissie FDM.

Datum		Onderwerp	Portefeuillehouder * = voorlopig	Commissie
A	03-06-2019	Beantwoording vragen commissie FDM n.a.v. actualisatie grondprijzenbrief	J. de Haas*	Fysiek Domein en Middelen
B	07-06-2019	Aanvullende zienswijze bestemmingsplan buitengebied Westerveld 2018 dd 6 juni 2019	H. Doeven*	Fysiek Domein en Middelen
C	20-06-2019	Communicatiebericht bij jaarverslag WMD	H. Doeven*	Fysiek Domein en Middelen
D	18-06-2019	Brief projectgroep Oude Willem over openbaarheid fietspad	H. Doeven	Fysiek Domein en Middelen
E	20-06-2019	Presentaties informatieavond 27 mei 2019 over gaswinning raden/staten	H. Doeven/H. Jager*	Fysiek Domein en Middelen
F	27-06-2019	Memo college over motie tiltmeters, winningsplan Diever	College*	Fysiek Domein en Middelen
G	28-06-2019	Memo college over toezegging inzake het op orde stellen van het archief	H. Jager*	Fysiek Domein en Middelen
H	26-06-2019	Aanvullende zienswijze bestemmingsplan buitengebied	H. Doeven*	Fysiek Domein en Middelen
I	12-06-2019	Brief Ministerie over verwerping wetsvoorstel verruiming ontheffing woonplaatsvereiste	Wethouders	Fysiek Domein en Middelen

Lijst ingekomen brieven/stukken (bijgewerkt tot 1 augustus 2019): commissie FDM.

J	08-07-2019	Brief college over de ontwikkelingen duurzaamheid	H. Doeven*	Fysiek Domein en Middelen
K	09-07-2019	Brief Koninklijke Algemene Vereniging Voor Bloembollencultuur namens bloembollentelers Drenthe	J. de Haas*	Fysiek Domein en Middelen
L	11-07-2019	Brief Ministerie BZK – Toegankelijkheid van digitale informatie en dienstverlening	J. Jager	Fysiek Domein en Middelen
M	15-07-2019	Gemeente Heemstede – Motie 'Als we verder de trap af moeten, komen we onder water'	College	Fysiek Domein en Middelen
N	17-07-2019	Gemeente Culemborg – brief aan gemeenteraad Noodzaak aanpassing rekenmethode accres Algemene Bijdrage	College	Fysiek Domein en Middelen
O	19-07-2019	Raad van State – uitspraak beroep bestemmingsplan Buitengebied Agrarische Gronden	H. Doeven*	Fysiek Domein en Middelen
P	22-07-2019	Zorgen over schadelijke effecten 5G straling	J. de Haas/H. Doeven*	Fysiek Domein en Middelen
Q	22-07-2019	Zienswijze Milieudefensie op procedure voorontwerp–bestemmingsplan Buitengebied Westerveld 2019	H. Doeven*	Fysiek Domein en Middelen

Lijst ingekomen brieven/stukken (bijgewerkt tot 1 augustus 2019): commissie FDM.

R	30-07-2019	Circulaire agrarische activiteiten	H. Doeven*	Fysiek Domein en Middelen
S	31-07-2019	Inspraak Voorontwerp bestemmingsplan buitengebied 2019	H. Doeven*	Fysiek Domein en Middelen

Lijst ingekomen brieven/stukken (bijgewerkt tot 1 augustus 2019): commissie FDM.

R	30-07-2019	Circulaire agrarische activiteiten	W.J.N.M. de Jong	Fysiek Domein en Middelen
S	31-07-2019	Inspraak bestemmingsplan voorontwerp bestemmingsplan buitengebied 2019	W.J.N.M. de Jong	Fysiek Domein en Middelen

Datum		Onderwerp	Commissie
A	11-06-2019	B&W besluit over jaarstukken 2018 Stichting Toeristische Promotie Westerveld	Fysiek Domein en Middelen
B	18-06-2019	B&W besluit over beleid onderborden	Fysiek Domein en Middelen
C	02-07-2019	B&W besluit over voorontwerp-bestemmingsplan Darp	Fysiek Domein en Middelen
D	02-07-2019	B&W besluit over zorgtoerisme	Fysiek Domein en Middelen
E	18-06-2019	B&W besluit over zienswijze ontwerp instemmingsbesluit ministerie EZK ophoging maximaal te winnen volume uit veld Wapse (Diever)	Fysiek Domein en Middelen
F	02-07-2019	B&W besluit projectplan Invoering Omgevingswet	Fysiek Domein en Middelen
G	23-07-2019	B&W besluit inzake campagne deel 2 Westerveld Natuurlijk	Fysiek Domein en Middelen
H	23-07-2019	B&W besluit principeverzoek Vakantiepark Zonnetij, Lhee 88a Dwingelloo	Fysiek Domein en Middelen
I	23-07-2019	B&W besluit inzake de uitspraak van de Raad van State inzake het bestemmingsplan buitengebied agrarische gronden	Fysiek Domein en Middelen
J	16-07-2019	B&W besluit grondstoffenmonitor en bewonersonderzoek gemeente Westerveld 2018	Fysiek Domein en Middelen
K	16-07-2019	B&W besluit energiecoaches	Fysiek Domein en Middelen
L	09-07-2019	B&W besluit standpunt van het college ten aanzien van gewasbescherming en voortgang bestemmingsplan buitengebied	Fysiek Domein en Middelen

Algemeen bestuur Veiligheidsregio Drenthe

10 juli 2019

13.00 – 14.00 uur

Zaal 3 VRD Mien Ruysweg 1 Assen

Fred Heerink

fred.heerink@vrd.nl

Nr	Onderwerp	Bevoegd orgaan	Documenten
ALGEMEEN			
1	Opening en mededelingen		
2	Vaststelling verslag AB VRD 27 maart 2019	AB	Bijgevoegd
3	Lijst ingekomen en uitgegane stukken	AB	Bijgevoegd

BESLUITVORMEND			
4	Begroting 2020 VRD (zienswijzen)	AB	Bijgevoegd
5	Benoeming accountant	AB	Bijgevoegd
6	Aanwijzing coördinerend gemeentesecretaris	AB	Bijgevoegd
7	Benoeming Operationeel Leider	AB	Bijgevoegd

HAMERSTUKKEN			
8	LOGA-brieven	AB	Bijgevoegd

TER BESPREKING			
9	Paasvuren	AB	Bijgevoegd

TER INFORMATIE			
10	Visitatie VRD	AB	Mondeling
11	Uitfasering Waarschuwings- en alarmeringssysteem (WAS)	AB	Bijgevoegd
12	1 ^e Kwartaalrapportage 2019 VRD	AB	Bijgevoegd
13	Voortgangrapportage samen werken aan crisisbeheersing in Drenthe	AB	Bijgevoegd
14	Nieuws en actualiteiten Veiligheidsberaad en Veiligheidsregio	AB	Bijgevoegd

AFSLUITING			
15	Rondvraag		

JAAROVERZICHT 2018

**REGIO
ZWOLLE**

Samenwerken...

In 2018 trad de gemeente Hoogeveen toe tot Regio Zwolle. Regio Zwolle telt nu 21 gemeenten en 4 provincies. Hoogeveen is een logische alliantie. Deze Drentse gemeente, gelegen aan de A28, telt ruim 55.000 inwoners. Ze is sterk in maakindustrie, transport en verzekeringen en groeit nog steeds qua inwoners. Hoogeveen valt binnen het zogeheten Daily Urban System (DUS). Het DUS van Regio Zwolle laat ons zien dat Hoogeveen veel gebruikt maakt van de faciliteiten binnen Regio Zwolle: onderwijs, werk, recreatie. We zien logische natuurlijke connecties en verbindingen. Over en weer: veel mensen rondom Zwolle hebben ook een trek naar Hoogeveen en omgeving. We zijn dan ook blij met deze nieuwe partner.

In 2018 zijn we intensief aan de slag gegaan om gezamenlijk te werken vanuit de vijf opgaven onder de noemer van de Nieuwe Agenda. Bestuurders van diverse onderwijsinstellingen, organisaties en bedrijven maar ook medewerkers bij gemeenten en provincies werken steeds vaker vanuit deze thema's. Dat versnelt het realiseren van onze ambities! In de basis ligt telkens opnieuw het verhaal vertellen over Regio Zwolle...

Bij een jaarverslag kijken we vooral achteruit. Als voorzitter van Regio Zwolle erken ik dat dat nuttig is, maar regeren is natuurlijk veel meer vooruit zien dan achterom kijken. Tegelijk is een moment van reflectie goed. De successen op een rij zetten, welke kansen hebben we verzilverd en wat kan beter. Daar leren we van en we kunnen bijsturen waar nodig. Een jaarverslag helpt daarbij.

Het is de laatste keer dat ik u deze terugblik kan aanbieden. In augustus 2019 neem ik afscheid van de gemeente Zwolle als burgemeester en daarmee ook als uw voorzitter van Regio Zwolle. Bij een afscheid kijk je per definitie iets langer terug op het verleden. Ik memoreer u er dan ook graag aan dat Regio Zwolle in 2019 tien jaar bestaat...

WAAROM HEBBEN WIJ DE REGIO ZWOLLE NODIG?

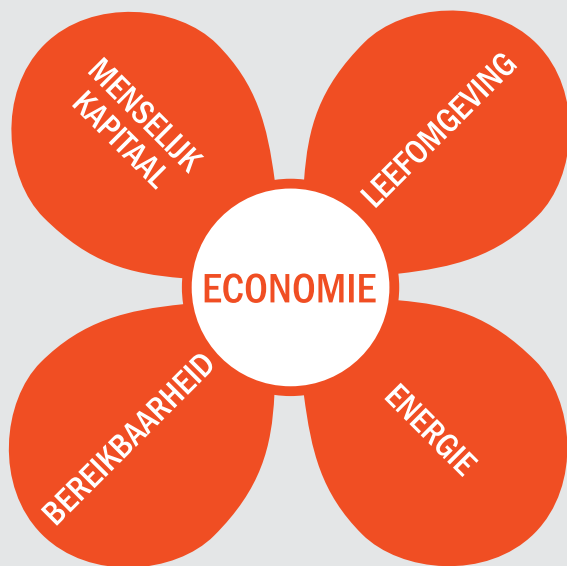
OMDAT OOK EEN ZELFSTANDIGE
GEMEENTE ALS STAPHORST
ANDEREN NODIG HEEFT!

Bestuurlijk niveau

Tien jaar Regio Zwolle

We staan er goed voor als Regio Zwolle. Er is veel bereikt in deze tien jaar. Wat als een samenwerking met vijftien gemeenten begon, is uitgegroeid tot een regio waar heel Nederland letterlijk niet meer omheen kan. Vanuit ons motto 'gunnen, groeien en grensontkennend' zien we telkens bevestigd dat Regio Zwolle een duidelijke infrastructuur voor groei kent. We vertalen dat in economische en geestelijke groei. Economisch gezien hebben we in 2018 de ambitie verwoord om de vierde economische topregio van Nederland te willen worden. Wat betreft geestelijke groei vertalen we dat in goed onderwijs, een fijne baan en prettig wonen en leven in onze regio.

Terug naar de Nieuwe Agenda. De agenda met haar opgaven economie, menselijk kapitaal, leefomgeving, bereikbaarheid en energie versterken en versnellen elkaar gaf ik al aan. In dit document vertellen programmamanagers dan wel bestuurlijk trekkers wat de ontwikkelingen waren in 2018.

Ambities zijn de basis voor groei. Daarom hebben we onze gemeenten gevraagd om om ongeveer € 1,-- per inwoner meer te investeren in Regio Zwolle. Zodat we vanuit een licht bestuurlijke samenwerking de juiste dingen kunnen blijven doen om ambities te realiseren. Want ambities zijn mooi, maar adelt verplicht. Dat gaat gepaard met investeringen in middelen als geld en mensen.

In 2018 hebben we een 'Regio Zwolle Vierdaagse' gehouden. Gemeenteraden en ondernemers uit de 21 gemeenten kwamen – op de avond van hun keuze - bij elkaar om kennis te nemen van de plannen vanuit de Nieuwe Agenda. Mooie bijeenkomsten werden het waar burgemeester Richard Korteland van Meppel of ik het verhaal over

Regio Zwolle vertelden. Dit deden we tezamen met de voorzitter van de Economic Board Regio Zwolle, Trudy Huisman en een ondernemer. Ruim driehonderd mensen hebben we tijdens deze vier avonden gesproken en er ontstonden mooie gesprekken met elkaar.

De Regiegroep in de nieuwe vorm zag haar levenslicht eind 2018. In de Regiegroep zitten bestuurders namens ondernemers, het onderwijs en overheden. Veel kennis en kracht heb ik ervaren en het is uniek dat we nadenken over dilemma's en kansen vanuit een gezamenlijke en grensontkennende gedachte. Ga zo door!

Ook ambtelijk gebeurde er van alles. Als voorbeeld breng ik de Estafettebijeenkomsten naar voren: de ene gemeente brengt een bezoek aan de andere gemeente en zo door. Ruim twintig ontmoetingen! De rode draad is het zien van kansen om nog beter samen te werken.

En Kennispoort, Marketing Oost, Zw8lse... ze hebben zich flink laten horen afgelopen jaar. U leest erover wat zij voor Regio Zwolle hebben betekend in 2018. En we blikken terug op onze inspirerende bijeenkomsten in Den Haag en Brussel. Tot slot noem ik graag onze lobbysuccessen in 2018, zoals de gezamenlijke inspanningen voor de A28, N35 en N50, de Port of Zwolle, de Human Capital Agenda, en de Kornwernerzand-sluizen. Onderwerpen die natuurlijk ook in 2019 volop in de picture staan.

Henk Jan Meijer
Voorzitter Regio Zwolle

Economie in vogelvlucht

In 2018 hebben ondernemers, overheden en onderwijsinstellingen in de Economic Board Regio Zwolle (EBRZ) verder gewerkt aan een economische agenda 2018-2020. "We borduren door op onze goede infrastructuur voor duurzame groei en spreken de ambitie uit om de 4e economische topregio van Nederland te worden en daarmee de economische hoofdstructuur van Nederland te complementeren naast de regio's Amsterdam, Rotterdam en Eindhoven", aldus Trudy Huisman, voorzitter van de EBRZ.

DE EBRZ houdt de focus op bewezen en veelbelovende sectoren: kunststoffen, health, agri-food, logistiek, vrijetijdseconomie en e-commerce. Huisman: "Daarnaast omarmden we de doorlopende thema's human capital, bovenregionale samenwerking en internationalisering, slimme maakindustrie, vernieuwend ondernemerschap en innovatie en circulariteit."

In 2018 heeft de EBRZ actief bijgedragen aan het creëren van meer betrokkenheid van gemeenten, provincies, onderwijs en ondernemers bij de regionale samenwerking. Voorzitter Trudy Huisman heeft meerdere inleidingen gegeven over de economische kansen voor de regio tijdens de Regio Zwolle Vierdaagse in het najaar van 2018, aan colleges B&W en voor vertegenwoordigers van ondernemerskringen, onderwijs en overige relevante netwerken in en buiten de regio. Ook heeft de board in haar rol als initiator en aanjager meerdere gesprekken gevoerd met partners, uitvoeringsorganisaties, bedrijven en gemeenten over kansrijke economische activiteiten en projecten die aansluiten bij en uitvoering geven aan de economische agenda.

Doorkijk 2019

Huisman besluit: "In 2019 werken we het thema circulariteit verder uit. Deze en andere veranderopgaves, zoals energie en digitalisering, vormen naast de bewezen en veelbelovende sectoren de uitgangspositie van de nieuwe economische agenda 2018-2022 van de EBRZ. Op basis van deze agenda gaan we met onze partners het gesprek aan over het door ontwikkelen en nog efficiënter organiseren van het ondernemers ecosysteem Regio Zwolle met als doel een nog beter ondernemersklimaat."

Human Capital Agenda

“De economische groei van Regio Zwolle nu en in de toekomst vraagt om een goed werkende arbeidsmarkt. Vitaal en veerkrachtig om de uitdagingen van de toekomst aan te pakken: technologisering / automatisering, verdwijnende banen, nieuwe soorten werkgelegenheid en leven lang ontwikkelen. Alles valt of staat met ons menselijk kapitaal. Beschikbaarheid, wendbaarheid en inclusiviteit zijn daarbij sleutelwoorden. De Human Capital Agenda is daarmee een van onze grote strategische opgaven om te werken aan oplossingen voor vandaag én morgen. Overheden, werkgevers, onderwijsinstellingen, vakbewegingen en het UWV werkbedrijf bundelen de krachten”, aldus René de Heer, wethouder gemeente Zwolle en bestuurlijk trekker van deze opgave.

In een publiek – private samenwerking tussen alle partners wordt gewerkt aan de vraag van werkgevers én aan het gehele arbeidspotentieel van Regio Zwolle. In 2018 is de agenda ontwikkeld langs vier programmalijnen:

- 1) **sectorale aanpak**
- 2) **scholing en ontwikkelfonds**
- 3) **KOERS - programma**
- 4) **communicatiecampagne.**

De uitvoering van het programma is in handen van een klein programmateam. Alle partners, waaronder 19 van de 21 gemeenten, staan volledig achter de agenda en hebben opdracht gegeven om dit programma door te ontwikkelen naar een concrete aanpak. In 2019 moet het programma klaar staan: zowel op inhoud als in de opstart van de uitvoering van het programma. De financiering bestaat uit drie onderdelen: regiogemeenten, provincie Overijssel en het Rijk. Met betrekking tot de regiogemeenten is budget meerjarig gereserveerd. Provincie Overijssel investeert eenzelfde bedrag voor de duur van het programma. In 2018 is volop ingezet op rijksfinanciering door een regiodeal. Deze is vooralsnog niet toegekend.

Doorkijk 2019

In 2019 wordt ingezet op een nieuwe regiodeal aanvraag al dan niet gecombineerd met andere mogelijkheden die via het Rijk benut kunnen worden. Het jaar 2019 staat in het teken om van conceptontwikkeling naar uitvoering te gaan, te doen en resultaat te boeken. Het programma beweegt zich langs de hierboven genoemde sporen.

De sectoren - te weten Creatieve Industrie, Energietransitie, Techniek, Bouw, Onderwijs - lerarentekort, E-commerce en Zorg en Welzijn, Agro & Food, Vrijetijdseconomie en openbaar bestuur - vormen de ruggengraat van de Human Capital Agenda. Voor alle sectoren gaan zogeheten sectortafels van start. Daarin nemen werkgevers en onderwijsinstellingen deel om voor de zomer te komen tot actieplannen voor deze branches. Daarnaast zijn (sub)regionale plannen in de maak; in de actieplannen wordt opgenomen hoe partners in de komende jaren samenwerken, welke projecten en activiteiten zij gezamenlijk al uitvoeren, welke nieuw te ontwikkelen zijn en hoe zij middelen (financieel en 'in kind') kunnen bijdragen om de gestelde ambities te realiseren.

Ook zijn de criteria voor het Ontwikkelfonds uitgewerkt en besproken met werkgevers/werknemers en is het mogelijk om aanvragen in te dienen om het zogenoemde Ontwikkelfonds te benutten. De eerste beoordeling volgt direct daarna. Manon Koldewijn, programmamanager: "We verwachten dat de eerste projecten voor de zomer worden aangevraagd. We hebben een professioneel team achter de knoppen om werkgevers en samenwerkingsverbanden snel te kunnen ondersteunen."

Voor aanvullende rijksbijdrage wordt nu nog steeds ingezet op de derde tranche van de regiodeals. Daartoe vinden momenteel ambtelijk en bestuurlijk de eerste gesprekken plaats waarbij verbreding van de opgave (het Rijk hecht aan invulling van het begrip brede welvaart) aan de orde is. Op welke manier is nu nog onderwerp van gesprek, ook omdat de voorwaarden van rijkswege voor de derde tranche nog niet bekend zijn. Ook wordt nader verkend welke andere vormen van rijksfinanciering mogelijk zijn.

Leefomgeving

Regio Zwolle heeft een aantrekkelijke leefomgeving waar het prettig wonen, werken en recreëren is. Stedelijke kwaliteiten zijn in balans met landelijke kwaliteiten en houden samen de regio vitaal. Regio Zwolle is na de Randstad één van de snelst groeiende regio's in Nederland. Deze groei oefent druk uit op de balans tussen stedelijke ontwikkeling en het behoud van kwaliteit in het landelijke gebied. Om de balans te behouden en het samenspel te versterken, moeten we anticiperen op de uitdagingen die op ons afkomen.

Eind 2018 is gestart met een verkenning van de meerwaarde van een regionale aanpak voor de opgave leefomgeving. Het beeld dat zich eind 2018 aftekende was dat we ons in 2019 gaan richten op het onderzoeken en stimuleren van voorwaarden die van Regio Zwolle een aantrekkelijke leefomgeving maken. Demografische ontwikkelingen zoals vergrijzing en de toename van het aantal huishoudens zijn van grote invloed, maar bijvoorbeeld ook maatschappelijke opgaven zoals klimaatbestendigheid. Regio Zwolle speelt binnen leefomgeving proactief in op deze ontwikkelingen.

Natuur en recreatie vormen belangrijke waarden voor Regio Zwolle. Dit zijn de basiskwaliteiten die we hoog in het vaandel moeten houden. We richten ons op een aantrekkelijke woonomgeving, waarbij onder andere wordt gekeken naar ruimtelijke kwaliteit, vitaliteit van het platteland en voorzieningen. Daarnaast wordt de kwalitatieve kant van wonen uitgelicht. De juiste woningen op de juiste plaats. Naast deze vragen kijken we ook naar bedrijventerreinen. Met partners gaan we samen op zoek naar mogelijkheden om bedrijventerreinen fit for the future te maken. Voldoen deze bedrijvenlocaties nog aan de veranderende voorwaarden die passen bij een andere manier van werken met nieuwe kansen en opgaven?

Bij bedrijventerreinen gaat het over de verkenning van de kwalitatieve vraag en de relatie met de ruimtelijke component. Zijn er op lange termijn voldoende bedrijventerreinen om de bredere agenda van Regio Zwolle te faciliteren.

Doorkijk 2019

In 2019 worden mogelijk de Tafel leefomgeving en twee coalitions of the willing opgericht betreffende 'aantrekkelijke woonomgeving en wonen' en 'bedrijventerreinen'. In 2019 heeft Regio Zwolle deze en andere ambities vertaald in de Omgevingsagenda Oost, samen met de Rijksoverheid, de provincies Gelderland en Overijssel en de gemeenten uit Regio Zwolle. Hierin staan de integrale gebiedsgerichte opgaven van Rijk én regio in Oost-Nederland op het gebied van de fysieke leefomgeving. Kwartiermaker Trudi Hendriksen: "In de agenda spreken we af dat Rijk en Regio langjarig programmatisch samenwerken aan de gezamenlijke opgave 'Klimaatbestendige groeiregio Zwolle'. Dit doen we vanuit de volgende gezamenlijke doelen: het bevorderen van klimaatbestendige groei van de regio, het borgen van de bereikbaarheid en het creëren van een economisch vitale regio die ruimte biedt om te werken en te ontwikkelen."

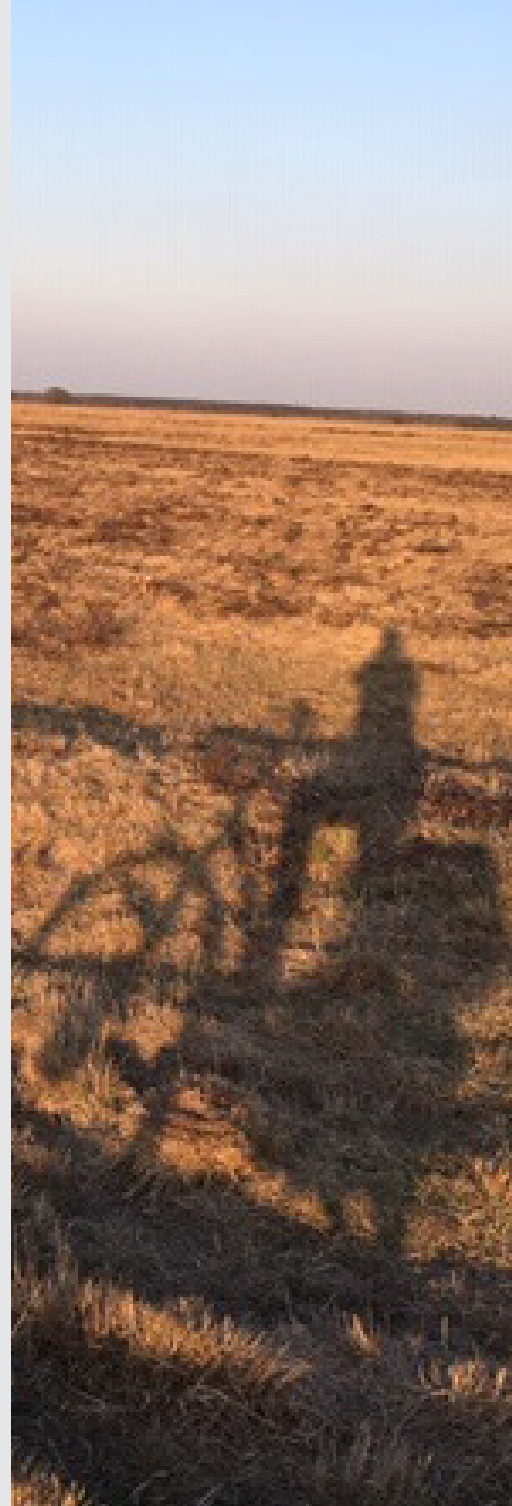
Bereikbaarheid in een oogopslag

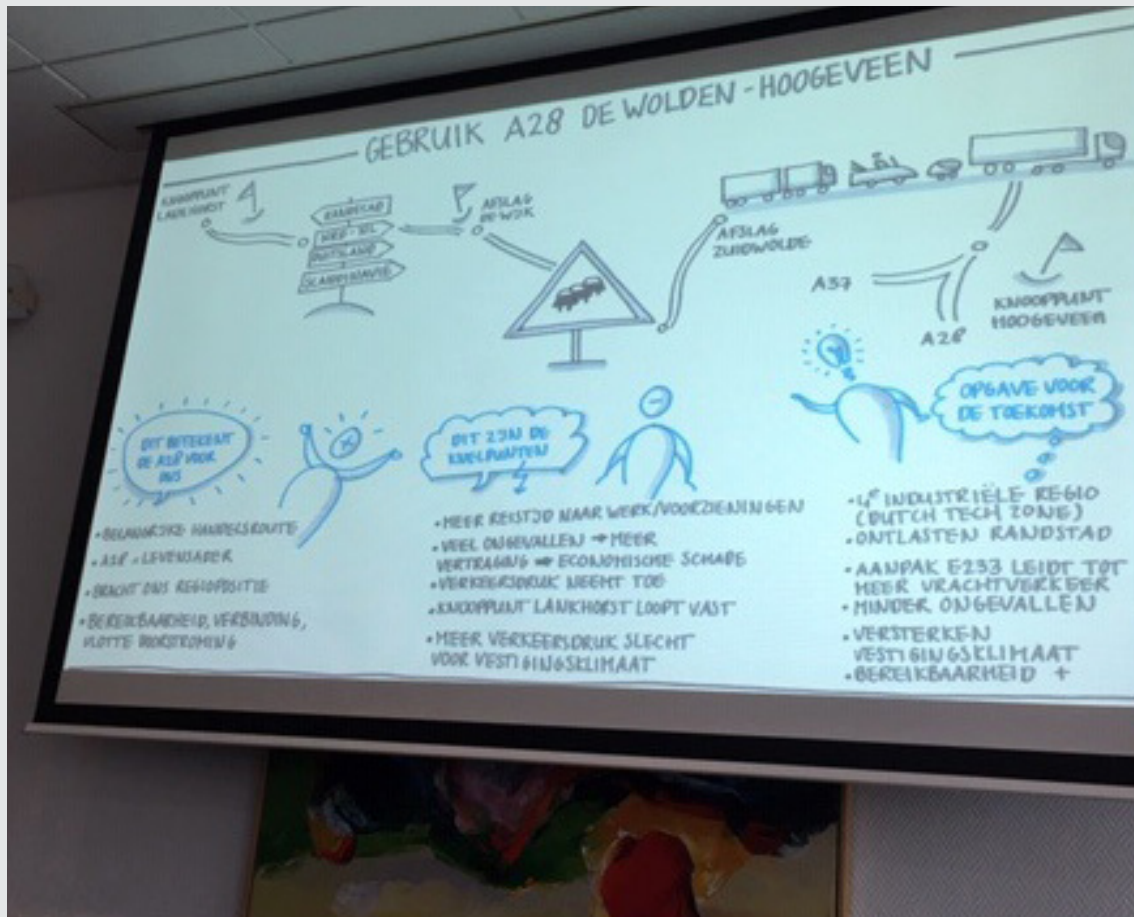
Peter Snijders, burgemeester gemeente Hardenberg en bestuurlijk trekker van de opgave bereikbaarheid: "Om ervoor te zorgen dat onze bedrijven voldoende personeel hebben en hun goederen kunnen aan- en afvoeren, is het van belang dat ondernemingen en organisaties goed bereikbaar zijn. Dat betekent dat er voldoende wegen moeten zijn én dat de doorstroming op deze wegen goed is. Het betekent ook dat medewerkers de bedrijven goed moeten kunnen bereiken met het openbaar vervoer en met bijvoorbeeld op de fiets."

"Regio Zwolle bouwde in 2018 aan een Bereikbaarheidsvisie, waarin we aangeven hoe wij denken dat de doorstroming op de rijks- en provinciale wegen op peil kan blijven, en zo mogelijk verbeterd kan worden. En hoe we het gebruik van het openbaar vervoer en de (elektrische) fiets kunnen bevorderen. In 2019 werken wij verder aan deze visie. Aan het einde van dit jaar verwachten we deze op te kunnen leveren", vervolgt Peter Snijders.

Doorkijk 2019

De doorstroming op de A28 is één van de speerpunten om bereikbaarheid in Regio Zwolle te verbeteren. In een studie in opdracht van het Rijk zijn inmiddels de knelpunten, en de oorzaken daarvan, in beeld gebracht. In de rest van 2019 werken Rijk en

provincies aan het opstellen van kansrijke oplossingsrichtingen. Niet alleen op het gebied van infrastructuur, maar ook door slimme en duurzame mobiliteitsmogelijkheden te bevorderen, en bij de locatiekeuze van nieuwe woon- en bedrijvenscapaciteit te kijken naar de effecten op de doorstroming. De samenwerkende gemeenten op de Noord-Veluwe en Regio Zwolle voorzien Rijk en provincies daarbij van informatie vanuit bedrijfsleven en gemeenten.

"Verder ondersteunen en stimuleren we initiatieven om de doorstroming op de N35 en de N50 te bevorderen. In 2018 is de N35 ter hoogte van Wijkthmen verbreed, en is besloten tot verbreding van de N50 ter hoogte van Kampen. We stimuleren daarnaast werkgevers en werknemers na te denken over andere manieren om naar het werk te komen dan alleen in de auto tijdens het spitsuur. We boeken daarin nu al mooie successen, zoals het project Fietsmaatjes: bijna 250 bedrijven doen mee met een paar duizend deelnemers. Een ander voorbeeld is Zalsman: twintig medewerkers van drukkerij Zalsman komen op de e-bike naar het werk. De medewerkers doen mee aan het project van het bedrijf om tegen gereduceerd tarief en met een renteloze lening een elektrische fiets aan te schaffen", aldus Sjako Ruster, programmamanager bereikbaarheid.

Energie

Energie is een opgave vanuit de Nieuwe Agenda van Regio Zwolle. De aanleiding daarvoor was de overtuiging dat zich hier kansen en opgaven zouden voordoen die partijen in regioverband zouden moeten oppakken. In tegenstelling tot de meeste andere agendaonderdelen bestaat er in Regio Zwolle nog geen organisatorische inbedding van dit onderwerp. Inmiddels worden er in vervolg op de Klimaatafspraken op nationaal niveau per provincie regionale energiestrategieën (RES-en) ontwikkeld.

Doorkijk 2019

In de eerste helft van 2019 verkennen we welke belangen er Regio Zwolle breed en voor de regionale partners spelen. Op basis daarvan bezien we of en hoe er enig organisatorisch verband gewenst is. Onderdeel daarvan is ook het bepalen van de positie ten opzichte van de RES-en. Een voorstel op grond van deze verkenning wordt in de loop van 2019 aan de Regiegroep voorgelegd. De verkenning wordt uitgevoerd door het Regio Zwolle Bureau.

Innoverend Regio Zwolle

Regio Zwolle kent meer familiebedrijven dan andere regio's. Ook starters en grote concerns zijn goed vertegenwoordigd. Kennispoort Regio Zwolle helpt deze bedrijven te innoveren en bij het op de markt brengen van innovatieve producten, diensten en processen. Waardevolle maatschappelijke en economische bijdragen voor Regio Zwolle.

Kennispoort is het loket voor ondernemers in Regio Zwolle, voor eerstelijnsvragen rond vernieuwend ondernemerschap, innovatie en internationalisering. Zij doet dit met oog voor de opgaven en ambities uit de economische agenda voor de regio.

Kennispoort is een stichting en ontvangt subsidie van de overheid en bijdragen van partners. Om die reden is Kennispoort in staat ondernemers kosteloos te begeleiden bij hun vernieuwing of innovatie.

Wat hebben we gedaan

We hebben 345 innovatieprojecten begeleid vorig jaar. Er zijn 654 cases geholpen met financiering, in totaal bijna 6.433.285 miljoen euro gehonoreerd. We hebben 5.543 mensen ontmoet op onze evenementen en onze dienstverlening scoort gemiddeld een 7,8.

Enkele ondernemerssuccessen uitgelicht

KOLONIEWONING VAN DE TOEKOMST

In Frederiksoord worden zestig koloniewoningen van de toekomst gebouwd: vrijstaande huizen zonder gas-, stroom-, drinkwater- en rioolaansluiting. Qua uiterlijk en maten zijn de huizen een kopie van de ruim vierhonderd oude koloniehuisjes die begin van de negentiende eeuw gebouwd werden toen de Kolonie van Weldadigheid startte. De huizen die nu gebouwd worden, zijn van alle moderne comfort voorzien en zelfvoorzienend. De koloniewoningen maken een grote kans om opgenomen te worden op de werelderfgoedlijst van Unesco.

De samenwerking

De Koloniewoningen van de Toekomst worden in opdracht van de Maatschappij van Weldadigheid gebouwd door Bouwbedrijf Broekman en Installatiebedrijf Sjabbens. Kennispoort Regio Zwolle is ingeschakeld voor advies en kon onder andere meedenken over de batterij voor de opslag van elektriciteit. Kennispoort Regio Zwolle heeft het project vervolgens gekoppeld aan Windesheim. Studenten maken een plan om de woningen in de markt te zetten.

THEO SCHRIJVER INTERIEURBOUW

In samenwerking met Bacron BV uit Heeten heeft Theo Schrijver Interieurbouw uit Heino een uniek kunstophangstelsysteem ontwikkeld dat kostbare kunst in musea sneller en veiliger kan ophangen. De machine brengt ophangpunten over of op de muur, maar is ook geschikt om de kunst aan te laten hangen tijdens een presentatie of tijdelijke tentoonstelling.

Het idee

Theo Schrijver: "Mijn eerste prototype bouwde ik van hout. Bij het tweede prototype heb ik ook aluminium gebruikt en heb ik, samen met een goede vriend, een besturingssysteem ontwikkeld. Ralph Keuning, directeur van Museum De Fundatie was enthousiast over de machine en raadde me aan patent aan te vragen. Met succes! Omdat ik inzag dat ik het verder niet alleen kon, heb ik contact opgenomen met Kennispoort Regio Zwolle. Na enkele gesprekken heeft innovatieadviseur Ynte van der Meer mij in contact gebracht met Paul Reimert van Bacron BV."

Samenwerking

Ynte van der Meer: "Met Paul voerde ik ook gesprekken, omdat hij zijn activiteiten graag wilde verbreden. Ik heb de twee aan elkaar gekoppeld en toen ging het snel. Er is een octrooionderzoek gedaan en octrooi aangevraagd. Er is vertrouwen opgebouwd tussen Theo en Paul en dit leidde tot een eerste juridische samenwerkingsovereenkomst. Sallandse samenwerking in optima forma!"

De toekomst

Naar verwachting komt de machine op korte termijn op de markt. Samen met Trade Office onderzoeken ze ook de mogelijkheden op de internationale markt. Paul Reimert: "Hoe gaaf zou het zijn als ons systeem gebruikt wordt in bijvoorbeeld het Louvre!" Theo en Paul zien meer mogelijkheden voor het

systeem, maar willen eerst dit product goed in de markt zetten. Door de bijzondere samenwerking is het kunstophangstelsel in 2018 genomineerd voor de Cross-over Innovation Challenge.

REMMEN UV TECHNOLOGY

Op zoek naar oplossingen voor problemen die er soms nog niet eens zijn, dat is wat Van Remmen UV technology volop aan het doen is. Het bedrijf uit Wijhe maakt desinfectiesystemen, bijvoorbeeld voor het reinigen van afvalwater. Deze systemen worden gebruikt voor onder andere drinkwaterbereiding, legionellabeheer en desinfectie en chloorreductie in zwembadwater. Wij mochten meekijken met Ton van Remmen in zijn prachtige bedrijf.

De innovatie

Van Remmen UV technology doet haar desinfectie met behulp van licht, meer specifiek UV-C licht. Dit licht is in staat om water, lucht en oppervlakken te desinfecteren. Eigenaar Ton van Remmen: "Vanaf het moment dat ik in aanraking kwam met UV technologie was ik eigenlijk wel direct verliefd. Omdat het vooral een schone techniek is en niks uitgesloten wordt."

De uitwerking

Ton van Remmen heeft in de beginfase van het bedrijf samengewerkt om het netwerk in de Regio op te kunnen bouwen. Recentelijk is er samengewerkt om subsidies te kunnen verkrijgen om het project een duw in de rug te geven. Het doel? "We willen graag een bijdrage kunnen leveren aan een wereld die schoner is", aldus van Remmen.

De Advanox leverde Van Remmen UV Technology een nominatie op voor de Cross-over Innovation Award 2018.

Bron: www.kennispoortregiozwolle.nl

STARTER VAN HET JAAR REGIO ZWOLLE 2018

Medical Precision ontwikkelt, produceert en verkoopt systemen voor het pijnloos plaatsen van markeringspunten voor Radiotherapie bij kankerbestrijding. Met deze markeringspunten kan de radiolaborant de röntgenstraal exact op de tumor richten. Tot nu toe was het plaatsen van deze punten een pijnlijk proces waarbij de patiënt met stekertjes of dikke naalden permanent werd gemarkeerd. Dat moest anders, vonden Annelies Maas en Roland Kortenhorst. Zij bedachten een systeem waarbij de puntjes pijnloos kunnen worden gezet met inkt die gemakkelijk te verwijderen is. Hierdoor kunnen nu ook kleine kinderen met richtpunten precies worden bestraald. De ambitie van Annelies en Roland is om patiënten wereldwijd een pijnloos alternatief voor markeringen te bieden. Medical Precision won in 2018 ook de Cross-over Innovation Award.

ONDERNEMER VAN HET JAAR REGIO ZWOLLE 2018

De keuken werd te klein voor Johan van Marle van Uitgekookt. Een nieuwe locatie biedt ruimte voor groei van 12.000 naar 50.000 hoogwaardige maaltijden per dag. Gezonde gerechten bezorgd aan huis door heel Nederland én totaalconcepten op het gebied van Catering en Events. Johan en zijn team zijn ambitieus en blijven vooroplopen in de markt door bijvoorbeeld hun in-house ontwikkelde software met slimme algoritmen voor efficiënte bezorging. Zo blijft Uitgekookt - dat sinds 1830 een familiebedrijf is - ook onder leiding van de zesde generatie, innoveren en groeien. Volumes op ambachtelijke wijze en als doel de beste maaltijden van Nederland; in het nieuwe pand in IJsselmuiden zijn ze nog lang niet uitgekookt.

Bron: www.regiozwollecongres.nl

Squaring the triangle

In 2018 is begonnen met de uitrol van het marketingplan voor Regio Zvolle. De ambitie is om in 2030 de 4e economische topregio van Nederland te zijn. We hebben samen met Regio Zvolle Bureau geïnvesteerd in het verhaal van Regio Zvolle (infrastructuur voor groei, strategische ligging, sterke topsectoren en excellente kennisnetwerken). Dit heeft geresulteerd in verbreding van de bekendheid van de regioprofilering binnen de regio en vergroten van het gebruik ervan buiten de regio.

Ook kwam dit onder andere tot uiting bij de Kamerledenbijeenkomst in Den Haag, het Havendiner, het ZON Magazine en het Regio Zvolle Congres. Daarnaast is de acquisiteur van OostNL in stelling gebracht om op de profilering van de regio te acquireren en gezamenlijk zichtbaarheid creëren bij de Netherlands Foreign Investment Agency (NFIA).

Ook is de zichtbaarheid bij Rijksdienst voor Ondernemend Nederland vergroot. Met Port of Zvolle is ingezet op zichtbaarheid in Den Haag en specifiek op het dossier Kornwerderzand. Congresregio Zvolle trekt de profilering door in aantrekken van zakelijk toerisme.

Met de ambitie 4e economische topregio van Nederland te worden, maken we de driehoek Amsterdam Rotterdam en Eindhoven tot een vierkant en completeren we de economische hoofdstructuur van Nederland. In december 2018 plaatste Financial Times een artikel over Regio Zwolle met als passende tekstkop 'squaring the triangle'. De genoemde ambitie wordt inmiddels breed (uit)gedragen.

Doorkijk 2019

In 2019 werkt MarketingOost op strategisch vlak verder aan het realiseren van een integrale marketingstrategie. Om de 4e economische topregio te worden, moeten we bedrijven aantrekken. Bedrijven komen als er voldoende opgeleid personeel beschikbaar is. Om te zorgen dat er voldoende kenniswerkers beschikbaar zijn, ontwikkelt Regio Zwolle zich

verder als een bruisende, cultureel aantrekkelijke regio waar het prettig wonen en werken is.

Naast voortzetting van internal banding richten we het vizier op external branding. Dat gebeurt in fasen. Allereerst het uitschrijven van het verhaal en de doelstellingen. Vervolgens wordt een ambassadeursnetwerk opgezet waarbij stakeholders in de regio worden gefaciliteerd om extern de regio te promoten.

De derde fase is een mediacampagne waarbij we een intensieve samenwerking zullen aangaan met relevante mediapartners ten einde is om Regio Zwolle effectief te positioneren. De volgende fase is het organiseren van events voor externe relaties om Regio Zwolle te positioneren als vierde economie en opvolging van deze leads. De vijfde fase is evaluatie en finetuning. Dit alles wordt uitgerold over een aantal jaren.

Zw8lse

Met meer dan vijftigduizend studenten is Regio Zwolle een echte studentenregio. De besturen van alle Zwolse mbo- en hbo-instellingen werken samen in de Zw8lse. Een belangrijke samenwerking van instellingen die uitstekend beroepsonderwijs bieden aan een zeer diverse groep talentvolle en ondernemende studenten. Met ongeveer dertig lectoraten en samenwerkingsverbanden met werkveld en overheid dragen de instellingen ook bij aan het toepasbaar maken van kennis voor de beroepspraktijk. Tel daar nog eens de zevenduizend medewerkers bij op en het onderwijs vormt een economische factor van betekenis voor Regio Zwolle. De instellingen participeren actief in verschillende samenwerkingsverbanden in Regio

Zwolle zoals de Economic Board Regio Zwolle en Kennispoort waarin met vakmanschap en kennis de regio nog sterker en innovatiever wordt gemaakt. In dit jaarverslag kunt u ook over hun ervaringen in 2018 lezen.

De Zw8lse hanteert een gezamenlijke werkagenda die elke twee jaar wordt herzien en bijgesteld. Het afgelopen jaar heeft de Zw8lse onder meer actief bijgedragen aan de implementatie van de Human Capital Agenda van de Regio Zwolle. Daarnaast heeft de Zw8lse de entiteit RegioOpleiders ontwikkeld. RegioOpleiders is een samenwerking tussen de Zw8lse en vier commerciële opleiders. RegioOpleiders heeft het via scholing oplossen van kwalitatieve spanningen op de regionale arbeidsmarkt als missie benoemd. Daarmee sluit RegioOpleiders naadloos aan op de uitgangspunten van de Human Capital Agenda. RegioOpleiders gaat van start in juni 2019.

Doorkijk 2019

In 2019 gaat de Zw8lse verder met initiatieven die bijdragen aan Zwolle als onderwijsstad, zoals verschillende evenementen, levert zij haar bijdrage als sociaal-economische factor in de regio door bijvoorbeeld actief mee te werken aan de ontwikkeling van de Spoorzone en het ondertekenen van de Sustainable Development Goals en blijft zij een actieve bijdrage leveren aan de Human Capital Agenda van Regio Zwolle.

Lobby & netwerken

Tallose ontmoetingen vinden er in één jaar plaats tussen 'Regio Zwolle' en politici in Den Haag en Brussel en binnen Regio Zwolle en andere regio's in Nederland. We lichten er enkele toe.

Naar Den Haag...

Regio Zwolle bezocht Den Haag en ging in gesprek met Kamerleden over de Human Capital Agenda. "Als één van de sterkste en meest dynamische groeiregio's van Nederland biedt Regio Zwolle op alle fronten de ruimte om te groeien. Regio Zwolle heeft dé ideale infrastructuur voor een duurzame groei dankzij de uitstekende logistieke positie, sterke topsectoren en het excellente onderwijs en innovatienetwerk", aldus Henk Jan Meijer.

Naar Brussel...

Begin oktober bracht een delegatie uit Regio Zwolle een driedaags bezoek aan Brussel. De aanwezigen lieten zich informeren over 'het reilen en zeilen in Brussel'. Ook gingen de deelnemers in gesprek met vertegenwoordigers van Niedersachsen waarbij verrassende overeenkomsten werden gedeeld op het gebied van de strategische opgaven. Daarnaast stonden de kansen van de transitie circulaire economie op de agenda en was er een bijeenkomst met Neth-er, een organisatie die zich bezig houdt met het verzorgen van juiste en actuele informatie over de Europese beleidsontwikkelingen over de kennisdossiers aan het Nederlandse kennisveld en het ondersteunen van de Europese beleidsbeïnvloeding. Tot slot was er een geanimeerde ontmoeting met enkele Europarlementariërs vanuit het thema 'Internationale handel'.

Regio Zwolle Dagen

In Staphorst vond in juni de Regio Zwolle Dag plaats. Honderdvijftig bestuurders kwamen bijeen om zich te laten inspireren door tien

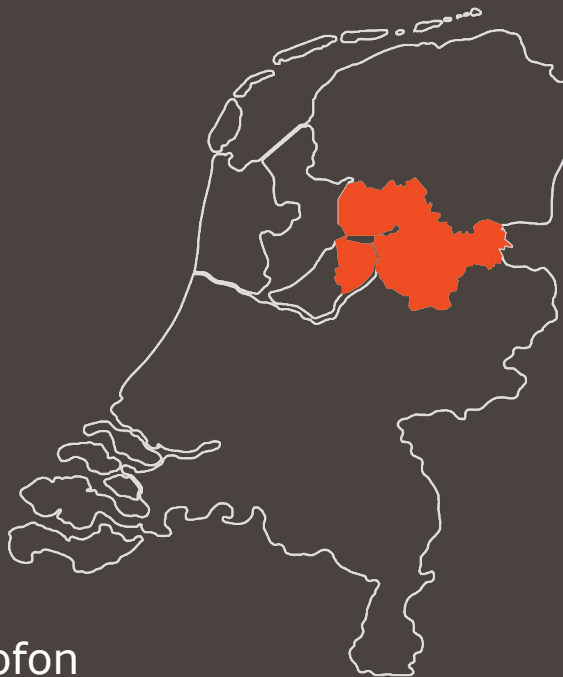
samenwerkingspartners zoals de Economic Board Regio Zwolle, Kennispoort en Marketing Oost, gevolgd door workshops over de opgaven benoemd als de Nieuwe Agenda. Staphorst nam het gezelschap in de middag mee naar toonaangevende bedrijven in haar gemeente.

Terugblik in cijfers 2018

Regio Zwolle sluit het boekjaar af met een klein overschot. Voor de opgave Economie had de regio een eigen budget begroot. Voor de andere opgaven waren de lasten in 2018 nog verwerkt in het budget algemeen.

	Begroting	Rekening	Resultaat
Baten – onder andere bijdragen 21 gemeenten	996.000	1.029.345	33.345
Lasten Algemeen – onder andere Personeel & Organisatiekosten	366.000	437.879	-71.879
Lasten Programma Economie	630.000	586.535	43.465
Resultaat 2018			4.930

Colofon

Uitgave	Regio Zwolle Bureau, juni 2019
Redactie	Regio Zwolle Bureau
Vormgeving	Studio Brul
Foto's	Marketing Oost, Theo Smits, Pixabay Rijksmonumenten, Regio Zwolle Bureau, www.medicalprecision.nl
Contact	Regio Zwolle Bureau Postbus 10007, 8000 GA Zwolle Telefoon 038 498 5106 regiozwolle@zwolle.nl Twitter @regiozwolle

WWW.REGIOZWOLLE.INFO